

Janna Siili

**Etä-, lähi- vai itsenäinen opiskelu: Media-alan näkemyksiä
verkko-opetuksen toteutuksesta**

Koulutusteknologian pro gradu -tutkielma

9. kesäkuuta 2023

Jyväskylän yliopisto
Informaatioteknologian tiedekunta

Tekijä: Janna Siili

Yhteystiedot: janna.siili@siiligroup.com

Ohjaajat: Sanna Juutinen

Työn nimi: Etä-, lähi- vai itsenäinen opiskelu: Media-alan näkemyksiä verkko-opetuksen toteutuksesta

Title in English: Remote, Local or Independent Education: the Viewpoint of Media Education

Työ: Pro gradu -tutkielma

Sivumäärä: 73+14

Tiivistelmä: Verkko-opetusta ja -oppimista on tutkittu viime vuosina erittäin paljon. Tutkitun tiedon määrä kuitenkin vähenee siirryttäessä käytännön näkökulmaan etätoteutuksista. Tämä tapaustutkimus selvittää yhden organisaation media-alan opettajien ja opiskelijoiden näkemyksiä siitä, miten eri opetussisältöjä ja -toimintoja halutaan opetettavan: lähiopetuksessa, webinaareissa vai itsenäisesti verkko-opetuksena. Toiseksi haluttiin selvittää, mitkä opiskelijaryhmät ovat halukkaimpia ja kykeneväisimpiä opiskelemaan itseohjautuvilla opetusmetodeilla.

Tutkimus toteutettiin keväällä 2023 media-alan opettajille ja opiskelijoille suunnatulla verkkokyselyllä. Kyselyyn vastasi opettajista 76 % (16) ja opiskelijoista 35 % (138).

Tutkimuksen tuloksista käy ilmi, että lähiopetukseen halutaan aikaan ja paikkaan sidotut opetussisällöt, ryhmätyöt, alkeis- ja perusopinnot sekä teknisten laitteiden opetus (kamerat ja painokoneet). Syventäviä opintoja, teoria-aineita ja opintotehtäviä voidaan toteuttaa etänä. Näyttöjen ohjeistus sekä henkilökohtainen palaute koettiin tärkeäksi käydä läpi edelleen kasvokkain.

Etäopetukselle suositeltavat ryhmät ovat 3. ja 4. vuoden opiskelijat ja aikuisopiskelijat. Etä- ja itsenäistä opiskelua voidaan hyödyntää heti koulutuksen alusta lähtien vaihtoehtona kehittyneemmille opiskelijoille, eriyttämään heidän opetustaan. Osaamisaloista eniten

halukkuutta kaikkiin etäopetuksen eri muotoihin osoittivat alat, joissa on nimenomaan itsenäisesti toteutettavia tehtäviä (valokuvaus ja julkaisu- ja tuotanto). Vähiten halukkuutta osoittivat osaamisalat, joiden työskentelymuodot ovat vahvimmin aikaan ja paikkaan sidottuja (valorakentaminen, tapahtumien taltiointi ja painotekniikka).

Avainsanat: Etäopetus, verkko-oppiminen, itseohjautuvuus, ammatillinen koulutus

Abstract: In recent years, online teaching and learning have been extensively studied. However, the amount of researched information decreases when moving to a practical perspective. The purpose of this case study is to present the perspectives of teachers and students in the media sector of one organization regarding how they would like to teach and be taught different contents and activities: face-to-face, through webinars, or on their own through the Internet. The case study also sought to understand which student groups are most willing and capable of studying independently.

A survey was conducted online in the spring of 2023 among teachers and students in the media department. The survey was completed by 76% of teachers (16) and 35% of students (138).

Researchers found that teaching tasks tied to time and place, group work, initial classes, or teaching of technical equipment are preferred as face-to-face teaching. Studies in advanced subjects, theory subjects, and assignments may be conducted remotely. Furthermore, the study revealed that receiving personal feedback in person was important.

Distance education is recommended for students in their third and fourth years of study, as well as for adults. In order to differentiate teaching, distance and independent study can be used right from the beginning of the educational process for more advanced students. The fields of study where tasks are normally performed independently, such as photography and graphic design demonstrated the greatest willingness to participate in distance education. Fields of study such as light construction, event recording, and printing technology show the least willingness for distance learning.

Keywords: Distance education, online learning, self-directedness, vocational school

Kuviot

Kuvio 1.	Teknologiapainotteisuus opetuksessa Theelen & Breukelen (2022, s. 1290) pohjalta.....	8
Kuvio 2.	Huomionhallinnan kehityskulku 12–17-vuotiailla. (Poon, 2017, s. 7–9).....	17
Kuvio 3.	Suunnittelukyvyyn kehityskulku 12–17-vuotiailla (Poon, 2017, s. 7–9).....	17

Kaaviot

Kaavio 1.	Vastaajien roolit	28
Kaavio 2.	Vastanneet opiskelijat osaamisaloittain	29
Kaavio 3.	Vastanneet opiskelijat luokka- tai ikäryhmittäin.....	30
Kaavio 4.	Opettajien suuntautuneisuus opettaja- tai opiskelijalähtöiseen opetukseen.....	31
Kaavio 5.	Verkko-opetuksen tarpeellisuus	32
Kaavio 6.	Opettajien ja opiskelijoiden opetustapojen vertailu	33
Kaavio 7.	Milloin verkko-opetus pitäisi lisätä opetukseen?	35
Kaavio 8.	Opettajien ja opiskelijoiden valinnat parhaasta opetustavasta.	38
Kaavio 9.	Opettajien ja opiskelijoiden valinnat etäpäivien toteuttamisesta	39
Kaavio 10.	Valinnat etäpäivien toteuttamisesta vuosi- ja ikäluokittain.....	40
Kaavio 11.	Opettajien ja opiskelijoiden mielipiteet oppimisalustoista.....	41
Kaavio 12.	Opettajien ja opiskelijoiden valinnat viestintään etäopiskelun ai- kana	42
Kaavio 13.	Opiskelijoiden valinnat palautteen saaminen etäyhteyden aikana	42
Kaavio 14.	Etäopiskelun kiinnostavuus vuosiluokittain ja ikäryhmittäin	45
Kaavio 15.	Etäopiskelun kiinnostavuus osaamisaloittain.....	46
Kaavio 16.	Opetustapojen vertailu vuosi- ja ikäryhmittäin	47
Kaavio 17.	Opetustapojen vertailu osaamisaloittain.....	47
Kaavio 18.	Itseohjautuvuuden tuntemus ja etäopiskelun kokemus vuosi- ja ikäluokittain .	49
Kaavio 19.	Itseohjautuvuuden tuntemus ja etäopiskelun kokemus osaamisaloittain	50

Kaavio 20. Sisältö osa-alueiden keskiarvot vuosi- ja ikäluokittain	51
Kaavio 21. Opettaja/opiskelijälähtöisyys alkeis- ja syventävien aiheiden opetuksessa	55
Kaavio 22. Opetussisältöjen sopivuus etäopetukseen opettajien mielestä.	55
Kaavio 23. Opetussisältöjen sopivuus etäopetukseen opiskelijoiden mielestä.....	56
Kaavio 24. Opiskelijoiden ja opettajien sisältö osa-alueiden keskiarvot.....	58
Kaavio 25. Opiskelijoiden ja opettajien opetus osa-alueen keskiarvot.	59
Kaavio 26. Opiskelijoiden ja opettajien toteutus osa-alueen keskiarvot.	60
Kaavio 27. Opiskelijoiden ja opettajien ohjaus osa-alueen keskiarvot.	61
Kaavio 28. Opiskelijoiden ja opettajien ryhmässä toimimisen osa-alueen keskiarvot.....	62
Kaavio 29. Opiskelijoiden ja opettajien esittely osa-alueen keskiarvot.	63
Kaavio 30. Opiskelijoiden ja opettajien itsenäisten tehtävien osa-alueen keskiarvot.	64

Sisältö

1	JOHDANTO.....	1
2	TEOREETTINEN TAUSTA	4
2.1	Oppiminen.....	4
2.2	Digitaaliset opetus- ja oppimismenetelmät.....	6
2.3	Lähi-, etä- ja verkko-opetus	7
2.4	Aikaan sidottu ja sitomaton opetus	10
2.5	Kommunikoinnin luonnollisuus.....	13
2.6	Kuormittavuus.....	14
2.7	Itseohjautuvuus	15
2.8	Etä- ja verkko-opetuksen hyötyjä ja haasteita	19
3	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	22
3.1	Tutkimuskysymykset	22
3.2	Tutkimusasetelma ja menetelmä.....	23
3.3	Tutkimuksen kohderyhmä ja aineistonkeruumenetelmä	24
3.4	Aineiston analysointi	25
3.5	Henkilötietojen käsittely ja aineiston hävittäminen.....	25
3.6	Tutkimuksen arviointi.....	25
4	TULOKSET	28
4.1	Vastaajien taustatiedot	28
4.1.1	Opiskelijoiden taustatietoja	29
4.1.2	Opettajien taustatietoja	30
4.2	Opettajien ja opiskelijoiden halukkuus etäopetukseen	31
4.2.1	Opettajien asenne etä- ja itsenäiseen opetukseen	31
4.2.2	Opetustapojen vertailu.....	32

4.2.3	Etä- ja itsenäisten opintojen aloittaminen.....	34
4.3	Etäopetuksen toteutustavat.....	36
4.3.1	Opetuksen jaksottaminen.....	37
4.3.2	Etäpäivien toteuttaminen.....	38
4.3.3	Digitaaliset oppimisalustat	41
4.3.4	Ohjaus etäopetuksessa.....	41
4.4	Etäopetuksen opetusryhmät	43
4.4.1	Opetusryhmien asenne etä- ja itsenäiseen verkko-opetukseen.....	44
4.4.2	Opetustapojen vertailu eri ryhmillä ja osaamisaloilla	46
4.4.3	Opiskelijoiden kyvykkyys itseohjautuviin opetusmenetelmiin.....	48
4.4.4	Yhteenveto kohderyhmistä.....	51
4.5	Opetussisällöt.....	54
4.5.1	Alkeis-, perus- ja syventävien opintojen soveltuvuus etäopetukseen	54
4.5.2	Missä oppimisympäristössä sisältöjä tulisi opettaa	56
5	JOHTOPÄÄTÖKSET	65
6	POHDINTA.....	69
	LÄHTEET	70
	LIITTEET	74
A	Opetussisältöjen ja toimintojen jakaminen osa-alueisiin.....	74
B	Väittämät itseohjautuvuuden tuntemus keskiarvomuuttujaan	75
C	Väittämät etä- ja itsenäisen opiskelun kokemus keskiarvomuuttujaan.....	76
D	Kysymyslomakkeen kysymykset.....	77

1 Johdanto

Internet, älypuhelimet ja tietokoneet ovat keskeinen osa jokapäiväistä elämäämme. Tällä hetkellä tuntuu mahdottomalta edes kuvitella yhteiskuntaamme ilman elämää rikastuttavaa teknologiaa. Teknologia monine muotoineen on tullut tärkeäksi osaksi opetusta ja oppimista.

Covid-19-pandemian jälkeen teknologiasta on tullut yhä kiinteämpi osa koulutusta. Verkko-oppiminen kehittyi nopeasti covid-19-pandemian aikana, jolloin maailmanlaajuinen sulku pakotti 1,5 miljardia opiskelijaa ja 63 miljoonaa opettajaa pois luokkahuoneista etäopetukseen. (Valverde-Berrocoso ym., 2020, s. 1). Etäkoulukokeiluiden rikastuttamana on aika luoda vakiintuneita käytänteitä verkko-oppimiselle.

Verkko-opetusta ja -oppimista on tutkittu viime vuosien aikana erittäin paljon. Näiden tutkimusten tulokset osoittavat selkeästi, että opiskelijat oppivat etäopetuksessa yhtä paljon ja yhtä tehokkaasti kuin perinteisessä, kasvokkain tapahtuvassa opetuksessa. (mm. Simonson, 2019, Addimando, 2022, Thalheimer, 2017).

Antavatko tutkimustulokset kuitenkin etäopetuksesta totuutta paremman kuvan. Vai ovatko hyvät oppimistulokset tulosta paremmasta suunnittelusta, materiaaleista ja opiskelijoiden ajankäytöstä? Simonsonin (2019) tutkimuksen perusteella etäopiskelijat käyttävät opiskeluun enemmän aikaa verrattuna luokkaopetuksessa opiskeleviin. Verkossa opiskelevilla oli käytössään laajempi määrä opetusmateriaalia, lisäksi he tekivät lähiopetuksessa olevia opiskelijoita enemmän yhteistyötä. Etäopetuksen menestyminen perustuu koulutussisältöjen suunnitteluun, pedagogiikan kehittämiseen ja toteutukseen, ei opetuksen ajankohtaan tai paikkaan (Addimandon, 2022, s. 6–7). Samasta informaattiosisällöstä tuotettu opetus antaa samalle opiskelijaryhmälle samankaltaiset oppimistulokset riippumatta opetusmediasta (Simonson, 2019). Thalheimer toteutti yhteenvetotutkimuksen sadoista verkko-oppimista koskevista tieteellisistä tutkimuksista. Hänen loppupäätelmänsä oli, että verkko-oppiminen on yleensä tuloksellisempaa kuin perinteinen luokkaopetus, koska e-opetuksen oppimismenetelmät ovat useimmiten

tehokkaampia kuin perinteisessä luokkaopetuksessa, jonka ensisijainen opetusmenetelmä on luennot. (Thalheimer, 2017, s. 10).

Verkko-oppimisen onnistuminen riippuu paljon myös opiskelijan kyvyistä hallita oppimisprosessiaan. Verrattuna perinteiseen luokahuoneopetukseen, verkko-opiskelijat voivat hallita aikataulujaan ja oppimisprosessiaan. (Araka ym., 2020, s. 3). Voidaanko siis olettaa verkko-oppimisen toimivan parhaiten itseohjautuville opiskelijoille, jotka opiskelevat korkeakoulussa tai aikuiskoulutuksessa? Saarisen (2020, s. 4) tekemät havainnot 15-vuotiaiden PISA-tutkimuksen, vuosien 2012 ja 2015 aineistojen, perusteella osoittavat itseohjautuvuutta edellyttävien menetelmien sekä digitaalisten menetelmien käytön olevan yhteydessä heikompiin oppimistuloksiin useilla eri osa-alueilla. Opettajalähtöisten menetelmien käyttö oli yhteydessä korkeampiin oppimistuloksiin. Myös Simonson (2019) mainitsee opetusryhmien ja opiskelijoiden ominaisuuksien merkityksen etäopiskelussa menestymisessä ja jatkaa, että tulevaisuudessa verkko-oppimisen tutkimuksessa kannattaa keskittyä erilaisiin opetusryhmiin sekä opiskelijoiden psykologisiin ja sosiaalisiin ominaisuuksiin.

Media-alalla tietotekniikka ja mediateknologia ovat merkittävä osa ammatillista osaamista. Graafinen suunnittelu toteutetaan tietokoneella ja painokoneita ohjataan digitaalisesti. Valo- ja äänitekniikkaa ohjataan erikoistuneilla ammattiohjelmilla. Editoinnissa, kuvituksessa, taittamisessa, käsikirjoittamisessa, kuvankäsittelyssä ja graafisessa suunnittelussa hyödynnetään tietokonesovelluksia ja käsin piirtäminen on jäänyt harvojen erikoistaidoksi. Vaikka tietotekniikan kehitys on luonut muutoksia toteutustapoihin, osa työskentelystä tapahtuu edelleen aikaan ja paikkaan sidottuna; esimerkiksi tapahtumien taltiointi, studiotyöskentely, painaminen, valo- ja äänirakentaminen. Näiden osaamiskokonaisuuksien opettaminen etänä ei ole järkevää. Työskentely media-alalla on hyvin monipuolista. Osaamisen keskiössä on työn suunnittelu, ongelmanratkaisutaidot, ryhmätyöskentely ja asiakaspalvelu. Osa keskeisistäkin sisällöistä on mahdollista toteuttaa myös verkko-opintoina. Mitkä sisällöt sitten soveltuvat parhaiten nimenomaan verkko-opiskeluun? Tutkitun tiedon määrä vähenee, kun keskitytään käytännön näkökulmaan siitä, mitä sisältöjä missäkin oppimisympäristössä kannattaa opettaa ja minkälaisille ryhmille?

Tämän tapaustutkimuksen tarkoituksena on selvittää yhden organisaation media-alan opettajien ja opiskelijoiden näkemyksiä siitä, mitä sisältöjä eri oppimisympäristöissä kannattaisi toteuttaa. Tässä tutkimuksessa käytetyt oppimisympäristöt ovat: kasvokkain tapahtuva lähiopetus, reaaliaikainen etäopetus eli webinaari, sekä ajasta ja paikasta riippumaton verkko-oppiminen. Lisäksi tutkimuksella etsitään selkeyttä siihen, mitkä ryhmät olisivat halukkaimpia ja kykeneväisimpiä opiskelemaan itseohjautuvilla opetusmetodeilla: ensimmäisen, toisen tai kolmannen vuoden opiskelijat vai aikuisopiskelijat.

Tutkimus koostuu kuudesta pääluvusta. Johdannon jälkeen, toisessa luvussa käsitellään oppimisen ja etäopiskelun teoreettista taustaa, jolla taustoitetaan tutkimuksen aihetta. Kolmannessa luvussa käsitellään tutkimuksen tavoitteita, tutkimuskysymystä, tutkimuksen toteutusta sekä aineiston hankinta- ja analysointimenetelmiä. Neljännessä luvussa avataan tutkimuksen tulokset ja viidennessä tutkimuksen tuloksista tehdyt johtopäätökset. Tutkimus päättyy omaan pohdintaan tutkimuksen onnistumisesta ja ehdotuksista tulevaisuuden jatkotutkimusaiheiksi.

2 Teoreettinen tausta

Tässä luvussa taustoitetaan tieteellisen kirjallisuuden pohjalta tutkimuksen teoreettista taustaa. Aiheeseen perehtyminen aloitetaan ihmisen oppimisprosessista, josta siirrytään käsittelemään oppimista digitaalisten opetus- ja oppimismenetelmien kautta. Samalla selvitetään etä- ja verkko-opetukseen liittyviä termejä. Tässä luvussa perehdytään myös etä- ja verkko-opetukseen liittyviin ominaisuuksiin kuten aikaan sidottuun ja sitomattomaan opetukseen, verkossa kommunikoinnin luonnollisuuteen, verkko-opetuksen kuormittavuuteen sekä opiskelijoiden itseohjautuvuuteen ja sen kehitykseen. Lopuksi pohditaan etä- ja verkko-opetuksen hyötyä ja haasteita.

2.1 Oppiminen

Voidaksemme opettaa meidän tulisi ymmärtää mitä oppiminen tarkoittaa. Ambrose (2010, s. 3) määrittää oppimisen yksilön mielessä tapahtuvaksi prosessiksi, joka johtaa pysyvään muutokseen ajattelussa ja toiminnassa. Neurotieteen näkökulmasta oppiminen luo pysyviä muutoksia aivoihimme. Oppiminen aiheutuu ulkoisten ärsykkeiden aloittamista hermoprosesseista, jotka johtavat uusien synapsien muodostumiseen aivoihin. (Saarinen, 2020, s. 21–22). Oppiminen muuttaa aivojamme, joka johtaa muutoksiin oppijan ymmärryksessä ja käyttäytymisessä.

Oppiminen on suoraa seurausta siitä, kuinka oppija tulkitsee kokemuksiaan ja reagoi niihin. Moderni konstruktivistinen oppimiskäsitys perustuu opiskelijoiden aloitteellisuuteen, omatoimisuuteen ja sosiaaliseen vuorovaikutukseen. Pääpaino on tiedon tulkinnassa ja merkitysten luomisessa sekä opittujen taitojen soveltamisessa käytäntöön. (Lapinmäki ym., 2006). Oppimista ei voi tehdä toisen puolesta, vaan oppiminen on aina oppijan itsensä tekemää. (Ambrose, 2010, s. 3). Herbert Simon kiteyttää oppimisen: ”Oppiminen syntyy siitä, mitä opiskelija tekee ja ajattelee ja vain siitä, mitä opiskelija tekee ja ajattelee. Opettaja voi edistää oppimista vain vaikuttamalla siihen, mitä opiskelija tekee oppiakseen.” (Ambrose, 2010, s. 1). Oppiminen tapahtuu oppijan kognitiivisen prosessoinnin kautta eikä yksistään oppijan toiminnan kautta. Ihminen rakentaa luonnostaan assosiaatioita sellaisten tapahtumien ja asioiden välille, joilla on joko yhteinen

merkitys tai jotka ovat samankaltaisia tai tapahtuvat ajallisesti peräkkäin. (Ambrose, 2010, s. 46–47). Nämä yhteydet kehittyvät laajemmiksi ja monimutkaisemmiksi kokonaisuuksiksi. Opetuksen painopisteen tulisi siis siirtyä puhtaasta käytännön toiminnasta kohti opetusta, joka ohjaa aktivoimaan oppijan kognitiivista prosessia. (Mayers, 2019, s. 155). Oppimiseen tarvitaan oppijan ajattelua ja tekoja, joita voidaan ohjata ulkoisesti.

Oppiminen on uusien asioiden yhdistämistä siihen mitä oppija tietää jo ennestään. Oppiminen on prosessi, jossa luodaan ärsykkeiden ja tallennetun tiedon välisiä assosiaatioita. Esimerkiksi luetun tekstin ymmärtäminen helpottuu, kun oppija hyödyntää muistissaan olevia tapahtumia ja kokemuksia rakentaakseen merkityksiä tekstille. (Mayers, 2019, s. 154). Uudet asiat suodatetaan aiemman tiedon kautta, joka voi sisältää tosiasioita, käsitteitä, uskomuksia, arvo- ja asenteita ja malleja, joista osa on oikeita, tarkkoja ja uuteen opittavaan kontekstiin sopivia ja toiset ovat riittämättömiä ja epätarkkoja. Oppijan aiempi tieto joko auttaa tai haittaa oppimista: aiempi tieto voi johtaa virheellisiin oletuksiin ja vääristää oppilaiden ymmärrystä uudesta aiheesta. (Ambrose, 2010, s. 38). Oppiminen koostuu uuden tiedon hankkimisesta ja vanhan sekä virheellisen tiedon muuttamisesta tai hylkäämisestä.

Neurotieteessä oppimisprosessista tunnistetaan kolme vaihetta: tiedonkäsittely, tiedon lujittaminen ja -haku (acquisition, consolidation, and retrieval). Tiedonkäsittely tapahtuu työmuistissa, jossa oppija erottelee saamastaan tiedosta olennaisen ja vertaa uutta tietoa aiempaan tietoonsa. Tiedonlujuuttamisen aikana tieto välittyy pitkäkestoiseen muistiin ja sulautuu aiemmin opittuun ymmärrykseen ja laajempiin yhteyksiin. Kolmas vaihe on tiedon hakeminen, jossa oppija hakee hankkimaansa tietoa pitkäaikaismuistista. Pitkäkestoisessa muistissa käsittelykapasiteetti on laaja, sitä vastoin työmuistin kapasiteetti on rajallinen (Saarinen, 2020, s. 21–22).

Mayer (2017, s. 405–406) käsittelee oppimista kognitiivisen multimediaoppimisen kautta. Multimediaoppimisen malli perustuu kolmeen kognitiivisen tieteen keskeiseen periaatteeseen: 1) Ihmisillä on erilliset tiedonkäsittelykanavat visuaalista ja sanallista tietoa varten. 2) Ihmiset voivat käsitellä vain muutamia elementtejä kummankin työmuistin

kanavassa kerrallaan. 3) Oppimisen onnistuminen riippuu siitä, kuinka aktiivisesti oppija valitsee, organisoii ja käsittelee tietoa. Ihminen oppii paremmin, kun tietoa annetaan useamman kanavan kautta. Moni-kanavaisuus voi tarkoittaa oppimista esimerkiksi sekä puhutun että painetun tekstin tai grafiikan, animaatioiden, videoiden ja kuvien kautta.

Oppiminen on monivaiheinen prosessi, joka on herkkä häiriöille. Oppimisen onnistumiseen vaikuttaa opiskelijan ominaisuudet ja opetustilanne, jota voidaan parantaa tai heikentää erilaisilla opetus- ja oppimiskäytänteillä. Yksi merkittävä tekijä oppimisessa on opiskelijan itseohjautuvuus. (Saarinen, 2020, s. 21–22).

2.2 Digitaaliset opetus- ja oppimismenetelmät

Suomessa on panostettu valtavasti koulujen digitaalisiin oppimismenetelmiin. 2020-luvun alussa arvioitiin, että jopa 90 % suomalaisista oppilaista kävi laajasti digitalisoitua koulua (Saarinen, 2020, s. 33). Koulutusteknologian historia on täynnä esimerkkejä huipputeknologian käytöstä koulutuksessa: esimerkiksi 1920-luvulla elokuvat, 1930-luvulla radio, 1950-luvulla televisio ja ohjelmoitu opetus 1960-luvulla. Tällä hetkellä nousussa ovat virtuaalitodellisuus, 3D-tulostimet, interaktiiviset pelit ja GPS-paikannus. Historiasta on opittava, ettei oppimista kuulu sopeuttaa uusimpien teknologioiden mukaan, vaan kannattaa pikemminkin pohtia, miten uutta teknologiaa voidaan käyttää tukemaan oppimista. (Mayers, 2019, s. 153). Koulutusteknologiat luovat opetuspotentiaalia. Hyvä lähestymistapa on määrittää, miten ne tukevat oppimista eikä ainoastaan korostaa teknologian osuutta opetussuunnitelmassa tai oppilaitosten markkinoinnissa.

Tehokkaimmaksi on osoittautunut opetus, joka yhdistää sekä perinteisen kasvotusten tapahtuvan kommunikaation hyödyt että digitaalisten opetusmenetelmien parhaat ominaisuudet (joustavuus, saavutettavuus ja integroidut teknologian mahdollisuudet). Nørgård kirjoittaa (2021, s. 1717) hybridioppimisen luovan uusia oppimisen muotoja ja prosesseja, jotka kaventavat koulutuksen, työelämän ja yhteiskunnan välistä kuilua. Digitaaliset oppimisympäristöt ja opetusmenetelmät mahdollistavat lähi-, etä- ja itsenäisen opiskelun rajojen hajoamisen, sulautumisen ja ylittämisen. Digitaalisten opetusmenetelmien avulla voidaan mahdollistaa tasapaino oppimisen, ammatillisen työn ja

perhe-elämän välillä, kun opiskeluun voi osallistua kotona, töissä tai matkoilla. Tallennetut istunnot voidaan käydä läpi uudelleen tai luennoille voidaan osallistua, oman aikataulun puitteissa.

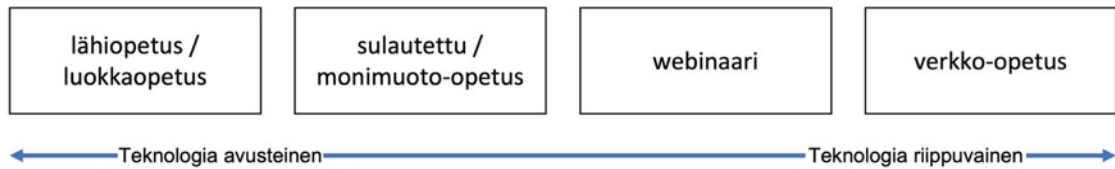
Verkko-opetusta ja -oppimista on tutkittu viime vuosien aikana erittäin paljon. Näiden tutkimusten tulokset osoittavat selkeästi, että opiskelijat oppivat etäopetuksessa yhtä paljon ja yhtä tehokkaasti kuin perinteisessä, kasvokkain tapahtuvassa opetuksessa. (mm. Simonson, 2019, Addimando, 2022, Thalheimer, 2017). Samasta informaatioisällöstä tuotettu opetus antaa samalle opiskelijaryhmälle samankaltaiset oppimistulokset riippumatta opetusmediasta (Simonson, 2019). Etäopetuksen menestyminen perustuu koulutussisällön suunnitteluun, opetuksen kehittämiseen ja toteutukseen, ei aikaan tai paikkaan. (Addimandon, 2022, s. 6–7). Thalheimer toteutti yhteenvetotutkimuksen sadoista verkko-oppimista koskevista tieteellisistä tutkimuksista. Hänen loppupäätelmänään oli, että verkko-oppiminen oli useimmiten parempaa kuin perinteinen luokkaopetus. Verkko-opetuksessa käytettiin yleensä tehokkaampia oppimismenetelmiä verrattuna luentoihin perustuvaan perinteiseen luokkaopetukseen. (Thalheimer, 2017, s. 10).

2.3 Lähi-, etä- ja verkko-opetus

Koulutusta koskevassa kirjallisuudessa on käytössä valtava määrä termejä selittämään ja määrittelemään oppimisympäristöjen ja koulutusmuotojen eroja. Monet termit menevät toistensa kanssa päällekkäin. Seuraavaksi läpikäyn alalla yleisimmin käytettyjen termien määrittelyä ja ongelmia, joita määrittelyyn liittyy. Lopuksi tarkennan tässä tutkimuksessa käytettyjä termejä.

Opetusta toteutetaan monenlaisissa oppimisympäristöissä. Kaikissa oppimisympäristöissä pystytään hyödyntämään koulutusteknologiaa ja digitaalisia opetus- ja oppimismenetelmiä. Alla olevassa kuviossa oppimisympäristöt on sijoitettu janalle koulutusteknologian hyödyntämisen mukaan. Janan toisessa päässä on kasvokkain tapahtuva lähiopetus (luokkaopetus), jossa digitaalisilla laitteilla voidaan rikastuttaa opetusta ja toisessa päässä teknologiasta täysin riippuvainen itsenäinen verkko-opetus (Kuvio 1). Väliin jäävät

eriasteiset teknologia-avusteiset opetuksen muodot kuten sulautettu/monimuoto-opetus sekä reaaliaikainen etäopetus eli webinaari.

Kuvio 1. Teknologia-painotteisuus opetuksessa Theelen & Breukelen (2022, s. 1290) pohjalta

Lähiopetuksella (myös perinteinen opetus tai luokkaopetus) tarkoitetaan fyysisessä tilassa, luokassa tai luentosalissa tapahtuvaa opetusta, jossa kouluttaja on läsnä opetustilanteessa. Opetukseen liittyvät keskustelut ja tehtävät tehdään opettajan ohjauksessa samassa tilassa. Opetustilanne on kaikille samanlainen ja interaktio opettajan ja oppijan välillä on suora. (Rivera, 2016.) Lähiopetuksen etuna on kasvokkain tapahtuva verbaalinen ja nonverbaalinen viestintä sekä mahdollisuus välittömään reagointiin luokassa tapahtuviin tilanteisiin. (Fabriz, Mendzheritskaya ja Stehle, 2021, s. 2). Opettaja voi käyttää lähiopetuksen tukena erilaisia digitaalisia laitteita, kuten hyödyntää esimerkiksi esitysgrafiikkaa luomaan luennolle rakennetta ja näyttää ohjevideoita tai teettää kyselyitä internetin kautta käytettävillä opetuspeleillä. Opiskelijat voivat käyttää koulun tietokoneita tai henkilökohtaisia laitteitaan tehtävien tekemiseen.

Etäopetuksella tarkoitetaan opetusta, jossa opettaja ja opiskelijat ovat fyysisesti eri tiloissa. Opetus tapahtuu joko reaaliaikaisesti tai siten, että opetussisältö on tallenteena. Webinaarit ja virtuaaliset luokahuoneet ovat etäopetusta, joka vaatii osallistujien läsnäoloa määrättyyn aikaan. Verkkokurssit tarjoavat etäopetusta, jossa ei ole samanaikaisen läsnäolon vaatimusta. Simonson, Schlosser ja Orellana (2011, s. 126) tarkentavat ettei etäopetus ole itseopiskelua, vaan aina jonkin koulutusorganisaation organisoimaa opetusta, jossa digitaalisia viestintämenetelmiä käytetään yhdistämään opiskelijat, resurssit ja opettajat toisiinsa. Viestintäjärjestelmien (internet, älypuhelin ja sähköposti) kehityksen myötä opetus on vähemmän riippuvaista fyysisestä läheisyydestä, ja ne ovat mahdollistaneet etäopetuksen nopean kasvun.

Verkko-opetuksella (myös e-opetus) tarkoitetaan opetuskokonaisuuden toteuttamista osittain tai kokonaan verkossa. Mayerin mukaan verkko-opetus voidaan määritellä digitaalisella laitteella toteutetuksi ohjeistukseksi, joka on tarkoitettu tukemaan oppimista (Mayer, 2019, s. 152). Verkko-opetus tapahtuu joko lähi- tai etäopetuksena ja voi olla joko opettajälhtöistä tai itsenäistä opiskelua. Segal ym. (2013) listaa verkko-opetuksen hyödyt opiskelijalle: materiaalit ja tehtävät ovat aina saatavilla, opiskelu voi tapahtua missä vain ilman maantieteellisiä rajoituksia ja opiskelu on mahdollista omaan tahtiin. Verkko-opetus antaa myös paremmat mahdollisuudet huomioida eritasoiset opiskelijat ja mahdolliset oppimisvaikeudet.

Etä- ja verkko-opetuksesta sekä niiden välimuodoista on käytössä useita päällekkäisiä termejä ja määritelmiä. Englanninkielisissä artikkeleissa käytetään lähiopetuksen ja verkko-opetuksen yhdistelmistä yleisesti termejä *blended* tai *hybrid learning* (Jovanovic, 2015, Rivera, 2016, Hrastinski, 2019, Nørgård, 2021). Korkea-asteen koulutuksessa termiä ”hybridi” käytetään usein synonyyminä sulautetulle, käänteiselle verkko-opetukselle sekä teknologialla tehostetulle oppimiselle (Hrastinski, 2019, s. 568). Käytössä on myös termi rinnakkaisopetus (*parallel teaching*), jossa osa opiskelijoista on läsnä luokassa ja osa opiskelijoista osallistuu verkon välityksellä Pandemian aikaisesta pakollisesta, nopeasti toteutetusta etäopetuksesta käytetään termiä hätäetäopetus (*emergency remote teaching, ERT*) (Nørgård, 2021, s. 1711). Suomen-kielisessä kirjallisuudessa on käytössä myös termi monimuoto-opetus sekä Joutsenvirran ym. (2009) esittelemä sulautuva opetus.

Sulautuva opetus (*blended learning*) termiä käytetään kuvaamaan opetusmenetelmiä, jotka sisältävät sekä lähiopetusta että verkko-opetusta. Dal Bello-Haasin (2013) mukaan sulautuva opetus integroi lähiopetusta ja verkko-oppimisympäristöjä niin, että osa luokassa käytetystä ajasta korvataan verkko-opetuksella ja -tehtävillä. Hrastinski (2019, s. 568) määrittää sulautuvan opetuksen laajemmin kuvaamaan erilaisten opetusmenetelmien ja pedagogisten lähestymistapojen sekä tekniikoiden sekoittamista opetuskokonaisuudeksi. Termiä sulautuva opetus voidaankin ajatella eräänlaisena kattoterminä tai sateenvarjoterminä erilaisten menetelmien yhteiskäytölle.

Nørgård (2021, s. 1711–15) määrittää termin hybridioppiminen (hybrid learning) laajaksi sateenvarjotermiksi. Hybridi-oppiminen on muutosta perinteisistä institutionaalisista käytännöistä, koulutustiloista ja oppimistavoista kohti ajasta, tilasta, materiaaleista, rakenteista, konteksteista ja rooleista riippumatonta oppimista. Nørgård määrittää termin blended learning digitaalisten- tai verkkoresurssien käytöksi paikan päällä tapahtuvassa opetuksessa. Joutsen-virta ym. (2009) puolestaan määrittää monimuoto-opetuksen sulautettua opetusta laajemmaksi termiksi. Monimuoto-opetus on laajempi käsite, jossa opetusta toteutetaan monimuotoisesti yhdistämällä erilaisia opetusmuotoja (luento-, ryhmä- ja projektiopetus) ja opetusväyliä, kuten lähi-, etä- ja kirjeopetusta. Sulautuvassa opetuksessa integroidaan eli ”sulautetaan” opetusympäristöt yhdeksi kokonaisuudeksi.

Nørgård sekä Hrastinski nostavat artikkeleissaan esille termien epämääräisyyttä ja tarvetta määritellä ne uudelleen sekä tarkentaa termistöä Nørgård, 2021, s. 1713, Hrastinski, 2019, s. 568).

Tässä tutkimuksessa käytetään termejä: lähi-, etä- ja verkko-opetus. Lisäksi tarvittaessa käytetään tarkempia ja kuvaavampia tekstejä, silloin kun se on tarkoituksenmukaista. Lähiopetuksella tarkoitetaan kasvokkain toteutettavaa opetusta tai harjoitustöiden tekemistä, jossa sekä opiskelijaryhmä että opettaja ovat samanaikaisesti läsnä. Etäopetuksella (myös webinaari) tarkoitetaan opiskelijaryhmälle toteutettavaa opetusta tai ohjausta digitaalisen oppimisympäristön kautta. Etäopetus on aikaan sidottua, mutta opettaja ja opiskelijaryhmä sijaitsevat eri paikoissa. Verkko-opetuksella tarkoitetaan opetusta, jota ei ole sidottu aikaan tai paikkaan: opiskelijat opiskelevat ja tekevät tehtäviä omatahtisesti, itse valitsemassaan paikassa. Ohjaus toteutetaan verkko-opetuksessa digitaalisilla menetelmillä opiskelijakohtaisesti.

2.4 Aikaan sidottu ja sitomaton opetus

Opetus voi olla aikaan ja paikkaan sidottua tai sitomatonta. Lähiopetus on periaatteessa aina aikaan ja paikkaan sidottua opetusta. Opiskelijaryhmä on samaan aikaan samassa paikassa opettajan kanssa. Etä- ja verkko-opetusta ei ole sidottu paikkaan, koska opiskelu tapahtuu digitaalisen opetusympäristön välityksellä. Opetus voi kuitenkin olla joko aikaan

sidottua (synkronista) tai aikaan sitomatonta (asynkronista) opetusta. Aikaan sidotussa eli reaaliaikaisessa etäopetuksessa, kuten webinaareissa ja virtuaalisissa luokkahuoneissa opettaja ja opiskelijat ovat samaan aikaan verkko-oppimisympäristössä, mutta fyysisesti eri paikoissa. Opiskelijalta ei vaadita läsnäoloa samassa luokkatilassa opettajan tai muiden opiskelijoiden kanssa. Aikaan sitomaton verkko-opetus, kuten itsenäiset verkkokurssit, antaa opiskelijoille mahdollisuuden opiskella omaan tahtiin, ajasta ja paikasta riippumatta.

Aikaan sidottu ja sitomaton opetus eroavat toisistaan käytettävien viestintätapojen ja pedagogisten tavoitteiden kautta. Suunniteltaessa opetusta tulee erityisesti huomioida erilaiset aktivointi- ja vuorovaikutusmuodot sekä tavat, joilla opiskelijat osallistuvat oppimisprosessiin. Viestintävälineet, palautetyypit, syöttötavat, yhteistyötilat ja tavoitellut taidot pitää mukauttaa opetusmenetelmään. (Fabrizz, Mendzheritskaya, ja Stehle, 2021, s. 3).

Samanaikaisen (synkronisen) verkko-opetuksen merkittävin vahvuus on reaaliaikaisuus, joka mahdollistaa luonnollisen puheen sekä välittömän palautteen antamisen. Hrastinskin tekemän tutkimuksen tuloksista on nähtävissä, että reaaliaikaisuus verkko-opetuksessa tukee paremmin opiskelijoiden osallistumista opetukseen ja keskusteluun. Verkko-opiskelijat olivat sosiaalisempia ja nauttivat keskusteluista enemmän. Henkilökohtaisuus ja kokemus läsnäolosta aktivoi osallistumista ja lisäsi motivaatiota varsinkin pienemmissä ryhmissä. Synkroniset verkkokeskustelut olivat asynkronisia monisanaisempia, mutta keskustelun taso oli pinnallisempaa. (Hrastinski, 2008, s. 500–505, Fabrizz, Mendzheritskaya, ja Stehle, 2021, s. 3).

Hyvin toteutettu reaaliaikainen etäopetus voi saada oppilaat tuntemaan olonsa sitoutuneeksi ja luomaan yhteenkuuluvuuden tunteen opettajansa ja muiden opiskelijoiden kanssa (Baxter ja Hainey, 2022). Oppijat kuvailivat keskittyvänsä verkossa käytyihin reaaliaikaisiin keskusteluihin paremmin kuin asynkronisiin keskusteluihin. Samanaikaisuus lisäsi opiskelijoiden halua panostaa kurssiin, nosti motivaatiota ja tuki parempia suorituksia. (Fabrizz, Mendzheritskaya ja Stehle, 2021, s. 3). Videoyhteydellä varustettuna etäopetus voi siis lähes vastata lähiopetusta ja tarjota henkilökohtaisuuden tunteen verkon

välityksellä edellyttäen, että opiskelijoilla on käytössään laadukas ja katkeilematon verkkoyhteys.

Aikaan sitomaton (asynkroninen) verkko-opetus on itsenäisempää, omantahtista sekä vähemmän riippuvaista ohjaajasta. Opetuksen eriaikaisuus vaatii opiskelijalta itseohjautuvuutta ja korkeaa motivaatiota sekä digitaalisia taitoja. (Fabrizz, Mendzheritskaya, ja Stehle, 2021, s. 1). Ajasta ja paikasta riippumaton opetus mahdollistaa syvällisemmän asioihin paneutumisen, koska opiskelija pystyy valitsemaan sopivan ajankohdan ja panostamaan opiskeluun sen vaatiman ajan. Hrastinskin tutkimuksen perusteella asynkroninen viestintä toimii tehokkaammin, kun tarkoituksena oli keskustella monimutkaisista ideoista. Asynkroninen viestintä tukee paremmin kognitiivista toimintaa vaativia tehtäviä, koska se lisää reflektiokykyä ja kykyä käsitellä tietoa. (Hrastinski, 2008, s. 505). Asynkroninen viestintä sopii vaativampien kognitiivista toimintaa edellyttävien asioiden opettamiseen, luoden merkityksellistä ja ajatuksia herättävää oppimista. Synkroninen opetus soveltuu käytännön taitojen opetukseen (Fabrizz, Mendzheritskaya ja Stehle, 2021, s. 2). Aikaan sitomaton verkko-opetus toimii parhaiten aihealueisiin, joiden käsittely vaatii aikaa. Tiedon hakeminen, vaihtoehtojen pohtiminen, erilaisten ratkaisumallien kokeileminen ja erityyppiset teemat vaativat reflektointia. Eriaikaisuus tukee hyvin syventäviä, vaativia ja monimutkaisia opintotehtäviä, joita tehdään yksilötöinä tai pienissä ryhmissä.

Opettajien pitää nähdä paljon enemmän vaivaa asynkronisten viestintämahdollisuuksien toteutumiseen opettajan ja opiskeluryhmävälille kuin lähi- ja synkronista opetuksessa. Palautteen antaminen, summaavien ja sanallisten arvioiden antaminen sekä opiskelijoiden edistymisen seuraamisella on suuri merkitys opiskelijoiden tyytyväisyyteen, oppimiseen ja oppimisen kokemiseen. Opiskelijat olivat tyytyväisiä asynkronisiin viestintävälineisiin, kuten keskustelufoorumeihin tai sähköpostiin, mutta arvostivat mahdollisuutta saada opettajalta palautetta suoraa kasvokkain. (Fabrizz, Mendzheritskaya ja Stehle, 2021, s. 3–14).

Opiskelijat hyötyvät reaaliaikaisesta etäopetuksesta sekä itsenäisestä opiskelusta, kunhan opetuksen sisältö suunnitellaan kyseisiin opetusmalleihin sopiviksi. Wu (2022, s. 265–284)

pohtii sisältöjä seuraavasti: reaaliaikaiseen opetukseen kannattaa harkita sisältöjä ja toimintoja, jotka maksimoivat sosiaalisen vuorovaikutuksen, kuten kurssilla aivoriihenä läpikäytyjen käsitteiden ja teorioiden soveltaminen, ryhmätöiden tekeminen ja vierailijoiden kutsuminen. Verkko-opetukseen soveltuvat parhaiten itseopiskeluun sopivat materiaalit, kuten videoleikkeet tai luentomonisteet.

2.5 Kommunikoinnin luonnollisuus

Verkkokursseissa merkittäviä haasteita ovat monimutkainen viestintä, yksinäisyyden tunne ja tuen puuttuminen. Itsemääräämisteorian (the self-determination theory) mukaan opiskelijan hallinnan, kyvykkyyden ja läheisyyden tarve tulee täyttyä, jotta opiskelijat pystyisivät sisäisesti motivoitumaan oppimiseen. Opettajan ja opiskelijoiden välinen vuorovaikutus, kuten myös opiskelutovereiden keskinäinen kommunikointi ovat olennaisia edellä mainittujen tarpeiden tukemiseksi (Wu, 2022, s. 265–284).

Luokassa opettaja tekee opiskelijoista huomioita kehonkielen ja äänensävyjen kautta ja voi rohkaista läsnäolijoita osallistumaan keskusteluun. Aidon vuorovaikutuksen puuttuminen vaikeuttaa myös opettajan ja oppilaiden välille sekä opiskelijan ja opintoryhmän kesken syntyvän luottamuksen kehittymistä sekä johtaa kokemukseen tuen puutteesta. Opettajan voi olla vaikea tietää, milloin opiskelijalla on vaikeuksia oppimisessa. Tarve saada opetettavasta aiheesta lisäselitystä tai ohjeita jää usein huomaamatta verkkokursseilla, kun kysymykseen “onko kenelläkään kysyttävää” vastataan hiljaisuudella. (Davis, Gough ja Taylor, 2019).

Kasvokkain tapahtuva kommunikointi on ihmisille luonnollinen tapa viestiä asioita. Kasvokkain kohtaamme toisen ihmisen henkilökohtaisesti ja reagoimme hänen viestiinsä puhuen, ilmein ja elein. Käytämme puhuessamme sekä verbaalista että nonverbaalista viestintää. Verkossa tapahtuva opetus ei parhaimmillaankaan ole yhtä luonnollista ja voi johtaa kommunikaation epäselvyyteen, opiskelijoiden alhaisempaan aktiivisuuteen ja lisääntyneeseen kognitiiviseen kuormitukseen (Fabriz, Mendzheritskaya ja Stehle, 2021, s. 2).

2.6 Kuormittavuus

Oppiminen on mahdollista, kun oppijan kognitiivinen kuorma pysyy sopivalla tasolla. Tämän tulee olla myös opettajan tavoitteena. Oppijan käytettävissä olevan työmuistin kognitiivinen kapasiteetti on rajallinen. Oppiminen vaikeutuu, kun oppimistilanteen kokonaiskuormitus ylittää oppijan työmuistin prosessointikapasiteetin (Mayers, 2019, s. 154). Opettajan tehtävänä on tasapainottaa ohjausta, opetusmateriaaleja ja tehtäviä kuhunkin opiskelijaryhmään ja verkko-opetusmetodiin sopiviksi. Niukka tietomäärä voi turhauttaa opiskelijoita, vastaavasti tiedon runsaus aiheuttaa kuormitusta (Davis, Gough ja Taylor, 2019).

Mayer ja Moreno ovat jakaneet prosessointikyvyn kolmeen osaan. 1. Olennaisen prosessointi (essential processing): oppimistilanteessa oppijan kognitiivista prosessia tarvitaan määrittelemään, mikä oppimistilanteessa on olennaista ja merkityksellistä sekä sanojen ja kuvien ymmärtämiseen että yhteyksien luomiseen. Kuormittumista tapahtuu esimerkiksi ohjevideota katsellessa, joka vaatii samanaikaisesti sekä animaation että tekstin seuraamista. Visuaalinen huomio jakautuu kahteen kohteeseen, aiheuttaen raskautta. 2. Satunnaisuus (incidental processing): opiskelija voi suunnata rajallisia kognitiivisia resurssejaan opetusmateriaalissa olevaan mielenkiintoiseen, mutta toisarvoiseen asiaan, kuten taustamusiikkiin, jolloin kapasiteettia jää vähemmän olennaisen käsittelyyn. 3. Esitetyn tiedon säilyttäminen työmuistissa (representational holding): kapasiteettia tarvitaan esimerkiksi ylläpitämään tietoa, kun kuva ja kuvateksti ovat eri näkymissä tai ohjetekstiä ja animaatiota täytyy käsitellä ajallisesti peräkkäin (Mayer ja Moreno 2003, s. 45–50).

Aloittavan ja opintojaan päättävän opiskelijan uuden tiedon käsittely ja organisointikyky eroavat toisistaan, heidän tuntemiensa käsitteiden, tosiasioiden ja taitojen määrässä. Opintojaan päättävä opiskelija osaa luokitella tietoa merkityksellisesti ja sitä kautta hyödyllisemmin kuin aloittelijat, joilla ei ole vielä kykyä tunnistaa merkityksellisiä malleja. (Ambrose, 2010, 49, s. 55). Itseohjautuvia opetusmenetelmiä tulisi hyödyntää perustietojen hankinnan jälkeen ja sovellustaitojen kehittämiseen. Opintojen alussa tai perustiedonhankinnassa itseohjautuvuus tuottaa heikompia oppimistuloksia. Opiskelijat,

joilla on vielä vähän tietoa opetettavasta aiheesta, eivät välttämättä pysty saavuttamaan oppimistavoitteita ilman opettajan aktiivista ohjaamista. Aloittelijoilla jo pelkästään itseohjautuvat käytännöt voivat aiheuttaa kognitiivista kuormitusta. (Saarinen, 2020, s. 32). Kun opiskelija kykenee itseohjautuvuuteen, hän pystyy tekemään valintoja omassa oppimisprosessissaan ja oppimaan omassa tahdissaan ja aikataulussaan (Theelen & Breukelen, 2022, s. 1298).

2.7 Itseohjautuvuus

Verkko-oppiminen vaatii opiskelijoilta enemmän itsenäistä vastuunottamista verrattuna lähiopetukseen. Digitaalisten opetusmenetelmien käytön tavoitteena on edistää opiskelijoiden suurempaa joustavuutta, vapautta ja autonomiaa sekä vähentää opettajakeskeisten opetusmenetelmien käyttöä. Digitaalisten menetelmien kautta pyritään vahvistamaan motivaatiota sekä sitoutumista. Digitaaliset materiaalit mahdollistavat etenkin omatahtisemman ja itseohjautuvamman oppimistyylin. (Saarinen, 2020, s. 49–50).

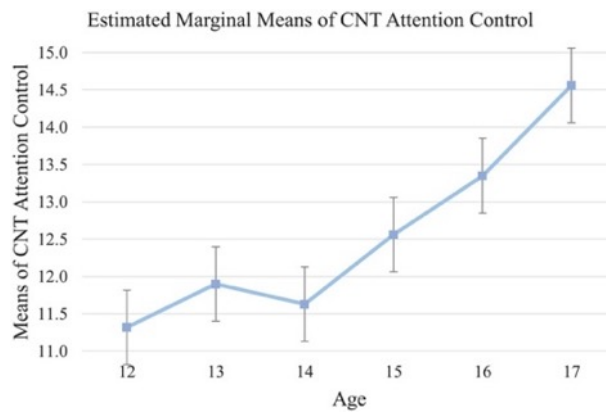
Opiskelijoiden on kyettävä aikatauluttamaan opiskelujaan, vastaamaan verkkotyöskentelyn haasteisiin ja teknisiin ongelmiin ilman reaaliaikaista tukea ohjaajilta. Oppiminen on opiskelijoiden omalla vastuulla kurssimateriaalien opiskelun, luentojen sekä annettujen tehtävien kautta. Motivaatiota on ylläpidettävä itse, sillä oppimisen tukena ei ole muiden opiskelijoiden luomaa sosiaalista verkostoa, kuten kasvokkain tapahtuvassa opetustilanteessa. (Tate ja Warschauer 2022, s. 198). Digitaalisten teknologioiden käyttö edellyttää opiskelijoilta kykyä valita niihin sopiva ympäristö sekä kykyä ylläpitää huomio oppimateriaalin sisällössä laitteen teknisen käytön sijaan (Saarinen, 2020, s. 28–29).

Verkko-opetuksen lisääminen muuttaa sekä opettajan että oppilaan roolia oppimistilanteen painopisteen siirtyessä ohjatusta opettajakeskeisestä lähestymistavasta kohti itseohjautuvaa opiskelija- tai oppimiskeskeistä lähestymistapaa. Itseohjautuvuus vaikuttaa merkittävästi oppimisprosessiin ja opetusmenetelmien soveltuvuuteen.

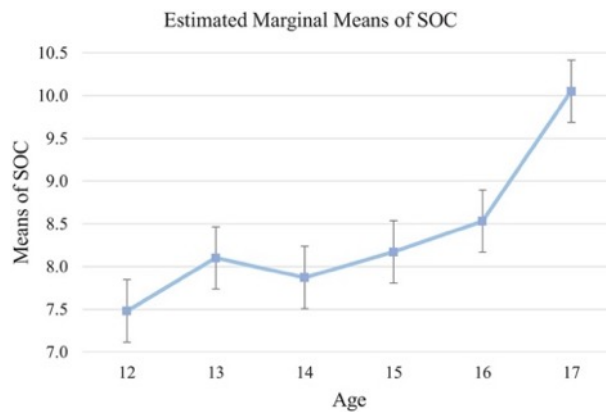
Theelen ja Breukelen (2022, s. 1290) kuvaavat opetuksessa tapahtuvia muutoksia seuraavasti: itseohjautuvassa oppimisessä tulee entistä tärkeämmäksi opiskelijan kyky diagnosoida oppimistarpeitaan, taito muotoilla oppimistavoitteita ja tunnistaa

oppimisresurssit. Lisäksi opiskelijalta vaaditaan osaamista valita ja toteuttaa oppimisstrategioita sekä arvioida oppimistuloksiaan. Opettajakeskeisessä opetuksessa opettaja määrittää oppimistavoitteet, opetusstrategian sekä valitsee oppimisympäristön, aikataulun ja oppimistehtävien järjestyksen (Saarinen, 2020, s. 28–29). Theelen ja Breukelen (2022, s. 1290–1298) vahvistavat opettajan roolin muuttumisen. Opettajan rooli muuttuu tiedon siirtäjästä ohjaamiseen, tukemiseen ja valmennukseen. Opiskelijan rooli vaihtuu passiivisesta vastaanottajasta kohti aktiivista oppijaa, joka on vastuussa oppimisprosessistaan. Opiskelijoiden itsesääntely lisääntyy samalla, kun opettajan ohjauksen merkittävyys vähenee.

Opiskelijoiden kyvykkyys itseohjautuvuuteen kasvaa iän myötä. Itseohjautuvuuden kehittyminen perustuu erityisesti aivojen prefrontaalisten alueiden kehittymiseen, jotka kuuluvat aivojen hitaammin kehittyviin alueisiin. Ihmisen aivot saavuttavat täyden kypsymisasteen vasta noin 20 vuoden iässä. (Saarinen, 2020, s. 23–25). Koululaisten kognitiivisissa taidoissa on merkittäviä yksilöllisiä eroja johtuen aivojen kypsymisnopeudesta (Uus, Mettis ja Väljataga, 2022, 586). Poonin toteuttamassa tutkimuksessa selvitettiin nuorten itseohjautuvuuteen liittyvien taitojen kehittymistä. Tutkimus osoittaa, että 16–17 ikävuoden välillä tapahtuu merkittävä käänne nuorten itseohjautuvuuden kehityksessä. (Kuviot 4 ja 5). Tutkimuksen perusteella keskittymiskyvyn merkittävä kehitys alkaa 14-vuotiaana. Suunnittelukyvyn osalta tutkimus osoitti tasaista kehitystä 12–16-vuotiailla, mutta vahvaa kehitysspurttia 16- ja 17-vuoden välissä. (Poon, 2017, s. 7–9).

Kuvio 2. Huomionhallinnan kehityskulku 12–17-vuotiailla. (Poon, 2017, s. 7–9)

Kuvio 3. Suunnittelukyvyyn kehityskulku 12–17-vuotiailla (Poon, 2017, s. 7–9)

Uusin tekemästä tutkimuksesta selviää, että monet 15-vuotiaat ovat vielä kykenemättömiä itseohjautuvaan opiskeluun. Koululaisten itsesääätely- ja itseohjautuvuustaidot eivät ole vielä täysin kehittyneet. (Uus, Mettis ja Väljataga, 2022, 594–595). Kehittymisprosessien keskeneräisyys pitää yllä impulsiivisuutta sekä taipumusta etsiä virikkeitä ja välitöntä palkkiota. Opiskelijoiden heikko itseohjautuvuus ilmenee esimerkiksi hankaluutena asettaa pitkien aikavälien opiskelutavoitteita, sinnikkyuden puutteena, turhautumisena sekä siinä, että ulkoiset ärsykkeet vaikuttavat voimakkaasti työskentelyyn. (Saarinen, 2020, s. 23–25).

Etenkin oman oppimisen suunnittelu, seuranta ja arviointi vaativat koululaisilta kehittyneitä kognitiivisia taitoja. Monilla nuorilla on vaikeuksia käsitellä itsenäisesti tietoa, jonka omaksumiseksi täytyy opiskella, organisoida ja harjoitella itse. Tämä johtaa

huonolaatuiseen oppimiseen sekä motivaation menetykseen. (Uus, Mettis ja Väljataga, 2022, 594–595). Tutkimustulokset ovat osoittaneet, että itseohjautuvien opetustapojen käyttäminen on johtanut heikompiin oppimistuloksiin lukiossa ja toisella asteella (Saarinen, 2020, s. 31).

Aikuiset ovat oppijoina yleensä melko kehittyneitä ja itsenäisiä, joten heillä on kykyjä toimia itseohjautuvasti. Aikuisilla, yli 18-vuotiailla iän vaikutus itseohjautuvuuteen tasaantuu. Bothan ja Coetzeen aikuisopiskelijoihin suunnatussa tutkimuksessa tutkittiin itseohjautuvuuden ja iän välistä suhdetta avoimessa etäkorkeakoulussa. Yli 50-vuotiaiden ikäryhmä oli kyvykkäin menestymään opinnoissa ja itsetehokkuudessa. Iäkkäämmillä opiskelijoilla on hankittua kokemusta ja itseluottamusta. Myös menestys opinnoissa ohjaa heitä merkittävästi nuorempia opiskelijoita enemmän. Ikäryhmä 18–25 oli muita ikäryhmiä huomattavasti sitoutuneempi opintoihin. Nuoremmilla opiskelijoilla oli luultavasti enemmän teknistä osaamista sekä aikaa osallistua akateemiseen toimintaan. 18–25-vuotiaat, jotka ovat uransa alkuvaiheessa, voivat olla kiinnostuneempia ja motivoituneempia jatko-opiskelusta uransa edistämiseksi kuin muut ikäryhmät. (Botha ja Coetzee, 2016, s. 242, 257).

Digitaalisten oppimismenetelmien käyttö saattaa lisätä oppimistulosten eriarvoisuutta. Saman ikäryhmän opiskelijoiden selviytyminen itseohjautuvasta opiskelusta tasapuolisesti ei ole itsestään selvää (Uus, Mettis ja Väljataga, 2022, 594). 15-vuotiaiden PISA-tulokset ja havainnot osoittivat, että itseohjautuvien opetuskäytäntöjen tai digitaalisten oppimateriaalien toistuvalla käytöllä oli negatiivinen vaikutus opiskelijoiden oppimistuloksiin riskitaustaisilla opiskelijoilla. Riskiryhmiin kuuluvilla lapsilla ja nuorilla voidaan havaita viivästyksiä itseohjautuvuuden ja itsekontrollin kehityksessä. Riskiryhmiin kuuluvat esimerkiksi nuoret, joilla on todettu neuropsykiatrisia oireita kuten: ADHD, autismikirjon oireyhtymät, masennus sekä ahdistusoireet. Myös sosiodemografiset tekijät (perheen alhainen tulotaso, vanhempien koulutus ja alhainen sosioekonominen asema sekä miessukupuoli) voivat olla yhteydessä itseohjautuvuuden kypsyymiseen aivoissa. (Saarinen, 2020, s. 26–27). Etä- ja verkko-opetus voivat lisätä jo ennestään heikoimmassa kehitysvaiheessa olevien opiskelijoiden eriarvoisuutta.

2.8 Etä- ja verkko-opetuksen hyötyjä ja haasteita

Verkko-opetuksesta tehtyjen tutkimusten tulokset osoittavat selkeästi, että opiskelijat oppivat etäopetuksessa yhtä paljon ja yhtä tehokkaasti kuin perinteisessä, kasvokkain tapahtuvassa opetuksessa. (mm. Simonson, 2019, Addimando, 2022, Thalheimer, 2017). Tutkimustulosten perusteella oppimistulokset ovat lähes samoja, riippumatta siitä onko opiskelija osallistunut opiskeluun läsnä olevana vai katsonut sisällön nauhoitteena (Fabrizz, Mendzheritskaya ja Stehle, 2021, s. 2–3). Thalheimerin (2017, s. 25) tekemän tutkimuksen mukaan oppimisen kannalta ei ole merkitystä, opetetaanko luokassa vai verkossa, vaan sillä millä oppimismenetelmällä opetetaan. Tositilannetta heijasteleva päätöksenteko oppimisessa, useisiin toistoihin perustuva oppiminen, realistiset opetustehtävät ja palaute opettavat paremmin kuin passiivinen luento-opetus. Verkko-oppimisen ja luokahuoneopetuksen välillä voidaan saada yhtäläisiä tuloksia, jos oppimismenetelmä pidetään vakiona.

Merkittävä huomio luokka- ja verkko-opetuksen välillä on myös opintoihin käytetty aika ja materiaalien määrä. National Survey of Student Engagement (NSSE) -tutkimuksessa kävi ilmi, että verkko-opiskelijat käyttivät opiskeluun enemmän aikaa ja heillä oli pääsy laajempaan määrään materiaaleja ja, että he tekivät yhteistyötä eri tavalla kuin perinteisesti opetetut. Hyvin suunniteltu verkko-opetus tuottaa positiivisempia oppimistuloksia ja johtaa parempaan opiskelijatytyväisyyteen. (Simonson, 2019).

Tutkimustulokset osoittivat, että yhdistämällä lähi- ja etäopetusta saatiin parempia oppimistuloksia verrattuna siihen, jos hyödynnettäisiin pelkästään verkko- tai lähiopetusta. (Thalheimer, 2017, s. 25). Baxterin ja Haineyn (2022) toteuttamassa tutkimuksessa selvitettiin korkeakouluopiskelijoiden kokemuksia pandemian aikaisesta etäopetuksesta. Tuloksista selviää, että opiskelijoiden mielestä paras oppimistapa on perinteinen opetus kasvotusten (F2F), seuraavaksi sulautettu opetus, sitten reaaliaikainen etäopetus ja viimeisenä itsenäinen verkko-oppiminen. Vertailtaessa reaaliaikaista etäopetusta ja itsenäistä verkko-oppimista, opiskelijat kokivat reaaliaikaisen etäopetuksen eduksi seuraavat: välitön palaute, yhteisöllisyys, itseluottamuksen kasvu oppimista kohtaan, luorakennetta oppimiseen, helppokäyttöisyys ja joustavuus.

Digitaaliset opetusmenetelmät tarjoavat opiskelijoille joustavuutta. Tieteellisessä kirjallisuudessa on dokumentoitu hyvin verkko-opetuksen hyödyt, liittyen opintojen joustavuuteen ja itsemotivaatioon itseohjautuvan oppimisen kautta. Davis, Gough ja Taylor (2019) mainitsevat verkkokurssien eduiksi opiskelijoiden näkökulmasta joustavuuden, motivaation lisääntymisen sekä opiskelun itsenäisyyden. Introvertit opiskelijat pystyvät helpommin osallistumaan vuorovaikutukseen keskustelupalstojen ja ryhmäprojektien kautta. Verkkokurssit tarjoavat joustavuutta syrjäseudulla asuville, sekä niille opiskelijoille, jotka joutuvat tasapainottamaan opiskeluun käytettävää aikaa muihin velvollisuuksiin nähden; kuten esimerkiksi urheilu, vanhemmuus tai osa- ja kokoaikatyö. Joustavuutta saadaan myös opintopolkujen muodoissa, joissa itseohjautuvat ja motivoituneet opiskelijat voivat nopeuttaa opintojaan ja valmistumista tai sopeuttaa opiskeluaan esimerkiksi tilapäisten terveysongelmien vuoksi, jotka estävät osallistumisen fyysisesti oppilaitoksessa. Kun opiskelija kykenee itseohjautuvuuteen, hän pystyy tekemään valintoja omassa oppimisprosessissaan ja oppimaan omassa aikataulussaan ja tahdissaan. (Theelen ja Breukelen, 2022, s. 1298).

Opettajille verkko-opetus luo joustavuutta työn suunnitteluun, hallintaan, toteutukseen sekä materiaalien uudelleenkäyttämiseen. Opintojaksot voidaan valmistella etukäteen, mikä mahdollistaa myös opettajalle joustoa ajan ja paikan suhteen. Oppimisympäristöistä löytyy lisäksi työkaluja opiskelijoiden opintojen edistymisen ja oppimisen seurantaan. (Davis, Gough ja Taylor, 2019). Opettajien täytyy kuitenkin nähdä paljon enemmän vaivaa viestintämahdollisuuksien toteutumiseen opettajan ja opiskeluryhmän välille verrattuna lähiopetukseen. (Fabrizz, Mendzheritskaya ja Stehle, 2021, s. 13–14).

Verkko-opiskelu on haastavaa opiskelua, jossa korostuvat opiskelijan omat kyvyt ja taidot. Verkko-opinnoissa opiskelijoilla on suurempi vastuu omasta opiskelustaan ja kehityksestään. Menestyneet etäopiskelijat ovat yleensä sisäisesti motivoituneita ja he omaavat opiskelussa tarvittavaa itsekontrollia (Simonson, Schlosser ja Orellana, 2011, s. 126). Etäoppimisen taitoina voidaan pitää myös ryhmätyö- ja sosiaalisia taitoja, kieli- ja oppimisentaitoja sekä tietotekniikkataitoja. Verkko-opiskelussa korostuu kyky keskittyä kuuntelemaan ja luomaan vuorovaikutusta verkkoympäristössä sekä taito olla läsnä opetustilanteessa. (Orpana, 2021, s. 25). Saarinen (2020, s. 26–32) korostaa opiskelijoiden

iän olevan ratkaisevassa asemassa itseohjautuvien oppimistapojen käytössä. Itseohjautuvuuden ja keskittymiskyvyn keskeneräisyys näkyy tutkimustuloksissa. Riskiryhmiin kuuluvilla lapsilla ja nuorilla voidaan havaita viivästyksiä itseohjautuvuuden ja itsekontrollin kehityksessä. Aloittelijoilla jo pelkästään itseohjautuvat käytännöt voivat aiheuttaa kognitiivista kuormitusta. Tutkimuksissa paljastui myös, että joidenkin opiskelijoiden oli vaikea säilyttää opiskelumotivaatiota ja he tunsivat itsensä yksinäisiksi. (Addimando, 2022, s. 7).

Opiskelijoille digitaaliset opetusmenetelmät luovat haasteita roolien, ajanhallinnan ja oppimisympäristöjen kanssa. Osa opiskelijoista joutuu vuorottelemaan usean roolin kesken, kuten vanhempi, kotiopettaja ja työntekijä. Ajan ja tilan jakaminen muiden kanssa saattaa olla haastavaa. Oppimisympäristö kotona voi olla puutteellinen, levoton tai internet-yhteydet voivat olla epävakaita. (Nørgård, 2021, s. 1717).

Opettajat kokevat haasteeksi ajan ja osaamisen puutteen sekä opiskelijoiden oppimisvalmiuksien riittämättömyyden. Haasteita tuo myös opettajien oma asenne verkko-opetusta kohtaan. Tutkimuksen mukaan opettajilla oli kielteinen asenne verkko-opetusta kohtaan sekä he kokivat opettavien aiheiden olevan sopimattomia verkko-opetukseen. (Laitinen, 2021, s. 61). Digitaalisissa ympäristöissä on myös haasteita palautteen antamisessa. Davisin, Goughin ja Taylorin (2019) tutkimuksen mukaan opettajien on vaikeampaa ja haastavampaa antaa palautetta verkossa kuin lähiopetuksessa. Palautteen antaminen on haastavaa varsinkin ongelmanratkaisua ja kriittistä ajattelua vaativissa tehtävissä, joihin ei ole ”yhtä oikeaa vastausta”.

3 Tutkimuksen toteutus

Tässä luvussa käsitellään tutkimuksen tavoitteita, tutkimuskysymystä, tutkimuksen toteutusta sekä aineiston hankinta- ja analysointimenetelmiä. Lopuksi arvioidaan tämän tutkimuksen validiteettia, reliabiliteettia sekä yleistettävyyttä.

Tämän tapaustutkimuksen tarkoituksena on selvittää yhden organisaation media-alan opettajien ja opiskelijoiden näkemyksiä siitä, mitä sisältöjä eri oppimisympäristöissä kannattaisi toteuttaa. Tässä tutkimuksessa käytetyt oppimisympäristöt ovat: kasvokkain tapahtuva lähiopetus, reaaliaikainen etäopetus eli webinaari, sekä ajasta ja paikasta riippumaton verkko-opetus. Lisäksi tutkimuksella etsitään selkeyttä siihen, mitkä ryhmät olisivat halukkaimpia ja kykeneväisimpiä opiskelemaan itseohjautuvilla opetusmetodeilla: ensimmäisen, toisen tai kolmannen vuoden opiskelijat vai aikuisopiskelijat.

3.1 Tutkimuskysymykset

Tutkimuksessa tarkastellaan neljää asiaa.

1. Ovatko opettajat ja opiskelijat halukkaita etä- ja itsenäiseen opetukseen ja milloin etäopetusta pitäisi ottaa osaksi opetusta?
2. Miten etä- ja itsenäistä opetusta tulisi toteuttaa? Mitä oppimisympäristöjä ja viestintäkanavia voidaan suositella käytettäväksi opiskelun tukena?
3. Mitkä ryhmät olisivat halukkaimpia ja kykeneväisimpiä opiskelemaan itseohjautuvilla opetusmetodeilla? Onko vuosiluokkien ja aikuisopiskelijoiden tai osaamisalojen välillä eroja?

Vuosiluokat: Ensimmäisen vuoden opiskelijat, Toisen vuoden opiskelijat, Kolmannen ja neljännen vuoden opiskelijat, Aikuisopiskelijat alle 30-vuotiaat, Aikuisopiskelijat yli 31-vuotiaat.

Osaamisalat: Painoviestintä, Julkaisutuotanto, AV-tuotanto, Valokuvaus.

4. Mitä sisältöjä ja toimintoja pitää säilyttää lähiopetuksessa, mitkä voitaisiin opiskella etäopetuksena ja mitkä aiheet voidaan opiskella itsenäisesti?

Lähiopetus: Koulussa kasvokkain tapahtuva opetus.

Etäopetus: Reaaliaikainen etäopetus eli webinaari. Opetus toteutetaan etäyhteyden kautta., opiskelijat voivat olla kotona.

Itsenäinen opiskelu: Ajasta ja paikasta riippumaton itsenäinen opiskelu, esim. verkkotehtävien ja videoiden avulla.

3.2 Tutkimusasetelma ja menetelmä

Tutkimusasetelmaksi valittiin tapaustutkimus. Tapaustutkimuksen tarkoituksena on tutkia mahdollisimman tarkasti yhtä tiettyä yksittäistapausta, josta tehdään tapausta koskevat johtopäätökset, toimenpidesuosituksiset sekä yleistyksiset (Holopainen ja Pulkkinen, 2002, s. 19). Tapaustutkimus oli järkevä valinta, koska tutkimus kohdistuu yhden koulutusorganisaation yhteen koulutusalaan. Tutkimus koostuu yhdestä mittauskerrasta, joka kohdistetaan kaikkiin koulutusalan opettajiin ja opiskelijoihin. Pitkittäistutkimukselle ei ole tässä tilanteessa tarvetta, koska tutkimuksella halutaan selvittää koulutusalan tämänhetkisiä mielipiteitä oppimisympäristöjen hyödyntämisestä jatkokehitystä varten. Pitkittäistutkimuksella seurataan jonkin ilmiön kehittymistä pidemmällä aikavälillä (Holopainen ja Pulkkinen, 2002, s. 18). Tulevaisuudessa, kun koulutusalaalla on enemmän kokemusta suunnitelmallisista etä- ja verkkototeutuksista, tulee ajankohtaiseksi toteuttaa tarkempi tutkimus erilaisten verkkometodien todellisesta vaikuttavuudesta ja oppimistuloksista. Pitkittäistutkimus tulee kysymykseen, kun halutaan tietoa etä- ja itsenäisen verkko-oppimisen pitkäaikaisista vaikutuksista.

Tutkimusmenetelmä on kyselytutkimus, koska vertailevaa tietoa haluttiin kerätä laajasti kaikilta koulutusalan opiskelijoilta ja opettajilta. Kyselytutkimusta kannattaa käyttää, kun materiaalia kerätään paljon ja halutaan selvittää kohderyhmän mielipiteitä. Tutkimusaineistoa kerätään lomakkeella valmiita kysymyksiä käyttäen. Aineistoa voidaan jälkikäteen analysoida käyttäen useita eri analysointimenetelmiä. (Holopainen & Pulkkinen, 2002, s. 19). Aineiston kerääminen, läpikäyminen ja analysointi haluttiin pitää järkevänä sekä nopeana. Kyselytutkimus on nopeampi ja tehokkaampi tapa kerätä aineistoa verrattuna esimerkiksi haastatteluiden järjestämiseen. Usean sadan henkilön

haastattelemisen ei tässä tutkimuksessa olisi tuonut tieteellistä lisäarvoa kyselytutkimuksesta saatavaan aineistoon verrattuna, koska tutkimuksen tarkoituksena on kartoittaa tämänhetkistä yleistä mielipidettä jatkokehitystä varten.

Tutkimukseen vastaamisen helpottamiseksi kysely toteutettiin verkkokyselynä, johon voitiin vastata sekä tietokoneella että matkapuhelimella. Räsänen & Sarpila (2015) nostavat esille internetin ja viestintäteknologian käytön yleistymisen tutkimustiedon keräämisessä. Verkkokyselyiden etuja ovat esimerkiksi verkkotyökalujen helppokäyttöisyys sekä kyselyn toteuttamisen alhaiset kustannukset.

3.3 Tutkimuksen kohderyhmä ja aineistonkeruumenetelmä

Tutkimus toteutettiin kohderyhmän osalta kokonaistutkimuksena. Kokonaistutkimus on järkevää toteuttaa, jos perusjoukko on pieni (Holopainen & Pulkkinen, 2002, s. 28). Media-alalla oli tutkimuksen ajankohtana hieman alle 400 opiskelijaa. Tutkimuskysely lähetettiin kaikille media-alan opettajille ja opiskelijoille. Media-alalla oli kyselyn ajankohtana töissä 21 opettajaa ja oppilaitoksessa kirjoilla olevia opiskelijoita oli 394. Opettajista kyselyyn vastasi 76 % (16/21) ja opiskelijoista kyselyyn vastasi 35 % (138/394). Vastauksia tuli kaikilta osaamisaloilta ja kaikista opiskelijaryhmistä.

Tutkimukseen hankittiin aineistoa 26.10.-8.11.2022 välisenä aikana. Webropol-ohjelmalla toteutetulla kyselylomakkeella suurin osa kysymyksistä oli monivalinta-, järjestys- tai asteikollisia Likertin 5-portaisia kysymyksiä, lisäksi oli muutamia vapaaehtoisia avoimia tarkentavia kysymyksiä. Opettajille lähetettiin kysely sähköpostitse ja opiskelijoille Wilma-viestillä. Kiersin lisäksi yhtenä päivänä yksittäisen kampuksen luokissa teettämässä kyselyä opiskelijoilla, jotta vastausprosentti saataisiin mahdollisimman suureksi. Kahdella muulla kampuksella pyysin sähköpostitse opettajia teettämään kyselyä luokissa. Kyselylomake oli viisisivuinen ja täyttäminen kesti noin 20–30 minuuttia. Kaikille lähetettiin vielä muistutus kyselystä.

3.4 Aineiston analysointi

Aineisto kerättiin Webropol-ohjelmalla. Kyselyn aineistoa käsiteltiin sekä Webropol-ohjelmalla että IBM SPSS Statistics -ohjelmalla, versiolla 28. Useista kysymyksistä ja väittämistä muodostetaan keskiarvomuuttujia, jotta saadaan yhteenvetoja ilmiöistä, joilla voidaan tehdä vertailua opettajien ja opiskelijoiden välillä sekä eri opiskelijaryhmien välillä. Vertailussa käytettiin keskiarvoja. Tutkimuksessa esiteltyt kaaviot on toteutettu Webropol- ja SPSS-ohjelmissa.

3.5 Henkilötietojen käsittely ja aineiston hävittäminen

Kyselytutkimuksessa ei käsitelty henkilötietoja eikä muitakaan tietoja, joilla opiskelijoita tai opettajia pystyttäisiin tunnistamaan. Taustatietojen selvittämisessä pitäydyttiin minimaalisissa tiedoissa: opiskelijoilta kysyttiin vuosiluokka tai ikäryhmä, koulutustausta sekä osaamisala. Opettajilta kysyttiin osaamisala sekä opettaako nuoria vai aikuisia.

Aineisto tullaan säilyttämään Gradian ylläpidossa olevassa Webropol-kyselytyökalussa korkeintaan viiden vuoden ajan, eli vuoden 2027 loppuun asti tai niin kauan, kun kyseinen työkalu on tutkimuksen tekijällä käytössä.

3.6 Tutkimuksen arviointi

Seuraavaksi pohdin tutkimuksen validiteettia, otoksen validiteettia, reliabiliteettia ja yleistettävyyttä. Validiteetilla arvioidaan, onko tutkimuksella tutkittu sitä, mitä sen oli tarkoitus tutkia. Otoksen validiteetilla arvioidaan, onko otos kattava osoittamaan tutkittavaa asiaa. Reliabiliteetilla arvioidaan, onko valittu tutkimusmenetelmä luotettava kuvaamaan ilmiötä. Lopuksi pohdin, voidaanko tutkimus yleistää valittuun perusjoukkoon ja voidaanko se yleistää muihin perusjoukkoihin.

Tutkimuksella oli tarkoitus selvittää yhden organisaation, yhden koulutusalan näkemyksiä ja toiveita etä- ja verkko-opetuksesta. Tutkimus toteutettiin verkkokyselynä, joka on periaatteessa toistettavissa sellaisenaan uudelle ryhmälle, tosin muuttaisin kysymyksiä joiltain osin. Tutkimus oli sisällöltään liian laaja ja joitain asioita kysyttiin useita kertoja.

Vastaajilta tuli palautetta sekä kyselyn pituudesta että kysymysten suuresta määrästä. Jälkikäteen kuulin, että osa vastaajista jätti kyselyn kesken, koska sitä oli hankala täyttää ja se oli liian pitkä. Kesken jääneitä vastauksia ei tallennettu. Esimerkiksi ohjaukseen liittyvät kysymykset olisi voinut jättää pois, sekä ne kysymykset, joissa kysyttiin samaa asiaa useilla tavoilla. Osassa kysymyksiä oli myös mahdollisuus vastata useita eri vaihtoehtoja eli tutkimuksessa oli useita monivalintakysymyksiä. Näissäkin kysymyksissä piti tulosta katsoa suuntaa antavana. Antamalla vastausmahdollisuudeksi vain yhden vaihtoehdon, olisi joidenkin kysymysten tuloksista näkyneet paras vaihtoehto selkeämmin. Huolimatta näistä kyselyyn liittyvistä huomioista, tutkimus vastaa etukäteen suunniteltuihin tavoitteisiin. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää suuntaa antavia näkemyksiä ja mielipiteitä lähi- etä- ja verkko-opiskelusta ja siihen tutkimus antaa vastauksen.

Tutkimuksen otos on kattava osoittamaan luotettavasti media-alan opettajien ja opiskelijoiden näkemyksiä. Kysely lähetettiin kaikille 415 media-alan opiskelijalle ja opettajalle, joista kyselyyn vastasi yhteensä 154 henkilöä (37 %). Opiskelijoista kyselyyn vastasi 35 % ja opettajista kyselyyn vastasi 76 %. Vastauksia tuli kaikilta neljältä osaamisalalta sekä kaikista vuosi- ja ikäryhmistä. Koska vastauksia tuli kattavasti kaikilta osaamisaloilta ja vuosi- ja ikäryhmistä voidaan olettaa, ettei vastaamatta jättäneiden näkemykset muuta merkittävästi lopputulosta.

Tutkimusmenetelmäksi valittiin verkossa täytettävä kyselytutkimus. Tutkimuksen tavoitteena oli kartoittaa media-alan näkemyksiä etä- ja itsenäisestä opetuksesta. Jotta opiskelijat ja opettajat saavutettiin mahdollisimman laajasti, oli verkkokysely järkevä toteutustapa. Verkkokysely saavuttaa helposti kaikki kohderyhmät ja aineisto on helppo käsitellä jälkikäteen tilastollisesti. Kysymyksiä pohdittiin pitkään, jotta niiden kautta saataisiin monipuolinen kuva media-alan näkemyksistä ja toiveista. Tutkimustulokset osoittavat, että valittu tutkimusmenetelmä toimi hyvin ja se antaa kattavan kuvan media-alan näkemyksistä.

Tutkimuksen aineisto rajoittuu yhteen organisaatioon ja yhteen osaamisalaan. Tutkimuksen tavoitteena oli löytää suuntaa antavia näkemyksiä siitä, millaisia sisältöjä millekin ryhmille ja kenelle etä- ja itsenäistä opetusta kannattaa suunnata. Koska tutkimuksen aihepiiri on

ohjata opetuksen suunnittelua, voidaan tuloksia hyödyntää laajemmin. Tutkimuskysymykset olivat hyvin yleisiä ja tuloksissa pyrittiin löytämään ryhmien ja sisältöjen suhteen yleistyksiä, joten tulosten yleistyksiä voidaan soveltaa myös muihin ammatillisiin oppilaitoksiin. Opiskelija-aines lukioissa ja korkeakouluissa saattaa kuitenkin olla itseohjautuvuudeltaan hyvin erilaista kuin ammatillisissa oppilaitoksissa, joten suhtautuisin tutkimuksen tulosten soveltamiseen lukioihin ja korkeakouluihin varauksella.

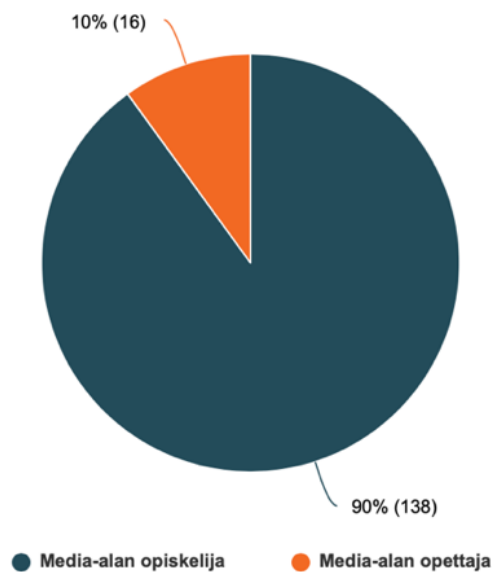
Lopuksi haluan vielä korostaa, ettei tutkimus vastaa kysymykseen, onko etä- ja verkko-opetus perinteistä opetusta parempaa tai kannattaako ammatillisessa koulutuksessa käyttää itseohjautuvia opetusmenetelmiä. Tutkimuksella otetaan kantaa ainoastaan siihen, millaista etä- ja itsenäistä opetusta kannattaisi lähteä kokeilemaan media-alalla opettajien ja opiskelijoiden näkemysten pohjalta.

4 Tulokset

Tässä luvussa käydään läpi tutkimuksesta saadut tulokset. Ensimmäiseksi käydään läpi tutkimukseen osallistuneiden taustatietoja. Seuraavaksi tuloksia analysoidaan neljän tutkimuskysymyksen kautta: 1) Opettajien ja opiskelijoiden halukkuus etäopetukseen, 2) Etäopetuksen toteutustavat, 3) Etäopetuksen opetusryhmät ja 4) Opetussisällöt.

4.1 Vastaajien taustatiedot

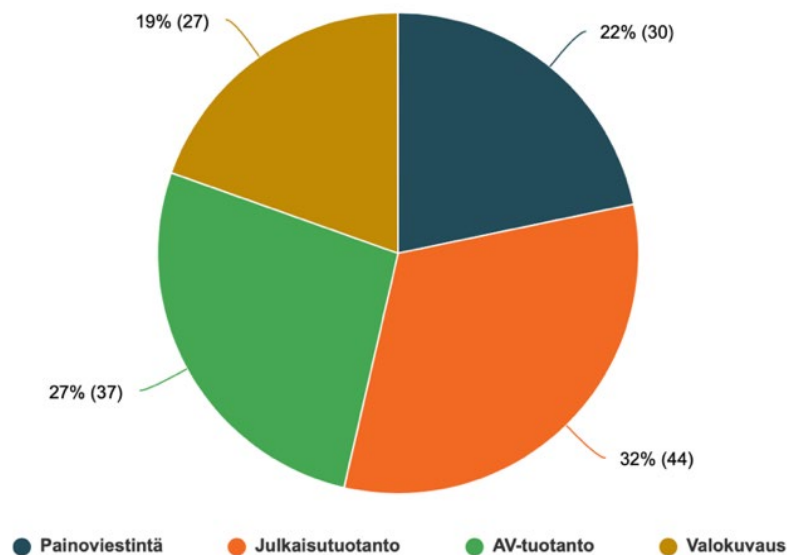
Tutkimuspyyntö lähetettiin kaikille 415 media-alan opiskelijalle ja opettajalle, joista kyselyyn vastasi yhteensä 154 henkilöä (37 %). Avoimeen kommenttikenttään vastasi 40, eli 26 % vastanneista. Vastauksia tuli kaikilta osaamisaloilta ja kaikista luokkaryhmistä yhteensä 154. Kokonaismäärästä opettajien vastauksia oli 10 % (16) ja opiskelijoiden 90 % (138) (Kaavio 1.)

Kaavio 1. Vastaajien roolit

4.1.1 Opiskelijoiden taustatietoja

Opiskelijoista kyselyyn vastasi 35 % (138/394). Vastauksia tuli kaikilta osaamisaloilta: Painoviestintä 30 (21,7 %), Julkaisutuotanto 44 (31,9 %), AV-tuotanto 37 (26,8 %) ja Valokuvaus 27 (19,6 %). (Kaavio 2). Suurin osa opiskelijoista vastasi kyselyyn marraskuun 26. päivänä, jolloin kiersin Viitaniemen kampuksella teettämässä kyselyä. Tämä näkyy myös tilastossa siten, että Viitaniemen kampuksen ryhmät ovat hieman korostuneet aineistossa: Julkaisutuotannon ryhmä on vastanneiden ryhmistä suurin (32 %), siihen kuuluu ainoastaan 21 % media-alan opiskelijoista. Vähiten vastanneita oli valokuvauksen opiskelijoissa, vain 19 % kaikista vastanneista, vaikka Valokuvauksen osaamisalaan kuuluu 31 % media-alan opiskelijoista. Valokuvauksen vähäisempään vastausmäärään saattaa vaikuttaa, ettei kyselyä teetetty opettajan johdolla yhteisesti luokassa, vaan opiskelijoita pelkästään kehoitettiin vastaamaan kyselyyn. Lisäksi suuri osa valokuvausopiskelijoista on aikuisia, jotka eivät olleet kyseisenä ajanjaksona lähiopetuksessa, eivätkä he seuraa Wilma-viestintää kuin satunnaisesti.

Kaavio 2. Vastanneet opiskelijat osaamisaloittain

Vastauksia tuli kaikilta vuosiluokilta sekä aikuisopiskelijoilta, jotka jaettiin kahteen ikäryhmään. Nuorten vastausten osalta on nähtävissä vuosiluokkien läsnä olevien opiskelijoiden vähentyminen siirryttäessä ensimmäisen vuoden opiskelijoista kolmannen ja

neljännen vuoden opiskelijoihin. Ensimmäisen vuoden opiskelijoita oli oppilaitoksen kirjoilla kyselyn aikaan 87, joista kyselyyn vastasi 41 %. Toisen vuoden opiskelijoita 73, joista kyselyyn vastasi 37 % ja kolmannen ja neljännen 48, joista kyselyyn vastasi 42 %. Nuorten ryhmistä vastasi 83 opiskelijaa (60 %) ja aikuisryhmistä 55 opiskelijaa (40 %). (Kaavio 3).

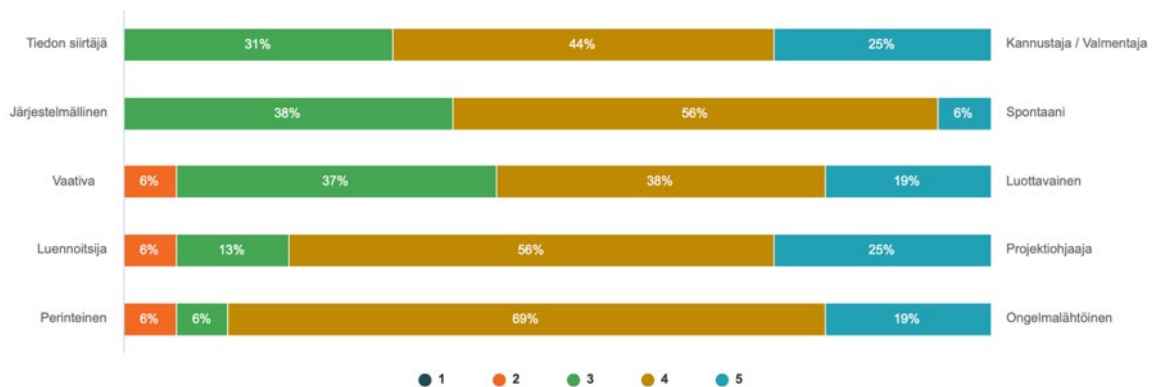

Kaavio 3. Vastanneet opiskelijat luokka- tai ikäryhmittäin

4.1.2 Opettajien taustatietoja

Opettajista kyselyyn vastasi 76 % (16/21). Vastauksia tuli kaikilta osaamisaloilta: Painoviestintä 3, Julkaisutuotanto 4, AV-tuotanto 5 ja Valokuvaus 4.

Opettajien omaa kokemusta opettaja- ja opiskelijälähtöisen opettajuuden välillä selvitettiin viiden kohdan kysymyksellä ” Opettajana minua kuvaa eniten... ”, jossa heidän piti valita Likert-asteikollisia väittämiä. Kysymyksellä selvitettiin, kokevatko opettajat suuntautuvansa enemmän opettaja- vai opiskelijälähtöiseen opetukseen. Vastauksista voidaan sanoa, että media-alan opettajat kokevat olevansa opetustyylyltään enemmän opiskelijälähtöisiä, keskiarvon ollessa 3.9 (keskiluku 3). (Kaavio 4).

Kaavio 4. Opettajien suuntautuneisuus opettaja- tai opiskelijälähtöiseen opetukseen

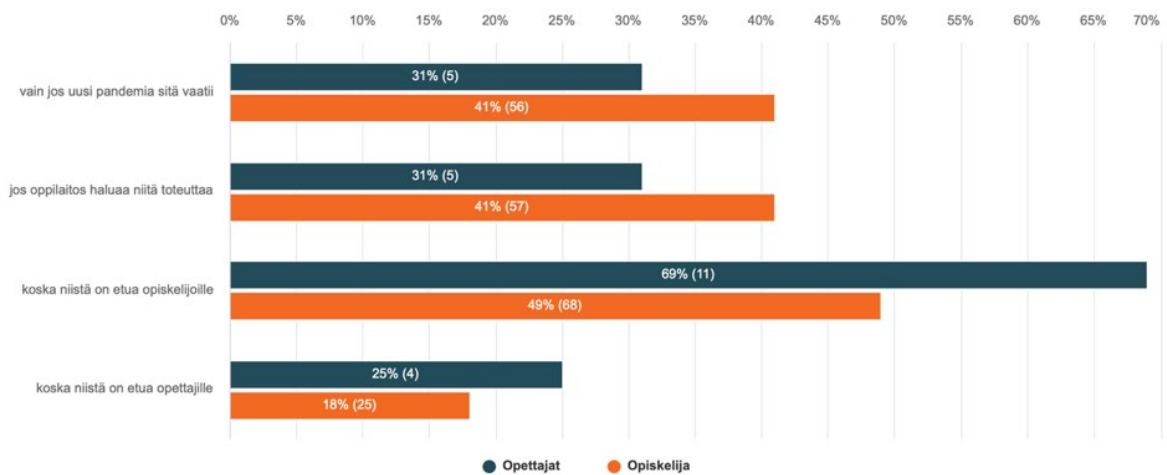
4.2 Opettajien ja opiskelijoiden halukkuus etäopetukseen

Opettajien ja opiskelijoiden halukkuutta etä- ja itsenäiseen opetukseen selvitettiin usean kysymyksen avulla. Opettajien asennetta etä- ja verkko-opetukseen selvitettiin kysymyksellä ”Voisitko kuvitella toteuttavasi etä- tai verkko-opetusta tulevaisuudessa?”. Kysymyksellä ”Etäopetus tai itsenäiset verkkokurssit ovat mielestäni tarpeellisia...” kartoitettiin sekä opettajien että opiskelijoiden asennetta etä- ja itsenäisen opiskelun tarpeellisuuteen. Etä-, itsenäisen ja monimuoto-opetukseen paremmuutta verrattuna lähiopetukseen selvitettiin kysymyksellä: ”Kummalla opetustavalla oppii mielestäsi paremmin?”. Viimeisellä kysymyksellä: ”Milloin etä- ja itsenäistä verkko-opetusta pitäisi ottaa mukaan opetukseen?” haluttiin selvittää, ovatko opettajat ja opiskelijat yhtä mieltä itseohjautuvien opintojen aloitusajankohdasta.

4.2.1 Opettajien asenne etä- ja itsenäiseen opetukseen

Opettajien asennetta etä- ja verkko-opetukseen selvitettiin kysymyksellä ”Voisitko kuvitella toteuttavasi etä- tai verkko-opetusta tulevaisuudessa?”. Kaikki opettajat olivat halukkaita opettamaan etä- tai itsenäistä opetusta verkossa. Opettajista 81 % oli valmiita opettamaan sekä etä- että itsenäistä opetusta verkossa ja 19 % etäopetusta.

Kysymyksellä ”Etäopetus tai itsenäiset verkkokurssit ovat mielestäni tarpeellisia...” kartoitettiin opettajien ja opiskelijoiden asennetta etä- ja itsenäisen opiskelun tarpeellisuuteen. Kysymykseen pystyi vastata useamman eri vaihtoehdon, joten kysymys ei vastaa siihen, mikä vaihtoehdoista koettiin tärkeimmäksi. Kysymykseen vastasi 154 henkilöä ja vastausvaihtoehtoja oli 231. Opettajista (69 %) ja opiskelijoista (49 %) koki etä- ja itsenäisen opetuksen tarpeellisimmaksi opiskelijoille. Seuraavaksi tärkeimmäksi etä- ja itsenäinen opiskelu koettiin pandemian sitä vaatiessa ja kolmanneksi oppilaitoksen näkökulmasta. Molemmat ryhmät kokivat opettajien saavan etä- ja itsenäisestä opetuksesta vain jonkin verran etua. (Kaavio 5).

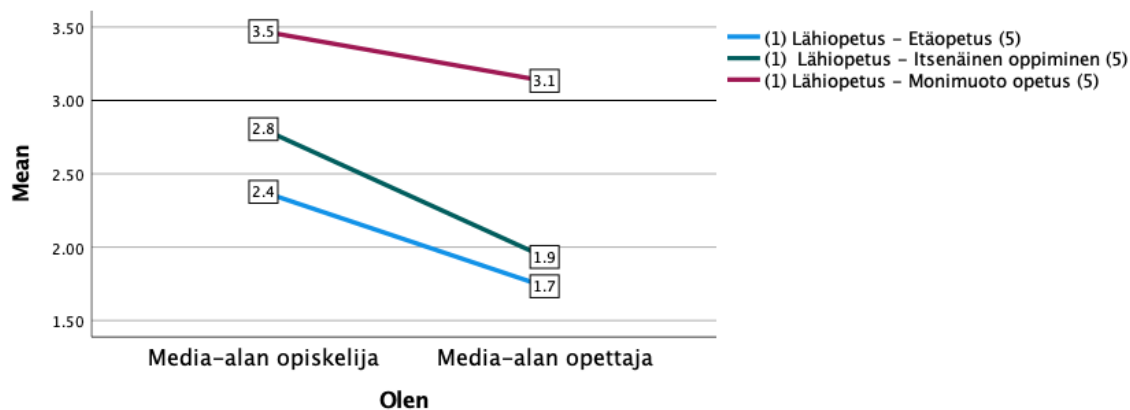
Kaavio 5. Verkko-opetuksen tarpeellisuus

Tuloksista voidaan päätellä, että kaikki opettajat ovat halukkaita opettamaan etä- tai itsenäistä opetusta verkossa. Opiskelijoiden koetaan hyötyvän etä- ja itsenäisestä opetuksesta opettajia ja oppilaitosta enemmän.

4.2.2 Opetustapojen vertailu

Etä-, itsenäisen ja monimuoto-opetuksen paremmuutta verrattuna lähiopetukseen selvitettiin kysymyksellä: ”Kummalla opetustavalla oppii mielestäsi paremmin?”. Kysymyksessä oli 3 Likert-asteikollista väittämää. (Arvojakauma: 1–5, keskiluku 3).

Vertailtaessa lähiopetusta etä-, itsenäiseen sekä monimuoto-opetukseen sekä opettajat että opiskelijat kokivat ainoastaan monimuoto-opetuksen hieman lähiopetusta paremmaksi vaihtoehdoksi. Opiskelijat kokivat kaikki etä- ja itsenäisen opiskelun vaihtoehdot mielekkäämmiksi kuin opettajat. (Kaavio 6).

Kaavio 6. Opettajien ja opiskelijoiden opetustapojen vertailu

Vapaan palautteen kentässä olevat kommentit tukevat kysymyksen havaintoja. Etä- ja verkko-opetus koetaan hyväksi tukemaan ja monimuotoistamaan lähiopetusta. Lisäksi se antaa vastuuta ja vapautta opiskelijoille. Toisaalta etäopetuksessa nähdään myös paljon riskejä tasa-arvoisuuden, sosiaalisuuden puutteen ja oppimisen näkökulmista. Osassa kommentteissa oltiin vahvasti etäopetusta vastaan.

Seuraavassa esimerkkejä Vapaan palautteen kentän kommentteista:

”Etäpäiviä/itsenäistä opiskelua voisi olla oppilaiden tarpeiden mukaan silloin tällöin.”

”Etäopetusta muutama päivä viikossa olisi hyvä ja auttaisi oppilaiden jaksamista kun joka-päivä ei tarvitsisi heti aamusta koululle asti tulla kun samoja tehtäviä pystyisi pitkälle tekemään kotona.”

”Omasta mielestä itselle olisi paljon parempi etäopiskelu/itsenäinen opiskelu sosiaalisen ahdistukseni vuoksi. Koulussa on hankala tehdä mitään kun aina huolehtii siitä mitä muut sinusta ajattelevat.”

”Etäopetukselle pitää olla perusteet oppimisen näkökulmasta. Myös edellytykset etäyöskentelyn toteutukseen tulee olla tasapuoliset.”

”Nykyisellään etäyhteyksillä ei ole riittävästi mahdollisuuksia varmistaa opiskelijoiden osallistumisen tasoa opetuksen aikana.”

”Ryhmässä kaikki pysyvät paremmin mukana ja opiskelijat voivat neuvoa toisia tarpeen vaatiessa.”

”Toisaalta kukaan ei välttämättä valvo esim. nuoren kotona toteutuvaa etäopiskelua.”

”Ei etää, enemmän perehdyttämistä ja kannustamista omiin projekteihin, laajempaa kerron-taa mitä kaikkea on mahdollista tehdä.”

”Ei enää etä opetusta ellei maailman tilanne sitä vaadi!!! ”

”Ei koskaan etäopetusta”

Kysymyksen tuloksista sekä vapaan kentän kommentteista voidaan päätellä, että opettajat ja opiskelijat pitävät keskimäärin monimuoto-opetusta pelkkää lähiovetusta parempana opetusmuotona.

4.2.3 Etä- ja itsenäisten opintojen aloittaminen

Kysymyksellä ”Milloin etä- ja itsenäistä verkko-opetusta pitäisi ottaa mukaan opetukseen?” haluttiin selvittää, ovatko opettajat ja opiskelijat yhtä mieltä siitä, milloin etäopetusta pitäisi ottaa mukaan opetukseen. Kysymyksessä sai valita yhden vaihtoehdon.

Opiskelijoiden mielestä vahvasti paras vaihtoehto olisi etä- ja itsenäisten opintojen aloittaminen yksilöllisesti, opiskelijan taipumusten mukaan. Opettajien mielestä etä- ja itsenäisten opintojen aloittaminen pitäisi tapahtua heti koulutuksen alusta lähtien tai toisena opintovuotena. Nämä vaihtoehdot olivat myös opiskelijoiden valinnoissa kärkipäässä. (Kaavio 7).

Kaavio 7. Milloin verkko-opetus pitäisi lisätä opetukseen?

Opiskelijoiden halu saada valita yksilöllisesti kuuluvatko he lähi- vai etäopetukseen tulee esille tämän kysymyksen vastauksissa sekä vapaissa kommentteissa. Avoimissa vastauksissa oli aiheeseen liittyen esimerkiksi seuraavat kommentit:

”Etäopetus/itsenäinen opiskelu toimii, mikäli opiskelija saa itse valita, haluaako hän opiskella etänä vai lähiopetuksessa. Joillekin etäily voi sopia paremmin, mutta minulle ei.”

”Jos tulee etäopetusta nii oppilas sais ite päättää onko se itselle hyvä vaihtoehto”.

Opiskelijat pystyvät hyödyntämään itseohjautuvia opetuskäytänteitä paremmin opintojen loppupuolella. Koulutuksen aloitukseen liittyy valtava määrä uusien asioiden ja käytänteiden oppimista, kun opiskelija siirtyy peruskoulusta ammatilliseen opetukseen tai työelämästä opiskelemaan. Koulutuksen alussa opiskellaan perustaitoja, joissa tarvitaan erilaista ohjausta ja tukea kuin syventävissä opinnoissa. Saarinen (2020, s. 32) toteaa, tutkimusnäytön osoittaneen, että aloittavat opiskelijat, joilta puuttuu opiskeltavasta aiheesta peruskäsitteet ja osaaminen, eivät välttämättä pysty saavuttamaan oppimistavoitteita ilman opettajan ohjausta. Tämä johtuu siitä, että aloittavan opiskelijan kyvyttömyys itseohjautuvuuteen voi aiheuttaa kognitiivista kuormitusta, jolloin osaaminen ei välttämättä rakennu johdonmukaisesti aikaisemman tiedon varaan ja kaikkea keskeistä sisältöä ei ymmärretä. Tutkimukset ovat osoittaneet, että itseohjautuvien opetustapojen käyttäminen johtaa heikompiin oppimistuloksiin lukiossa ja toisella asteella, koska itseohjautuvuus kehittyy iän myötä. Itseohjautuvat oppimismenetelmät ovat tuoneet parempia

oppimistuloksia vasta aikuisilla, yli 20-vuotiailla. Lisäksi riskiryhmiin kuuluvilla itseohjautuvuuden vaatimat taidot kehittyvät hitaammin.

Nuorissa opiskelijoissa on paljon oppivelvollisia, joten opetuksen tasapuolisuus tulee turvata. Opiskelijoiden mahdollisuuksissa opiskella kotona saattaa olla suuria eroavaisuuksia: Internet-yhteyksien toimivuus/nopeus, rauhallinen opiskeluympäristö ja tuen saanti vaihtelee perheittäin.

Kysymyksen tuloksista huolimatta itseohjautuvia opintoja kannattaisi edellä mainittujen perusteluiden takia siirtää opintojen loppupuolelle ja aikuisopetukseen. Oppilaitoksen pitäisi pystyä huomioimaan opiskelijoiden kyvyt ja toiveet, mutta myös toteuttaa opetusta suunnitelmallisesti ja järkevästi. Ei ole kenenkään edun mukaista rakentaa koko koulutusta opiskelijoiden yksilöllisten toiveiden mukaan. Oppilaitoksen tulee tukea opiskelijoiden yksilöllisyyttä ja kehitystä heidän kykyjensä perusteella, mutta toteuttaa silti opetusta ryhmäkohtaisesti. Etä- ja itsenäistä opiskelua voidaan suositella vaihtoehtona heti koulutuksen alusta lähtien nopeille ja kehittyneemmille opiskelijoille eriyttämään heidän opetustaan sekä aikuisryhmille. Itseohjautuvat opetusmenetelmät soveltuvat kokonaisille nuorten ryhmille sitten, kun koulutuksen alkuun liittyvät kuormittavat tekijät laantuvat. Etäopetus kannattaa aloittaa siihen parhaiten soveltuvista sisällöistä.

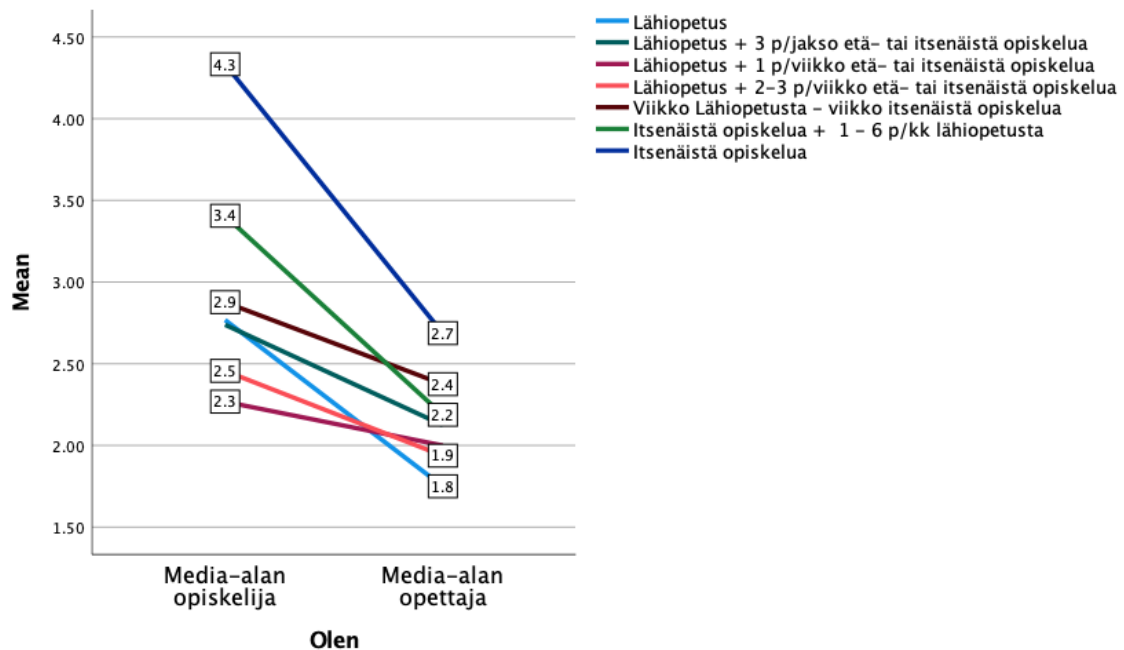
4.3 Etäopetuksen toteutustavat

Opettajien ja opiskelijoiden mielipidettä etäopetuksen jaksottamiseen kartoitettiin kysymyksellä “Kuinka monta lähi- tai etäpäivää tulisi sijoittaa opetukseen viikossa, jaksossa tai luku-kausitasolla?”. Lisäksi kysyttiin, miten etäpäivä tulisi toteuttaa: Halutaanko koko päivän kestäviä etäopetuspäiviä vai jaetaanko päivä osiin? Ja, mitä kolmesta koulutusorganisaatiossamme käytössä olevasta etäopetusohjelmasta suositettaisiin käytettäväksi? Lopuksi selvitettiin vielä opettajien ja opiskelijoiden mielipidettä etäopetuksen aikaisesta ohjauksesta.

4.3.1 Opetuksen jaksottaminen

Opettajilta ja opiskelijoilta haluttiin selvittää kuinka monta lähi- tai etäpäivää opetukseen tulisi sijoittaa. Kysymyksellä ”Minusta paras paikka opiskella olisi ... (valitse 1–3 parasta vaihtoehtoa)” annettiin seitsemän vaihtoehtoa, jotka piti asettaa paremmuusjärjestykseen. Osa vastaajista laitto kaikki seitsemän järjestykseen ja osa valitsi 1–3 parasta vaihtoehtoa. Kaaviossa 8 näkyvät opettajien ja opiskelijoiden vastausten keskiarvot. Mitä pienempi luku, sitä paremmaksi vaihtoehto koettiin. Opettajien ja opiskelijoiden vastauksissa oli paljon hajontaa. Kysymyksen ongelmana oli, ettei siinä pohjustettu mille ryhmille tai sisällöille opetusta toteutettaisiin, joten opettajat ja opiskelijat vastasivat kysymykseen yleisellä tasolla.

Opettajat valitsivat opetuksen jaksottamisen kolmeksi parhaimmaksi tavaksi: 1) lähiopetuksen, 2) lähiopetuksen, jossa olisi 2–3 päivää viikossa etä- tai itsenäistä opetusta ja 3) lähiopetuksen, jossa olisi 1 päivä viikossa etä- tai itsenäistä opetusta. Opiskelijat valitsivat opetuksen jaksottamisen kolmeksi parhaimmaksi tavaksi: 1) lähiopetuksen, jossa olisi 1 päivä viikossa etä- tai itsenäistä opetusta, 2) lähiopetuksen, jossa olisi 2–3 päivää viikossa etä- tai itsenäistä opetusta ja 3) lähiopetuksen. Käytännössä opettajien ja opiskelijoiden keskimääräiset vastaukset olivat samoilla linjoilla toistensa kanssa. Yhdenmukaisia oltiin myös huonoimmin sopivien opetusjaksotusten kanssa. Kummallakin kolme huonointa vaihtoehtoa olivat itsenäinen opetus, viikko lähiopetusta ja viikko itsenäistä sekä itsenäistä opiskelua, jossa 1–6 lähipäivää kuukaudessa. (Kaavio 8).

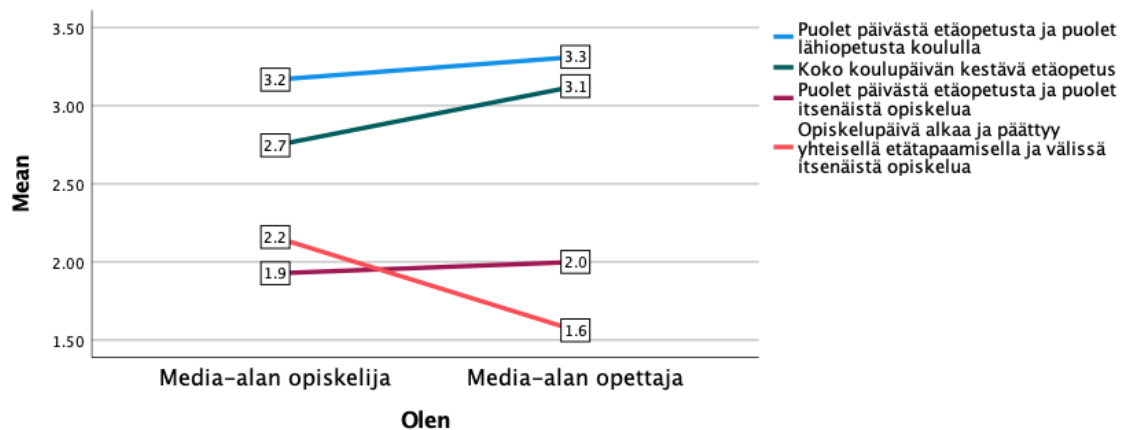
Kaavio 8. Opettajien ja opiskelijoiden valinnat parhaasta opetustavasta.

Opettajien ja opiskelijoiden mielestä yleisesti paras opetusmuoto on lähiopetus, joka sisältää yhdestä kolmeen päivään etä- tai itsenäistä opetusta viikossa ja heikoin vaihtoehto on pelkkä itsenäinen opiskelu. Tutkimuksen tulokset ovat linjassa Baxterin ja Haineyn (2022) toteuttaman tutkimuksen kanssa, jossa opiskelijoiden mielestä paras oppimistapa on perinteinen opetus kasvotusten (F2F), seuraavaksi sulautettu opetus, sitten reaaliaikainen etäopetus ja viimeisenä itsenäinen verkko-oppiminen.

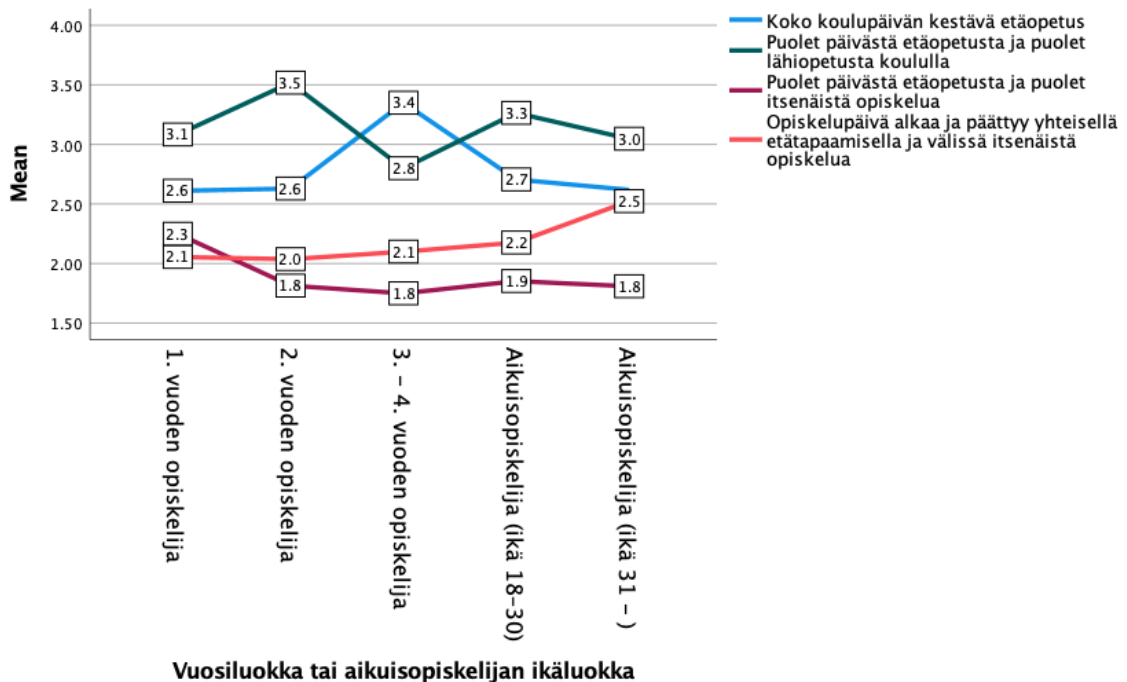
4.3.2 Etäpäivien toteuttaminen

Opiskelijoiden ja opettajien toiveita etäpäivien toteuttamiseen selvitettiin kysymyksellä ”Minusta paras tapa toteuttaa opetusta etäyhteyden kautta on...”. Vastajille annettiin neljä ehdotusta, jotka piti asettaa paremmuusjärjestykseen. Mitä pienempi luku, sitä mieluisampi toteutustapa. Opettajat ja opiskelijat olivat samaa mieltä etäpäivien jakamisesta osiin. Opettajat kokivat parhaaksi toteutustavaksi aloittaa ja lopettaa päivät etätapaamisella ja toteuttaa päivän aikana itsenäisesti tehtäviä harjoituksia. Toiseksi paras vaihtoehto oli jakaa päivä kahteen osaan: puolet etätapaamista ja puolet itsenäistä opiskelua. Opiskelijat

valitsivat samat vaihtoehdot eri järjestyksessä. Kummankin mielestä huonoin vaihtoehto on osa koululla ja osa etänä ja toiseksi huonoin koko päivän kestävä etäopetus. (Kaavio 9). Vuosiluokkien osalta mielenkiintoinen yksityiskohta oli, että ensimmäisen vuoden opiskelijat valitsivat parhaaksi etäpäivien toteutustavaksi vaihtoehdon, jossa etäpäivä alkaa ja päättyy yhteiseen tapaamiseen ja välissä on itsenäistä opiskelua. (Kaavio 10).

Kaavio 9. Opettajien ja opiskelijoiden valinnat etäpäivien toteuttamisesta

Kaavio 10. Valinnat etäpäivien toteuttamisesta vuosi- ja ikäluokittain

Vapaan kentän kommentit tukevat tutkimuksen tuloksia:

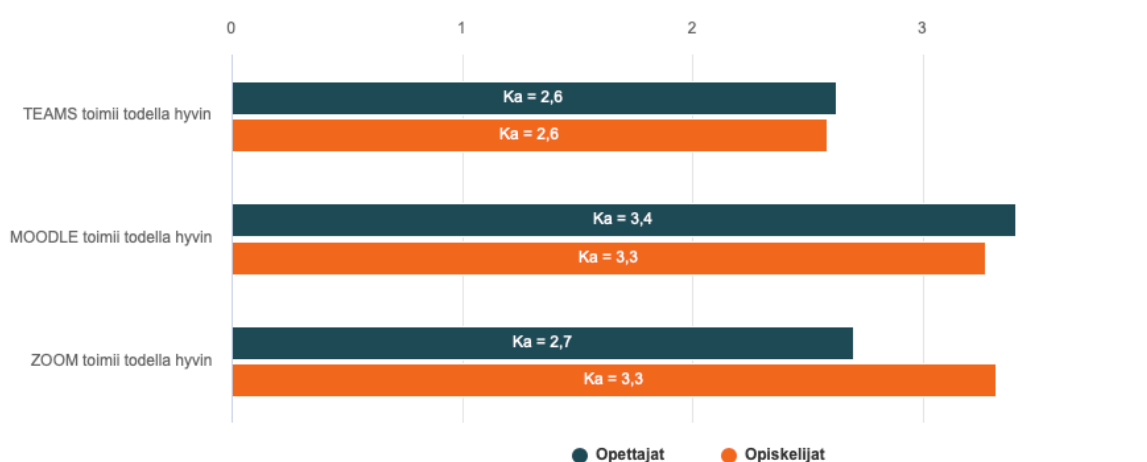
”Minulle toimisi sellainen etätyöskentely että aamulla kokoonnuttaisiin vaikka TEAMSiin, jossa käydään päivän hommat läpi, onko uusia asioita vai jatketaanko samoja edellisiä töitä. Kokoonnumisen jälkeen oppilas saisi sitten itse aloittaa työskentelyn, mutta opettaja olisi mahdollista saada kiinni jos on neuvoille tarve. Koulupäivän päätteeksi otetaan toinen kokoonnuminen jossa vähän voidaan katsoa mitä on saatu aikaiseksi ja käydä läpi ongelmia jos niitä on ilmennyt. Täysin itsenäinen työskentely ei minun mielestäni toimi.”

”Mielestäni itse tehtävien toteutus onnistuu paremmin itsenäisesti, mutta tehtäviin liittyvät perusasiat olisi hyvä opettaa lähiopetuksessa.”

Kysymyksen perusteella etäpäivät kannattaa jakaa osiin. Ensimmäisen vuoden opiskelijoiden kanssa päivät kannattaa aloittaa ja lopettaa etätapaamiseen ja muiden ryhmien kanssa hyödyntää vain osa päivästä etätapaamisiin. Etäpäivään liittyvien itsenäisten harjoitusten aikana opettaja pitäisi olla tavoitettavissa mahdollisten kysymysten tai ongelmien takia.

4.3.3 Digitaaliset oppimisalustat

Opettajilta ja opiskelijoilta kysyttiin mielipidettä kolmesta koulutusorganisaatiossamme käytössä olevasta oppimisalustasta. Heiltä kysyttiin asteikolla 1–5, toimiko heidän mielestään kyseinen ohjelma hyvin (1) vai huonosti (5), keskiluku 3. Kysymykseen vastanneiden määrä oli 154, joista Teams-ohjelmaa ei ollut kokeillut koskaan 14, Moodlea 62 ja Zoomia 93. (Kaavio 11).

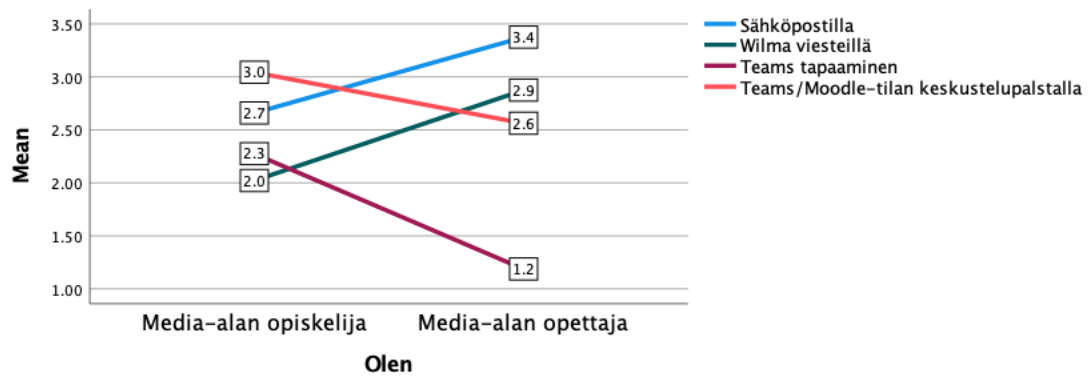

Kaavio 11. Opettajien ja opiskelijoiden mielipiteet oppimisalustoista

Mikään kolmesta vaihtoehdosta ei ollut toisiinsa nähden ylivoimainen. Kaikkia ohjelmia pidettiin kohtuullisen toimivina, keskiarvojen ollessa lähellä kolmea. Teams sai kuitenkin parhaan keskiarvon ja opettajat kokivat Zoomin toimivammaksi kuin oppilaat.

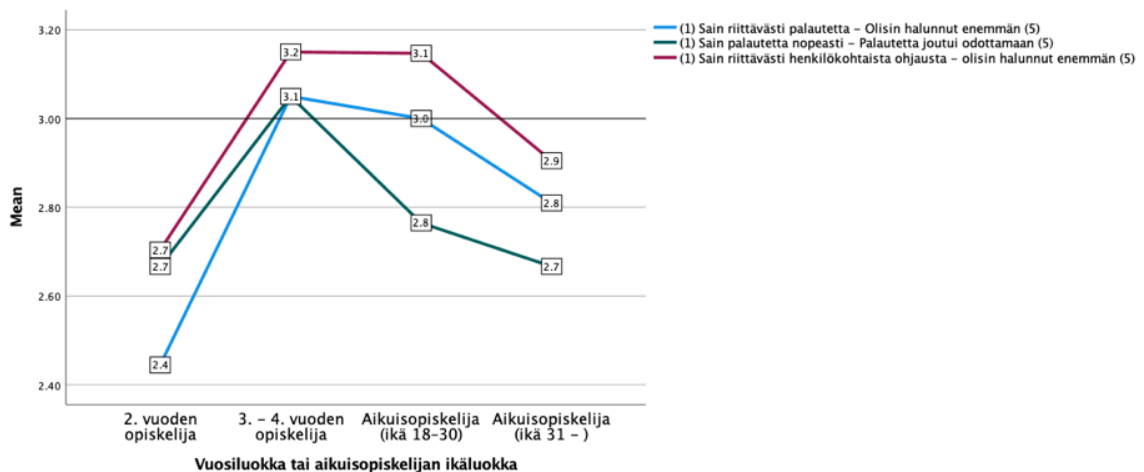
4.3.4 Ohjaus etäopetuksessa

Opettajilta ja opiskelijoilta kartoitettiin seuraavaa: “Paras tapa saada ohjausta ja palautetta itsenäisen opiskelun aikana on...”. Annetut vaihtoehdot asetettiin paremmuusjärjestykseen, parhaan vaihtoehdon ollessa numero yksi. Opiskelijat halusivat ohjausta ja palautetta ensisijaisesti Wilma-viestillä tai Teams-tapaamisella. Opettajilla ensisijainen vaihtoehto oli Teams-tapaamiset. Opettajien toinen vaihtoehto oli Teams- tai Moodle-tilan keskustelupalsta, joka oli opiskelijoiden mielestä huonoin vaihtoehto. (Kaavio 12).

Kaavio 12. Opettajien ja opiskelijoiden valinnat viestintään etäopiskelun ai-kana

Opiskelijoilta kysyttiin heidän kokemuksiaan etäopetuksen aikaisesta ohjauksesta kysymyksellä: ”Yleisesti palautetta ja arviointia saa opettajilta etäopetuksen aikana”. Kysymyksessä oli 3 Likert-asteikollista väittämää (Arvojakauma 1–5, keskiluku 3). Tuloksista on jätetty ensimmäisen vuoden opiskelijoiden vastaukset pois, koska heillä ei ole vielä ollut kokemusta oppilaitoksemme etäopetuksesta. (Kaavio 13).

Kaavio 13. Opiskelijoiden valinnat palautteen saaminen etäyhteyden aikana

Tyytyväisimpiä heille annettuun palautteeseen ja henkilökohtaiseen ohjaukseen olivat toisen vuoden opiskelijat, muutoin erot olivat ryhmien välillä pieniä. Kaikki vastaukset olivat kohtuullisen lähellä keskiarvoa, joka kertoo, että opiskelijat eivät olleet erityisen tyytymättömiä, mutteivat erityisen tyytyväisiääkään saamaansa palautteeseen.

Vapaan palautteen kentässä oli kommentteja ohjauksen tarpeellisuudesta:

”rakastaisin niiiin paljon etäopetusta mutta tarvitsen jonkun opettajan joka olisi koko koulu-päivän nopeasti tavoitettavissa vaikka viestillä! ei puheluita!!”

”Kun uusi asia on käyty läpi, onnistuu harjoitustehtävien tekeminen etänä, kunhan opettaja on tarvittaessa saatavilla kiinni nopeasti ja kätevästi.”

”Ongelmatilanteissa opiskelijat eivät usein kuitenkaan pyydä apua, eli opettajan on käytettävä riittävästi aikaa tehtävien tsekkaamiseen jokaisen opiskelijan kanssa.”

”Lähiopiskelun plussana on ryhmäytyminen ja nopea palautteen saanti. Myös toisilta oppiminen eri keskusteluiden ja kokemusten kautta.”

”Jos luokassakin pelataan välillä nettipelejä, niin kotona pyörii sitten jo kunnan PC-pelit opetuksen aikana. Sitten myös erityistä tukea tarvitsevat, kuka heitä auttaa kotona kun sormi menee suuhun?”

Opiskelijat pitävät erittäin tärkeänä välitöntä tuen ja avun saamista etäopetuksen aikana. Viestintämuotona pidettiin Wilma-viesteistä tai Teams-tapaamisista. Opettajat arvostivat oppimisympäristöjen keskustelupalstoja, todennäköisesti ajatellen, että sitä kautta apu ja tuki menisi samalla koko ryhmälle. Opiskelijat eivät pitäneet keskustelupalstoista, tapa pyytää apua kirjallisesti muiden nähden koetaan varmaankin epämiellyttävänä. Kommenteissa tulee ilmi opettajien huoli opiskelijoiden ohjauksesta ja tuen antamisesta, jos opiskelijoita ei näe tai he eivät ota itse kontaktia.

4.4 Etäopetuksen opetusryhmät

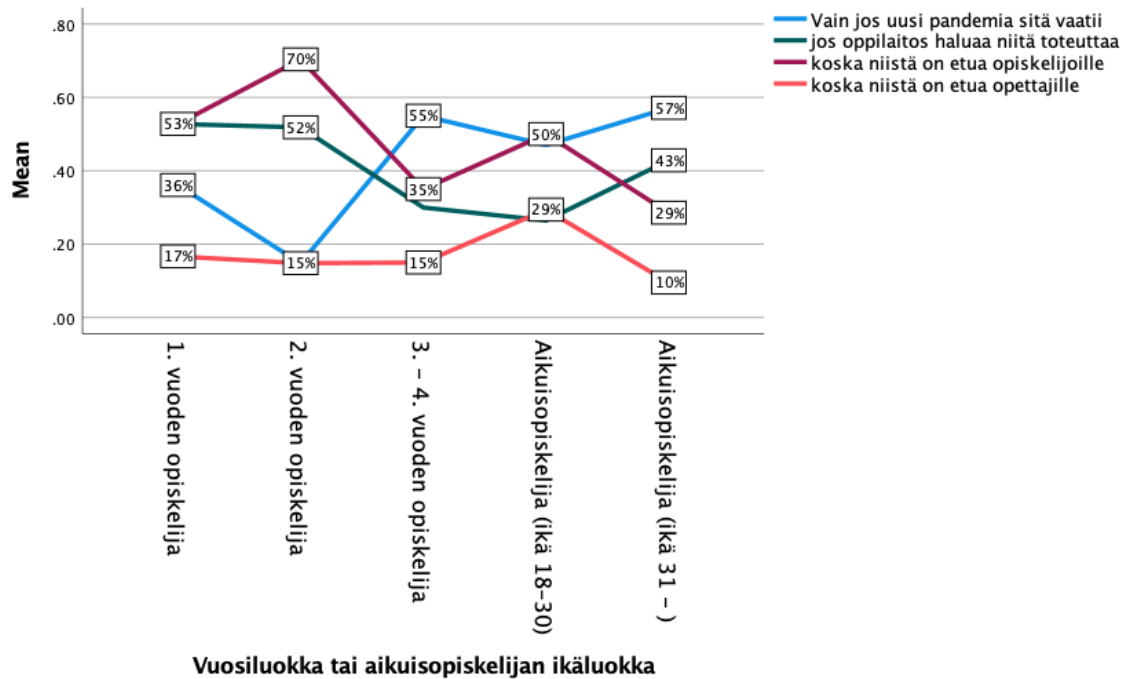
Tutkimuksessa selvitettiin, onko vuosiluokkien, aikuisopiskelijoiden tai osaamisalojen välillä eroja opiskelijoiden halukkuudessa opiskella etäopetusmenetelmillä. Tarkoituksena oli löytää ryhmät ja osaamisalat, joille etäopetuksesta olisi eniten hyötyä. Asiaa tutkittiin opiskelijoiden itseohjautuvuuden tuntemuksen, etä- ja verkko-opetuksen kokemusten, etäopetuksen tarpeellisuuden ja toteutustavan valintojen kautta.

Opiskelijaryhmien ja osaamisalojen vastauksia verrattiin toisiinsa kahdessa kysymyssetissä. Ensimmäisessä selvitettiin etäopetuksen tarpeellisuutta ja toisessa vertailtiin lähiopetusta etä-, itsenäiseen sekä monimuoto-opetukseen. Kun vastauksia vertailtiin ryhmien ja osaamisalojen välillä selvisi, mitkä ryhmät ovat kiinnostuneimpia tai haluttomimpia etäopetukseen.

4.4.1 Opetusryhmien asenne etä- ja itsenäiseen verkko-opetukseen

Kysymyksellä ”Etäopetus tai itsenäiset verkkokurssit ovat mielestäni tarpeellisia...” kartoitettiin opiskelijoiden asennetta etä- ja itsenäisen opiskelun tarpeellisuuteen. Koska kysymykseen pystyi vastata valitsemalla monta eri vaihtoehtoa, ei se kerro, mikä vaihtoehto koettiin tärkeimmäksi.

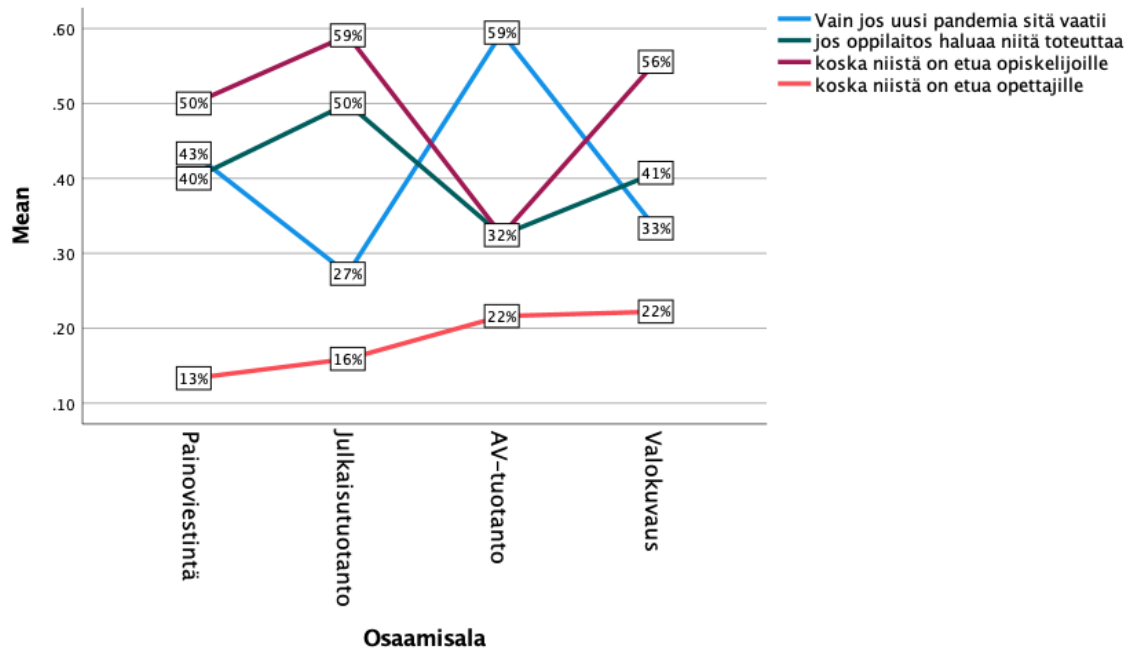
Kaikki ryhmät kokivat, että etä- ja verkko-opetuksesta on hyötyä opiskelijoille. Ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijat kokivat vahvimmin etä- ja verkko-opetuksesta olevan hyötyä sekä opiskelijoille että oppilaitokselle. Muilla ryhmillä korostui pandemian merkitys etäopetuksessa. (Kaavio 14). Tuloksissa on mielenkiintoista se, että pandemian merkitys on muita alhaisempi ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijoilla. He olivat yläasteikäisiä vaikeimpien pandemiavuosien 2020–2021 aikana ja tottuivat jo silloin etäopetukseen. Onko pandemian merkitys jäänyt heille vähäpätöiseksi, koska heidän ei ole vielä tarvinnut kantaa siitä seuranneita huolia? Tämä tutkimus ei tuo lisätietoa tähän kysymykseen.

Kaavio 14. Etäopiskelun kiinnostavuus vuosiluokittain ja ikäryhmittäin

Osaamisaloja vertailtaessa av-tuotanto poikkeaa muista osaamisaloista. Av-tuotanto kokee etäopetuksen tarpeelliseksi pandemian aikana, mutta ei näe siitä tulevan kuin vähäistä etua opiskelijoille tai oppilaitokselle normaalina opetusajanjaksona. Muut osaamisalat kokevat etäopetusmetodeista olevan hyötyä opiskelijoille ja oppilaitokselle. Etenkin julkaisutuotanto ja valokuvaus kokevat niiden tuovan etua opiskelijoille. (Kaavio 15).

Osaamisalojen eroavaisuuksiin löytyy syitä opetussisällöistä. Av-tuotanto poikkeaa muista osaamisaloista. Osa työskentelystä tapahtuu edelleen aikaan ja paikkaan sidottuna, esimerkiksi: tapahtumien taltiointi, studiotyöskentely, valo- ja äänirakentaminen. Näiden osaamiskokonaisuuksien opettaminen etänä ei ole järkevää. Kaikilla muilla osaamisaloilla on enemmän tietokoneella tehtäviä yksilötehtäviä.

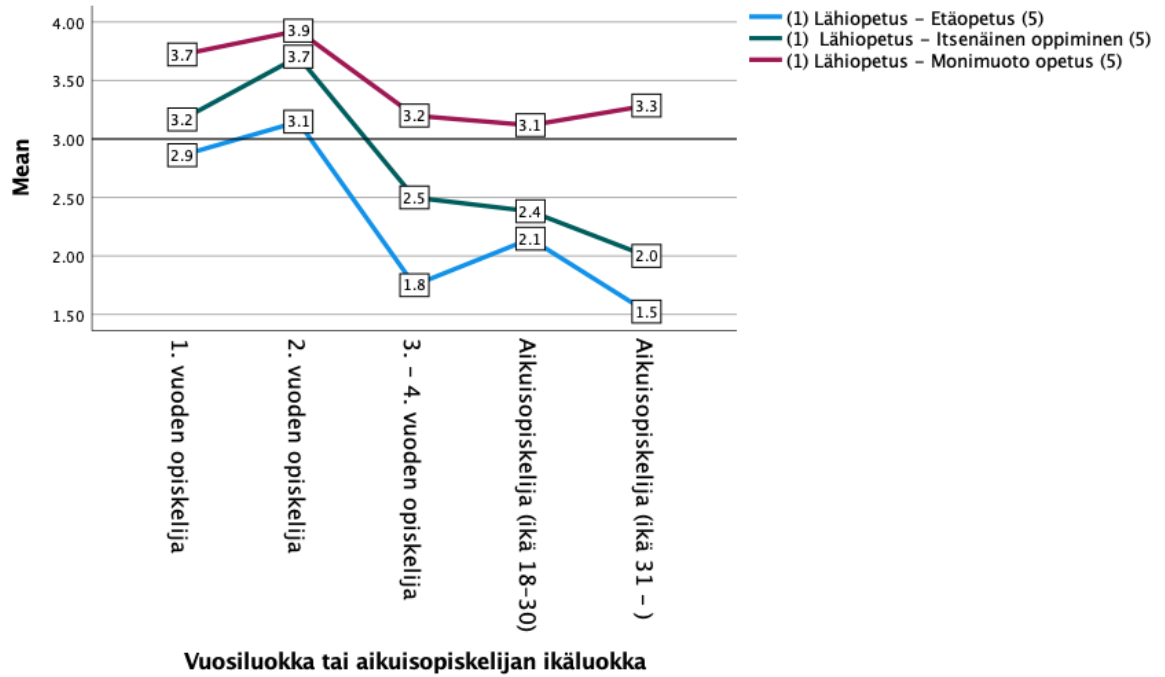

Kaavio 15. Etäopiskelun kiinnostavuus osaamisaloittain

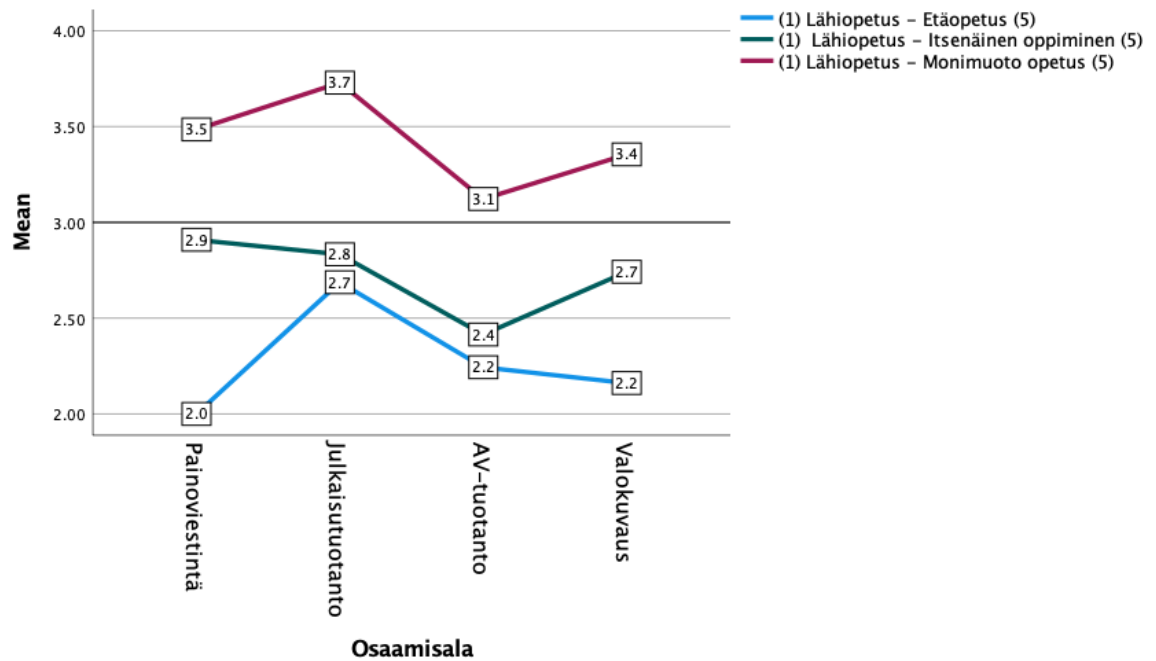
4.4.2 Opetustapojen vertailu eri ryhmillä ja osaamisaloilla

Etä-, itsenäisen ja monimuoto-opetuksen paremmuutta verrattuna lähiopetukseen selvitettiin kysymyksellä: ”Kummalla opetustavalla oppii mielestäsi paremmin?”. Kysymyksessä oli 3 Likert-asteikollista väittämää. (Arvojakauma 1–5, keskiluku 3).

Vertailtaessa lähiopetusta etä-, itsenäiseen sekä monimuoto-opetukseen olivat nuoret, ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijat muita ryhmiä kiinnostuneempia kaikista etäopetuksen muodoista. Halukkuus näyttää laskevan iän myötä. Vähiten halukkuutta osoittivat aikuisopiskelijat sekä 3. ja 4. vuoden opiskelijat. (Kaavio 16). Osaamisaloista eniten halukkuutta kaikkiin etäopetuksen muotoihin osoitti julkaisuutuotannon ryhmät ja vähiten av-tuotannon ryhmät. Painoviestintä osoitti halukkuutta monimuoto- ja itsenäiseen opiskeluun, mutta ei reaaliaikaiseen etäopetukseen. (Kaavio 17).

Kaavio 16. Opetustapojen vertailu vuosi- ja ikäryhmittäin

Kaavio 17. Opetustapojen vertailu osaamisaloittain

4.4.3 Opiskelijoiden kyvykkyys itseohjautuviin opetusmenetelmiin

Opiskelijoiden kyvykkyyttä opiskella itseohjautuvilla menetelmillä tutkittiin vertailemalla kolmella mittarilla saatuja tuloksia toisiinsa osaamisaloittain sekä luokka- ja ikäryhmittäin. Ensimmäiseksi tutkittiin opiskelijoiden omaa arviota itseohjautuvuudesta kysymysasetillä ”Opin parhaiten...”. Toisella kysymysasetillä haluttiin selvittää käytännön kokemuksia etä- ja itsenäisestä opiskelusta ”Miten koet etä- ja itsenäisen opiskelun?”. Kolmantena verrattiin opiskelijoiden toiveita sisältöjen ja toimintojen opetusympäristöistä. Yhteenvedot toiveoppimisympäristöistä on tehty kysymysten ”Missä oppimisympäristössä pitäisi opiskella seuraavia opetusmateriaaleja?” ja ”Missä oppimisympäristössä haluaisit käydä läpi seuraavia toimintoja ja tehtäviä?” keskiarvoista sisältöryhmittäin. Vertailemalla näiden kolmen kohdan tuloksia toisiinsa selvitettiin eroja osaamisalojen ja opiskelijaryhmien välillä.

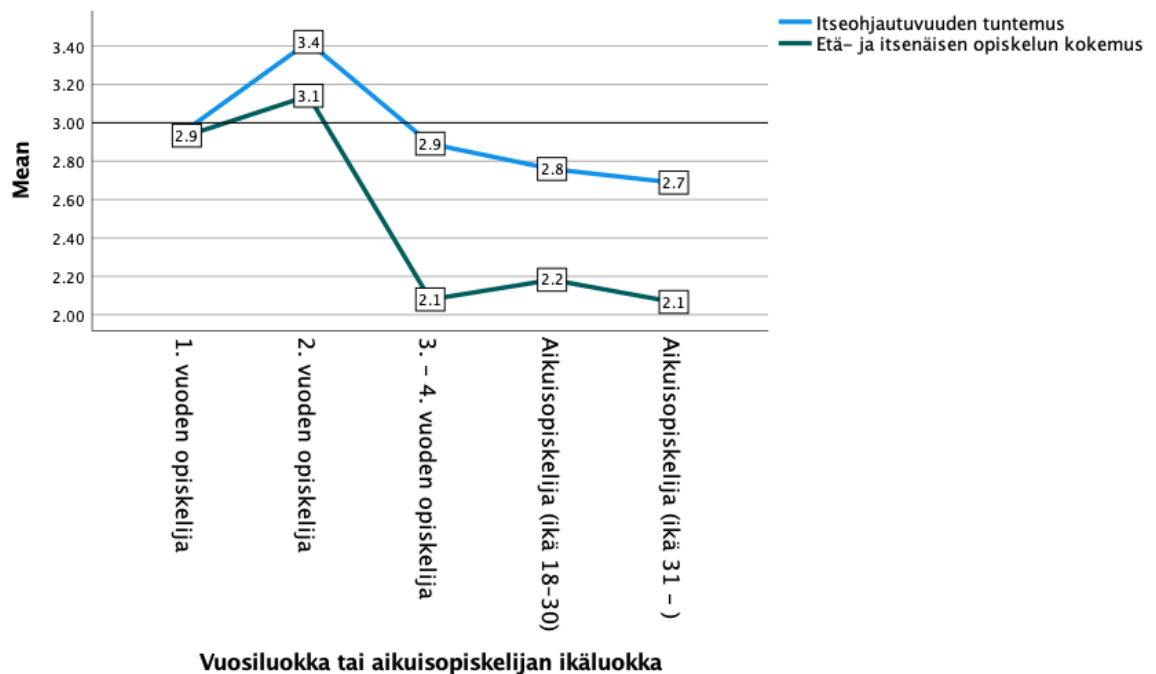
Itseohjautuvuuden tuntemuksen arvo on laskettu kysymyksen ”Opin parhaiten...” perusteella. Kysymyksessä on 11 Likert-asteikollista väittämää opettajalähtöisestä ja itseohjautuvasta oppimisesta. (Liite B). Näistä on laskettu ”itseohjautuvuuden tuntemus” -keskiarvomuuttuja. Arvojakauma on 1 ja 5 välillä, jossa 3 on keskiluku. Kaikkien opiskelijoiden keskiarvo on 2.95, joten opiskelijat eivät keskimääräisesti koe olevansa erityisen itseohjautuvia, mutta eivät vahvasti ohjattaviakaan. Toisen vuoden opiskelijat kokivat olevansa itseohjautuvimpia. Itseohjautuvuuden tuntemus laskee lievästi iän karttuessa. (Kaavio 18). Erot osaamisalojen välillä olivat pieniä: painoviestintää opiskelevilla oli vahvin itseohjautuvuuden tunne (KA 3.2) ja av-tuotannolla heikoin (KA 2.8). (Kaavio 19).

Opiskelijoiden kokemusta etä- ja itsenäisestä opiskelusta kartoitettiin kysymyksellä ”Miten koet etä- ja itsenäisen opiskelun?”. Kysymyksessä on viisi Likert-asteikollista väittämää (Liite C), joista on johdettu keskiarvomuuttuja ”Etä- ja itsenäisen opiskelun kokemus”. Kysymysten tarkoituksena on tutkia käytännön kokemusta itseohjautuvasta oppimisesta verraten koulussa tai kotona tehtävän työskentelyn toimivuutta. Arvojakauma on 1 ja 5 välillä, jossa 3 on keskiluku.

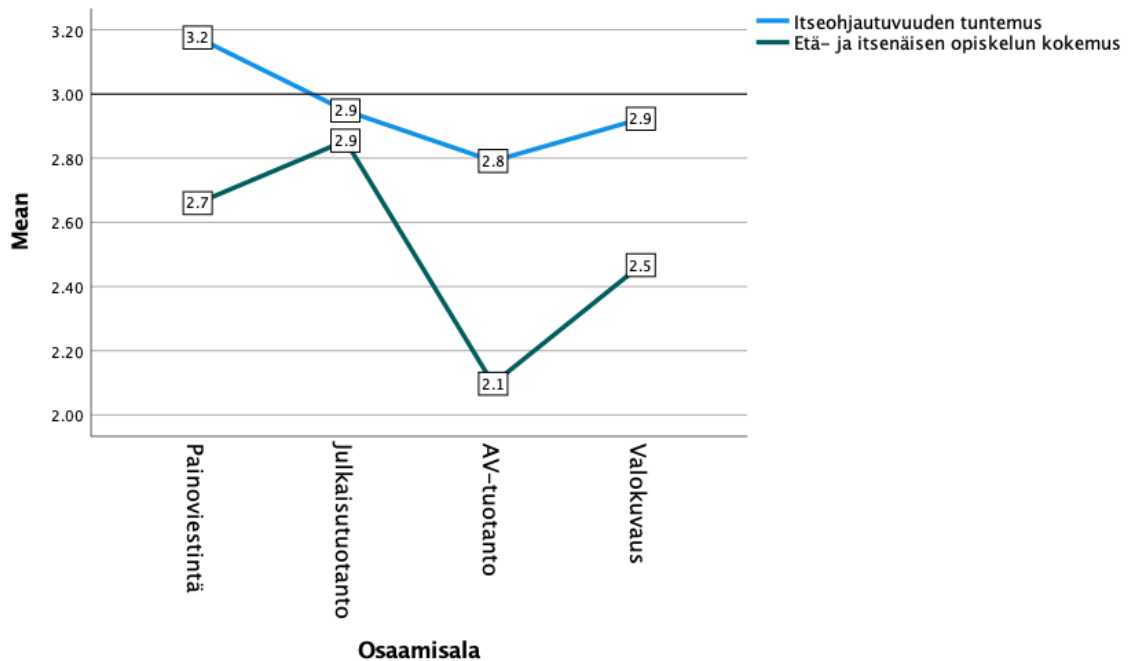
Kaikkien opiskelijoiden keskiarvo on 2.5 eli alempi kuin itseohjautuvuuden kokemus. Käytännön mieltymys on kuitenkin lähempänä lähiopetusta kuin itseohjautuvia metodeita.

Ensimmäinen ja toisen vuoden opiskelijat kokivat olevansa itseohjautuvampia kuin muut vuosiluokat tai ikäryhmät. Vuosi- ja ikäluokista suurin keskiarvo oli toisen vuoden opiskelijoilla (KA 3.1) ja pienin yli 31-vuotiailla aikuisopiskelijoilla (KA 2.1). (Kaavio 18).

Suurin keskiarvo oli julkaisutuotannolla (KA 2.9) ja alin av-tuotannolla (KA 2.1). Painoviestintä ja julkaisutuotanto pitivät etä- ja itsenäisestä opiskelusta av-tuotantoa ja valokuvausta enemmän. Osaamisaloista av-tuotanto ja valokuvaus kokivat toimivansa paremmin koulussa kuin kotona. (Kaavio 19).

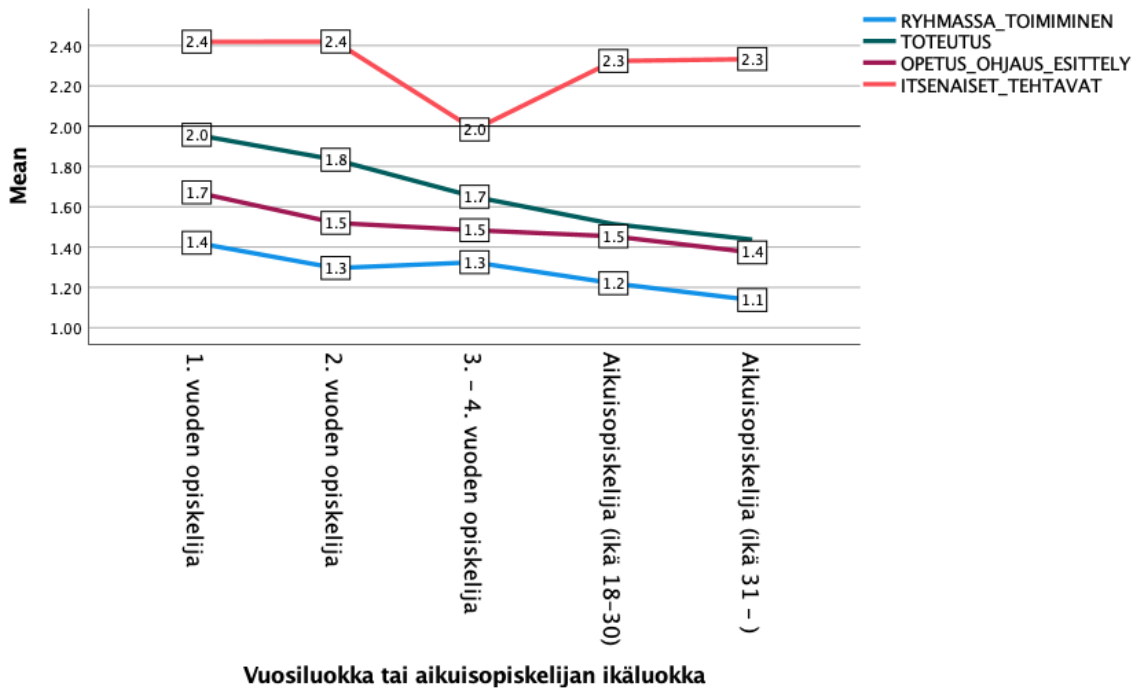
Kaavio 18. Itseohjautuvuuden tuntemus ja etäopiskelun kokemus vuosi- ja ikäluokittain

Kaavio 19. Itseohjautuvuuden tuntemus ja etäopiskelun kokemus osaamisaloittain

Opiskelijoiden itseohjautuvuutta voidaan tarkastella myös heidän toiveistaan, missä mitäkin sisältöä tai toimintoa pitäisi opettaa. Opiskelijoita pyydettiin määrittelemään, missä seuraavista oppimisympäristöistä: lähiopetus, etäopetus ja itsenäinen opiskelu he haluaisivat opiskella kyselyssä määritellyt opetussisällöt tai -toiminnot. Kysymyksiä oli yhteensä 25, ja ne jaettiin ominaisuuksien mukaan neljäksi keskiarvomuuttujaksi. Muuttujat ovat: opetus + ohjaus + esittely, (tehtävien) toteutus, ryhmässä toimiminen ja itsenäiset tehtävät. Arvojakauma on välillä 1–3 (1 lähiopetusta, 2 etäopiskelua ja 3 itsenäistä opiskelua), jossa 2 on keskiluku. Mitä suurempi keskiarvo, sitä enemmän opiskelijat haluavat opiskella itseohjautuvilla oppimismetodeilla.

Opetuksen ja harjoitusten toteutuksen osalta kaikkien ryhmien keskiarvot olivat 1.5 kummankin puolen, osoittaen että opiskelijat suosivat lähiopetusta, jossa on jonkin verran etäopetusta. Halukkuus itsenäiseen- ja etäopiskeluun laskee vuosiluokkien ja iän myötä. 1. ja 2. vuoden opiskelijat ovat halukkaimpia monimuoto-opintoihin kaikissa muuttujissa ja aikuiset taas vähiten halukkaita. (Kaavio 20).

Kaavio 20. Sisältö osa-alueiden keskiarvot vuosi- ja ikäluokittain

4.4.4 Yhteenveto kohderyhmistä

Kaikilla osaamisaloilla oli kiinnostusta monimuoto-opetukseen, jossa osa opetuksesta toteutetaan etä- ja itsenäisinä opintoina. Osaamisaloista eniten halukkuutta kaikkiin etäopetuksen muotoihin osoitti julkaisutuotannon osaamisala. Mikä tuntuu hyvin sopivalta, koska monet julkaisutuotannon tehtävät ovat ajasta ja paikasta riippumattomia, itsenäisesti tietokoneella toteutettavia suunnitelmia ja tehtäviä. Vähiten halukkuutta osoittivat av-tuotannon osaamisalan opiskelijat. Av-tuotannon työt ovat vahvimmin aikaan ja paikkaan sidottuja, kuten tapahtumien rakentamista ja taltiointia. Lisäksi av-tuotannossa työskennellään muita osaamisaloja useammin tiiviissä ryhmässä. Valokuvaajat ja julkaisutuotannon opiskelijat olivat halukkaimpia tekemään itsenäisiä tehtäviä etänä. Painotuotannon toiveet jakautuivat etä- ja lähiopetukseen. Heillä on selkeimmin sekä paikkaan sidottuja painokoneiden käyttöön liittyviä että itsenäisesti tietokoneella toteutettavia tehtäviä.

Tutkimuksessa esiin tulleiden opiskelijoiden mielipiteiden perusteella 1. ja 2. vuoden opiskelijat vaikuttavat olevan kiinnostuneimpia etä-, ja verkko-opetuksesta. Tulos on kuitenkin ristiriidassa opiskelijoiden kyvykkyydestä ja itseohjautuvuudesta tehtyjen kysymysten kanssa. Saarinen (2020, s. 23–25) toteaa opiskelijoiden kyvykkyyden itseohjautuvuuteen kasvavan iän myötä ja saavuttavan täyden kypsyyssasteen noin 20 vuoden iässä. Alkavan opiskelijan ja opintojaan päättävän opiskelijan uuden tiedon käsittely- ja organisointikyky eroavat toisistaan heidän tuntemiensa käsitteiden, tosiasioiden ja taitojen määrässä. Opintojaan päättävä opiskelija osaa luokitella tietoa merkityksellisesti ja sitä kautta hyödyllisemmin kuin aloittelijat, joilla ei ole vielä kykyä tunnistaa merkityksellisiä malleja. (Ambrose, 2010, s. 49–55). Tässä tutkimuksessa itseohjautuvuuden kokemus ja halu itseohjautuviin oppimismenetelmiin oli kuitenkin korkeampi 16–18-vuotiailla ja laski iän myötä, ollen heikoimmillaan aikuisopiskelijoilla.

Edellä mainittuja tuloksia selittää Dunning-Kruger-efekti, joka kuvaa ilmiötä, jossa yksilöllä on taipumus yliarvioida omat kykynsä suhteessa jonkin taidon hallintaan. Ilmiössä henkilö, jolla on jostain taidosta epätäydelliset tiedot, arvioi väärin osaamistasoaan: hän olettaa tekevänsä vähemmän virheitä kuin itseasiassa tekee, joka johtaa omien kykyjen yliarviointiin. Monien kykyjen ja tehtävien, etenkin suhteellisen helppojen tehtävien kohdalla ihmisillä on taipumus arvioida osaamisensa optimistisesti, mikä tunnetaan ylivertausvinoutumana. Huippuosaajat eli henkilöt, joilla on aiempaa tietoa ja ymmärrystä kyseisestä tehtävästä pystyvät tekemään tarkempia ja realistisempia itsearviointeja osaamisestaan. (McIntosh ym., 2019, 1882–1883).

Opiskelijoilta kysyttiin heidän uskoaan omaan kyvykkyyteensä: Nuoret, joiden tiedot ja taidot ovat puutteellisia, ovat herkempiä luottamaan vähäiseen tietomääräänsä. Tämä johtuu siitä, että he luulevat tietävänsä enemmän kuin oikeasti osaavat. Pidempään opiskelleilla usko omiin kykyihin muuttuu varovaisemmaksi ja realistisemmaksi. Vanhemmat opiskelijat ovat varovaisempia luottamaan etäopiskelun toimivuuteen.

Mielenkiintoinen yksityiskohta löytyi etäpäivien toteutustavasta, jossa vain ensimmäisen vuoden opiskelijat valitsivat parhaaksi toteutustavaksi vaihtoehdon, jossa etäpäivä alkaa ja päättyy yhteiseen tapaamiseen ja välissä on itsenäistä opiskelua. Ensimmäisen vuoden

opiskelijat kuitenkin kaipasivat muita ryhmiä enemmän ohjausta opetuspäivien kulkuun. Tämä huomio tukee tulkintaa, että varsinkaan ensimmäisen vuoden opiskelijat eivät ehkä kykene tulkitsemaan omaa kyvykkyyttään ja arvioivat enemmän toivettaan omasta kyvykkyydestä kuin kyvykkyyden todellista tilaa. Saarinen (2020, s. 32) havainnoi väitöskirjassaan, että itseohjautuvuus tuottaa opintojen alussa tai perustiedonhankinnassa heikompia oppimistuloksia. Opiskelijat, joilla on vasta vähän tietoa opetettavasta aiheesta, eivät välttämättä pysty saavuttamaan oppimistavoitteita ilman opettajan aktiivista ohjausta. Aloittelijoilla jo pelkästään itseohjautuvat käytännöt voivat aiheuttaa kognitiivista kuormitusta.

Nuorten suurempi kiinnostus etäopintoja kohtaan voi johtua heidän korona-aikaisista etäopetuskokemuksistaan. Onko jo yläkoulussa alkanut etäopiskelu voinut totuttaa ja sopeuttaa nuoria etäopiskeluun, jonka takia he ovat halukkaampia ja kiinnostuneempia itseohjautuvista metodeista jatkossakin? Etäopiskelu saattaa olla heille tavallinen vaihtoehto, kun puolestaan aikuisille se on uusi ja monelle yhä ennenkokematon oppimisen muoto. Toinen nuoria etäopetuksessa kiinnostava seikka tulee esille vapaan kentän kommentteissa. ”...ei tarvitsisi heti aamusta koululle...” ja ”...itselle olisi paljon parempi etäopiskelu/itsenäinen opiskelu sosiaalisen ahdistukseni vuoksi...”. Nuoret pyrkivät tekemään asioita itselle mielekkäällä ja vaivattomimmalla tavalla. He haluavat nukkua aamulla pitkään ja päättää itse aikataulustaan ja pyrkivät välttämään ikävien asioiden kohtaamista. Vaikka etäopiskelu mahdollistaa joustavan ja mukavan tavan opiskella, ei se ilman opiskelijan omaa itseuria johda hyviin oppimistuloksiin. Menestyvät etäopiskelijat ovat yleensä sisäisesti motivoituneita ja he omaavat opiskelussa tarvittavaa itsekontrollia (Simonson, Schlosser ja Orellana, 2011, s. 126).

Tulokset suhteutettuna Dunning-Kruger-efektillä todistavat, että kyky osallistua itseohjautuvuutta vaativaan etäopetukseen kasvaa iän myötä. Tämän perusteella etäopetukselle suositeltavat ryhmät olisivat 3. ja 4. vuoden opiskelijat ja aikuisopiskelijat.

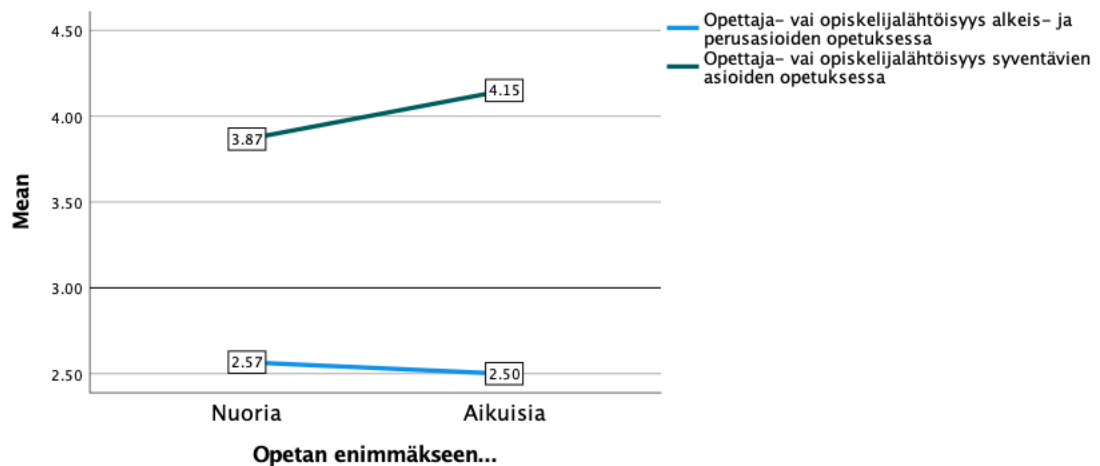
4.5 Opetussisällöt

Viimeiseksi tarkastellaan opiskelijoiden ja opettajien toiveita siitä, missä oppimisympäristössä opetussisältöjä ja toimintoja tulisi opettaa. Asiaa katsotaan kahdesta näkökulmasta: alkeis-, perus- ja syventävien opintojen soveltuvuudesta etäopetukseen ja missä oppimisympäristössä opetussisältöjä ja toimintoja tulisi opettaa.

4.5.1 Alkeis-, perus- ja syventävien opintojen soveltuvuus etäopetukseen

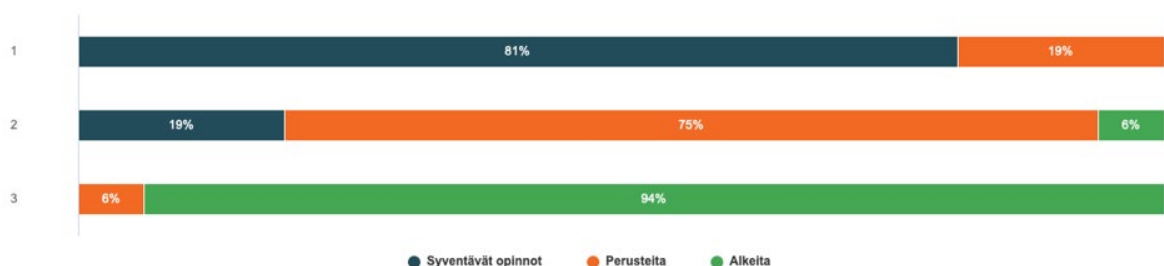
Opettajien mielipidettä siitä, mikä on keskeistä alkeis-, perus ja syventävien opintojen opettamisessa kartoitettiin kysymyksillä ”Alkeis- ja perusasioita opettaessa keskeistä on...” ja ”Syventäviä aiheita opettaessa keskeistä on...”. Kysymyssarjan tarkoituksena oli tutkia käytännön kokemusta opettajien näkökulmasta alkeis-, perus ja syventävien opetuksen eroavaisuuksista. Kummassakin kysymysasetässä oli samat 5 Likert-asteikollista väittämää, joista johdettiin keskiarvomuuttujat ”Opettaja- vai opiskelijälähtöisyys alkeis- ja perusasioiden opetuksessa” ja ”Opettaja- vai opiskelijälähtöisyys syventävien asioiden opetuksessa”. Arvojakauma on 1 ja 5 välillä, jolloin 3 on keskiluku.

Alkeis- ja perusasioiden opetuksen keskiarvo oli 2.55 ja syventävien opintojen keskiarvo 3.94. Tuloksista on nähtävissä, että opettajat kokevat alkeis- ja perusopetuksen tarvitsevan enemmän ohjausta ja opettajan tukea kuin syventävien opintojen. Nuorten ja aikuisten ikäryhmien opettajien tuloksissa ei ollut isoja eroja. (Kaavio 21).

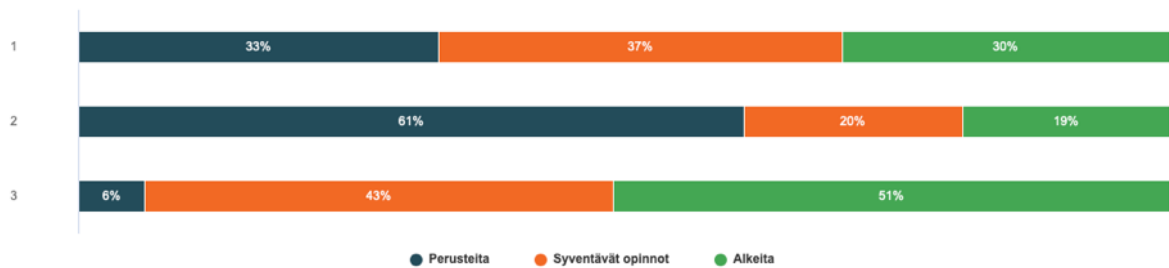

Kaavio 21. Opettaja/opiskelijälähtöisyys alkeis- ja syventävien aiheiden opetuksessa

Opettajien ja opiskelijoiden mielipidettä alkeiden, perusteiden ja syventävien opintojen soveltuvuudesta verkossa opetettavaksi selvitettiin kysymyksellä ”Mitä sisältöjä kannattaisi opettaa verkossa (asetta paremmuusjärjestykseen)”. Vastaajien piti asettaa paremmuusjärjestykseen mitä seuraavista sisällöistä: alkeet, perusteet vai syventävät opinnot, kannattaisi opettaa verkossa. Opettajat olivat järjestyksestä yksimielisempiä. Heistä 81 % oli sitä mieltä, että annetuista vaihtoehdoista verkko-opetukseen sopisivat parhaiten syventävät opinnot ja 94 % oli sitä mieltä, että alkeet huonoiten. (Kaavio 22). Opiskelijoilla ei ollut aiheesta yhtenäistä näkemystä: 37 % oli sitä mieltä, että syventävät opinnot sopivat parhaiten verkko-opetukseen, 33 % mielestä perusteet ja 30 % oli alkeiden kannalla. Vastaavasti huonoiten verkko-opetukseen sopii alkeet (51 %) sekä syventävät opinnot (43 %). (Kaavio 23).

Kaavio 22. Opetussisältöjen sopivuus etäopetukseen opettajien mielestä.

Kaavio 23. Opetussisältöjen sopivuus etäopetukseen opiskelijoiden mielestä.

Opettajat olivat yksimielisiä siitä, että opiskelijat tarvitsevat alkeis- ja perustaitojen opetuksessa enemmän opettajan tukea ja ohjausta kuin syventävissä opinnoissa. Tämän vuoksi lähiopetukseen soveltuvat parhaiten alkeet. Opiskelijoilla ei ole opettajiin verrattuna tietoa opetussisältöjen eroavaisuuksista ja vaatimuksista, joten heillä ei voinut olla aiheesta yhtenäistä näkemystä. Tämä näkyi selvästi tuloksissa, joissa opiskelijoilla mielipiteet jakautuvat tasaisemmin eri vaihtoehtojen välille.

Saarisen (2020, 32) tutkimusten tulokset tukevat opettajien tuloksia. Itseohjautuvia opetusmenetelmiä tulisi hyödyntää perustietojen hankinnan jälkeen ja sovellustaitojen kehittämiseen. Opiskelijat, joilla on vielä vähän tietoa opetettavasta aiheesta, eivät välttämättä pysty saavuttamaan oppimistavoitteita ilman opettajan aktiivista ohjaamista. Kun opiskelija kykenee itseohjautuvuuteen, hän pystyy tekemään valintoja omassa oppimisprosessissaan ja oppimaan omassa aikataulussaan ja tahdissaan (Theelen ja Breukelen, 2022, s. 1298). Johtopäätöksenä voidaan todeta, että syventävät opinnot sopivat alkeita ja perusopintoja paremmin etä- ja verkko-opetukseen.

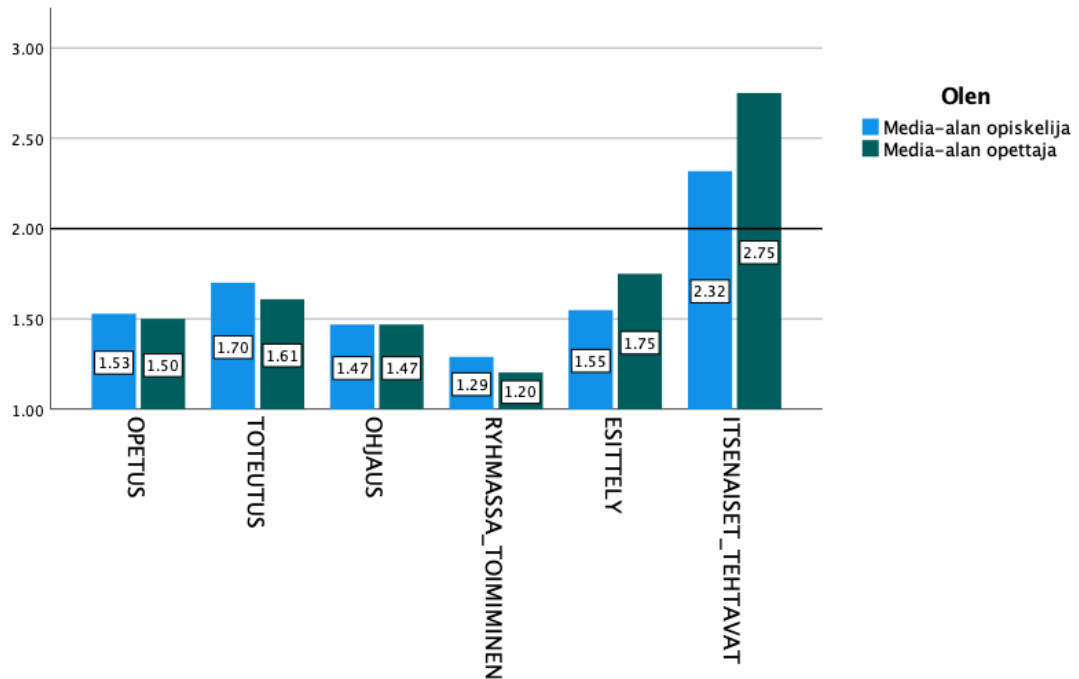
Media-alalla lähiopetusta kannattaa käyttää ensisijaisesti alkeis- ja perustaitojen opettamiseen. Lähi- ja etätapaamisten yhdistelmiä on järkevintä hyödyntää vasta perustietojen hankinnan jälkeen, syventävien ja sovellustaitojen kehittämiseen.

4.5.2 Missä oppimisympäristössä sisältöjä tulisi opettaa

Tutkimuksen yksi tärkeimpiä kysymyksiä on, missä seuraavista opetusympäristöistä: lähi-, etä- vai itsenäinen opiskelu opetussisältöjä ja toimintoja pitäisi toteuttaa. Opettajia ja

opiskelijoita pyydettiin määrittelemään, missä kolmesta oppimisympäristöstä he haluaisivat opiskella tai tehdä kyselyssä määritellyt opetussisällöt ja -toiminnot. Heille esiteltiin kaksi kysymyssarjaa: ”Missä oppimisympäristössä pitäisi opiskella seuraavia opetussisältöjä?” ja ”Missä oppimisympäristössä haluaisit käydä läpi seuraavia toimintoja ja tehtäviä?” Kahdessa kysymyssetissä oli yhteensä 25 esimerkkiä opetussisällöistä ja toiminnoista, jotka jaettiin kuuteen osa-alueeseen. (Liite A). Kustakin osa-alueesta johdettiin keskiarvomuuttuja, jotta osa-alueita voidaan vertailla toisiinsa. Osa-alueet ovat: Opetus, toteutus, ohjaus, ryhmässä toimiminen, esittely ja itsenäiset tehtävät. Jokaiselle opetussisällölle ja toiminnoille piti määritellä opetusympäristö seuraavista vaihtoehdoista: lähiopetus (1), etäopiskelu (2) ja itsenäinen opiskelu (3). Mitä suurempi keskiarvo, sitä enemmän opiskelijat haluavat opiskella etä- tai itsenäisenä opiskeluna.

Vertailtaessa sisältö osa-alueiden keskiarvoja opettajien ja opiskelijoiden välillä, huomataan että heillä on melko yhtenevä näkemys siitä, missä oppimisympäristössä erilaisia sisältöjä ja toimintoja tulisi toteuttaa. Eroja toki on, varsinkin yksittäisten sisältöjen osalta. Itsenäiset tehtävät -ryhmä erottui vahvimmin itsenäisenä opiskeluna toteutettavaksi ja erilaiset ryhmätyöt -ryhmä vahvimmin lähiopetuksena suoritettavaksi. Opetus, toteutus, ohjaus ja esittely asettuivat yhden (lähiopetus) ja kahden (etäopiskelu) välille, joten niissä kaikissa on osia, joita toivotaan joko lähi- tai etätoteutuksena toteutettaviksi. (Kaavio 24).

Kaavio 24. Opiskelijoiden ja opettajien sisältö osa-alueiden keskiarvot

Opetuksen osa-alue

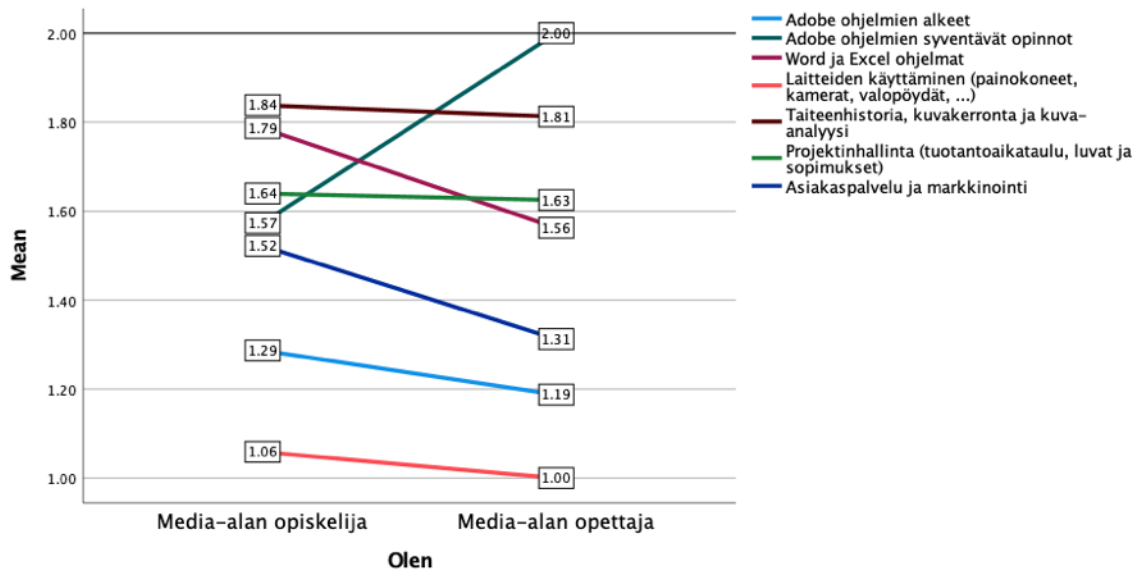
Opetuksen osa-alueeseen kuuluu kaikki opetus. Tarkasteltaessa opetussisältöjen osa-alueita kokonaisuutena olivat opettajat ja opiskelijat melko samanmielisiä keskiarvojen ollessa opiskelijoilla 1.53 ja opettajilla 1.50. Laitteiden käyttäminen ja Adobe ohjelmien alkeet haluttiin vahvasti lähiopetukseen. Word ja Excel, taiteen historia sekä projektinhallinta koetaan voitavan toteuttaa myös etätoteutuksella. Opettajat ja opiskelijat ovat toiveissaan suhteellisen samanmielisiä, paitsi Adoben syventävien opintojen suhteen, jotka opettajat kokivat soveltuvan etäopetukseen. Opiskelijoilla ei ole selkeää mielikuvaa tässä tilanteessa siitä, mitä syventävät opinnot pitävät sisällään, joten he saattoivat siksi olla varovaisempia etäopetuksen suhteen. (Kaavio 25).

Vapaan palautteen kentässä oli muutamia kommentteja siitä, missä opetusta tulisi toteuttaa. Nämä kommentit tukevat huomiota siitä, että käytännönläheiset sekä aikaan ja paikkaan sidotut aiheet tulisi opettaa lähiopetuksena.

”Laitteiden ja eri menetelmien oppiminen ja tuntemus tapahtuu vain lähiopetuksessa.”

”käytännönläheisten ammatillisten aiheiden (esim. kameran käyttö, studiotyöskentely) opis-kelun täytyy toteutua lähiopetuksessa kädestä pitäen.”

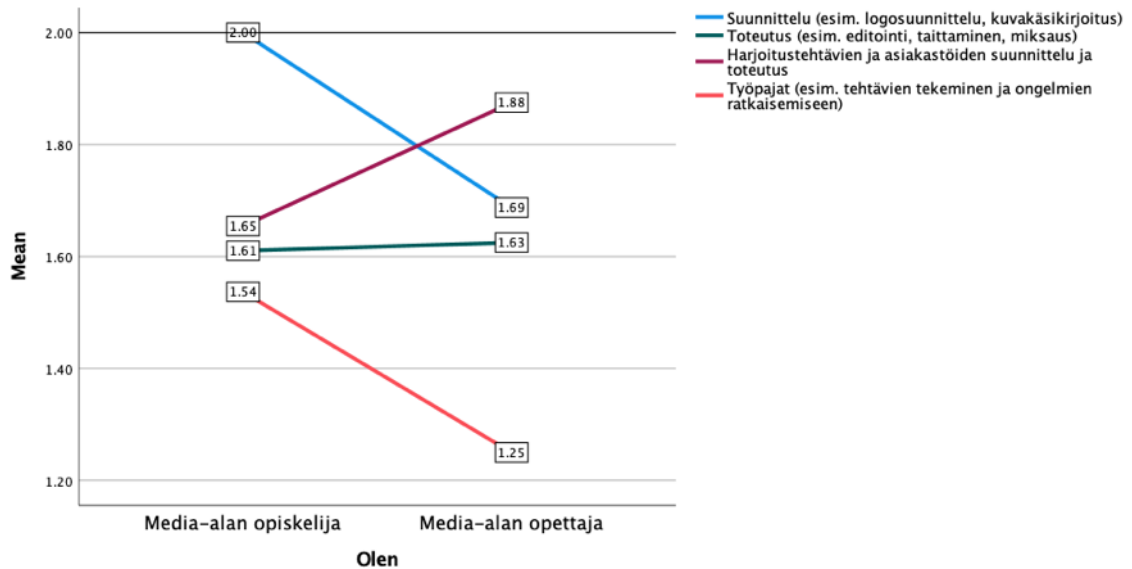
”AV:lla ei vaan kuvausjuttuja, äänentoiston rakentamista tai valojen kasausta saa selkärän-kaan niistä Teamsissä puhumalla. Sama juttu painokoneiden kanssa.”

Kaavio 25. Opiskelijoiden ja opettajien opetus osa-alueen keskiarvot.

Toteutuksen osa-alue

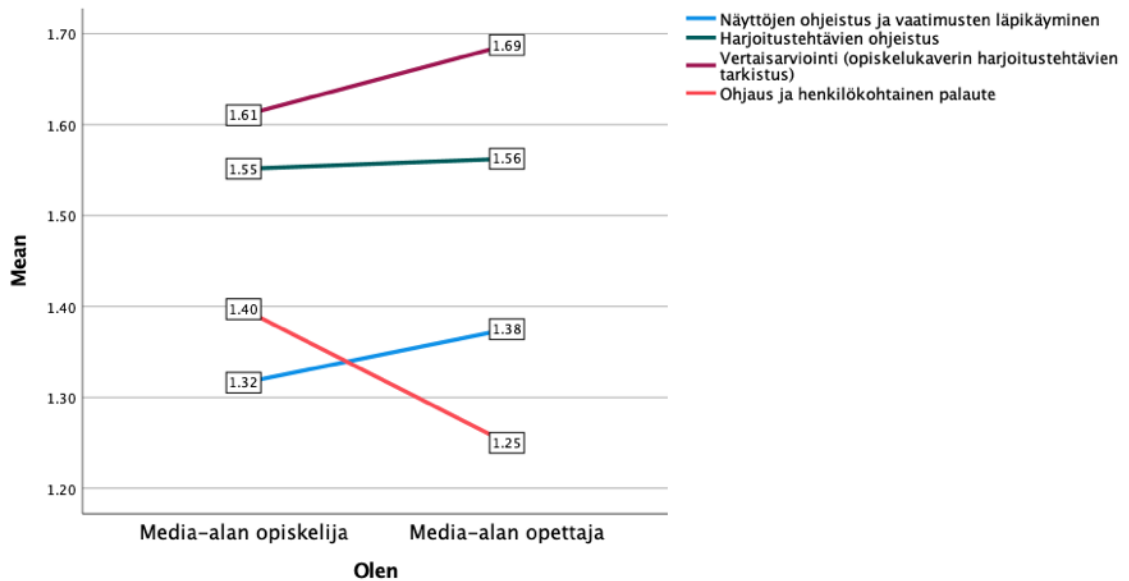
Toteutuksen osa-alueeseen kuuluu harjoitustehtävien ja asiakastöiden suunnittelu ja toteutus, sekä toteutusta tukevat ohjatut työpajat. Osa-alueen kokonaiskeskiarvojen osalta opettajat ja opiskelijat haluaisivat lähes yksimielisesti toteuttaa harjoituksia lähiopetuksessa, keskiarvojen ollessa opiskelijoilla 1.70 ja opettajilla 1.61. Toteutuksen osa-alueella mainittavia asia on, että opiskelijat haluavat suunnitella etäopetuksessa ja opettajat toteuttaisivat työpajat mieluummin lähiopetuksessa. (Kaavio 26).

Kaavio 26. Opiskelijoiden ja opettajien toteutus osa-alueen keskiarvot.

Ohjauksen osa-alue

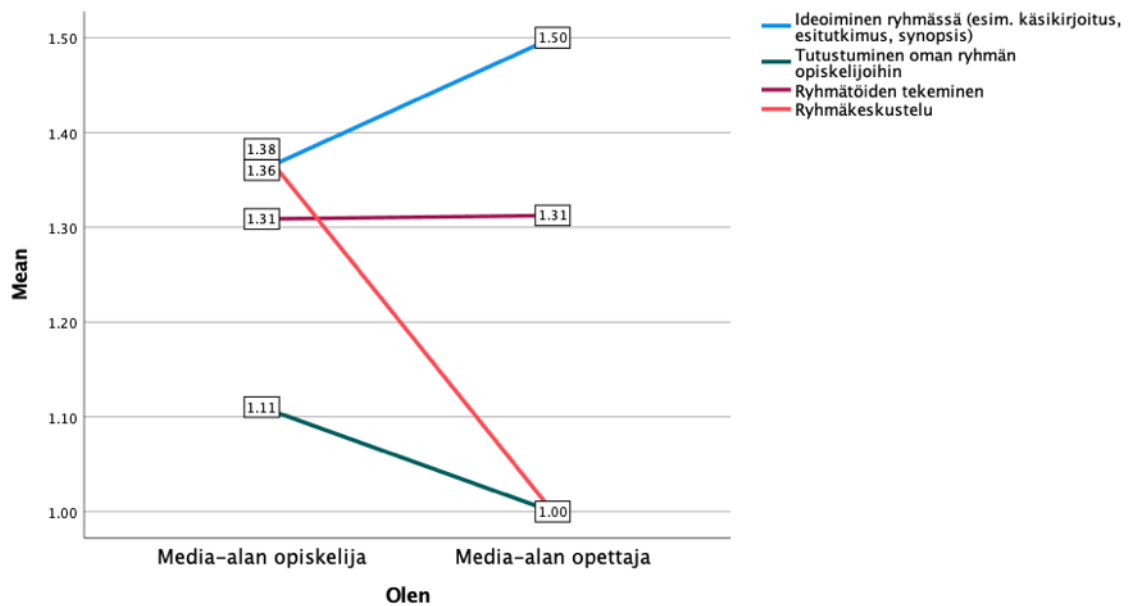
Ohjauksen osa-alueeseen kuuluu harjoitus- ja näyttötehtävien ohjeistus, henkilökohtainen palaute ja ohjaus sekä vertaisarviointi. Osa-alueen kokonaiskeskiarvojen osalta opettajat ja opiskelijat olivat samaa mieltä keskiarvojen ollessa kummallakin 1.47. Ohjauksessa koettiin tärkeäksi toteuttaa näyttöjen ohjeistusten ja vaatimusten läpikäyminen kasvokkain kuten myös henkilökohtaisen palautteen antaminen. Harjoitustehtävien ohjeistus sekä vertaisarviointi sai hivenen korkeammat keskiarvot, joten niissä voisi hyödyntää sekä lähietä etätapaamisia. (Kaavio 27).

Kaavio 27. Opiskelijoiden ja opettajien ohjaus osa-alueen keskiarvot.

Ryhmässä toimimisen osa-alue

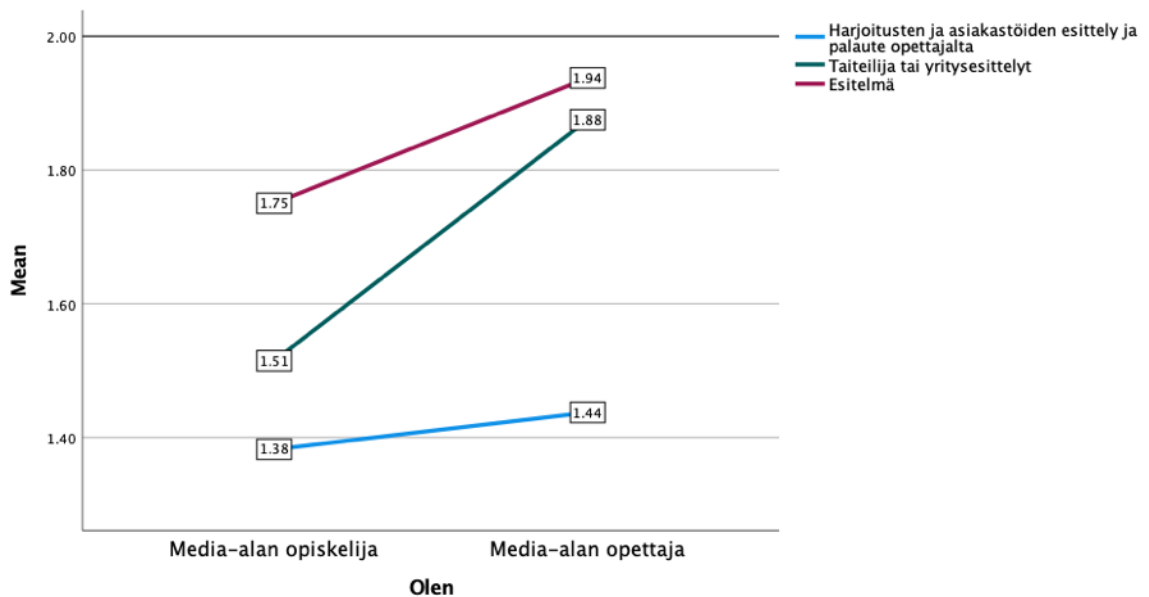
Ryhmässä toimimiseen perustuvat opetustilanteet, kuten omaan ryhmään tutustuminen, ryhmätyöt, ideoiminen, käsikirjoittaminen ja ryhmäkeskustelut koettiin vahvimmin lähiopetuksessa toteutettavaksi. Osa-alueen kokonaiskeskiarvojen osalta opettajat ja opiskelijat olivat lähes samaa mieltä, keskiarvojen ollessa opiskelijoilla 1.29 ja opettajilla 1.20. Ryhmäkeskustelun osalta opiskelijoilla ja opettajilla on eroavaisuutta. Opettajat kokivat ryhmäkeskusteluiden kuuluvan kasvokkain tehtäviin opetustilanteisiin. Opiskelijat kokivat, että niitä voitaisiin toteuttaa osin myös verkossa. (Kaavio 28).

Kaavio 28. Opiskelijoiden ja opettajien ryhmässä toimimisen osa-alueen keskiarvot.

Esittelyn osa-alue

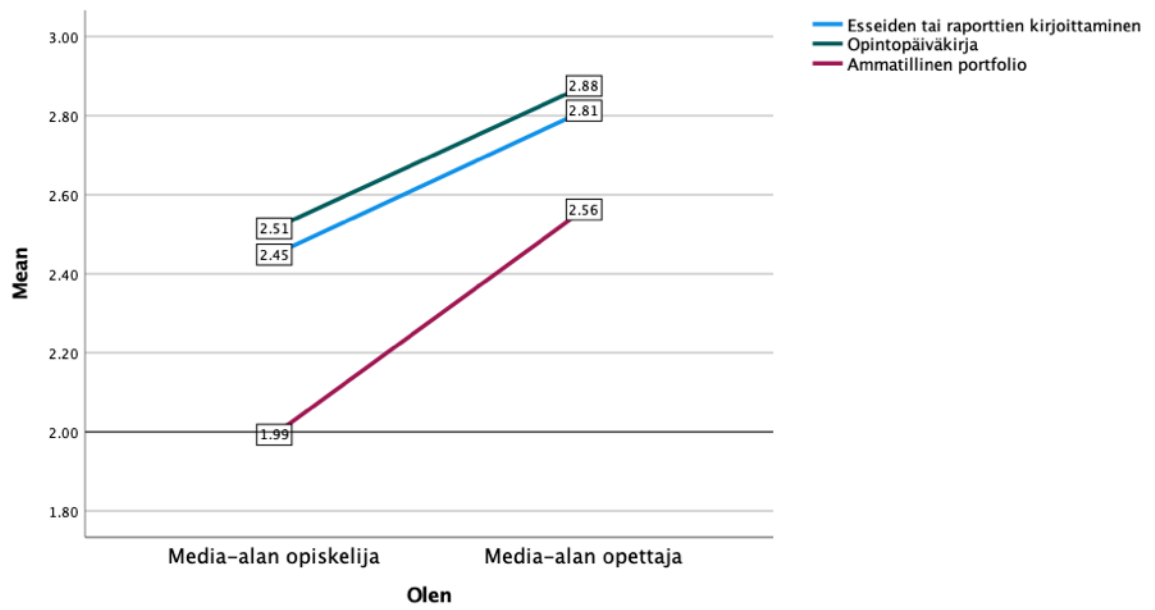
Esittelyn osa-alueeseen kuuluvat esitelmien ja harjoitustöiden esittelyt sekä taiteilija- ja yritysesitykset. Osa-alueen kokonaiskeskiarvojen osalta opettajat ja opiskelijat olivat jokseenkin samaa mieltä, keskiarvojen ollessa opiskelijoilla 1.55 ja opettajilla 1.75. Tällä osa-alueella opettajat kokivat opiskelijoita enemmän mahdolliseksi siirtää opetustilanteita etätapaamiseen. Suurin ero on taiteilija- ja yritysesitysten osalta, jossa opettajat kokivat esittelyiden ja haastatteluiden toimivan myös etäyhteydellä. (Kaavio 29).

Kaavio 29. Opiskelijoiden ja opettajien esittely osa-alueen keskiarvot.

Itsenäiset tehtävät osa-alue

Itsenäiset tehtävät osa-alueeseen kuuluvat portfolion toteuttaminen, esseiden ja raporttien sekä oppimispäiväkirjan kirjoittaminen. Tämän alueen toimintoja yhdistää se, että ne voidaan toteuttaa itsenäisesti ja se, että ne vaativat aikaa, pohdiskelua sekä kirjoittamista. Osa-alueen kokonaiskeskiarvojen osalta opettajat ja opiskelijat olivat melko samaa mieltä, keskiarvojen ollessa opiskelijoilla 2.32 ja opettajilla 2.75. Opettajat kokivat tämän osa-alueen sisällöt opiskelijoita vahvemmin etänä toteutettaviksi. (Kaavio 30).

Kaavio 30. Opiskelijoiden ja opettajien itsenäisten tehtävien osa-alueen keskiarvot.

5 Johtopäätökset

Tämän tapaustutkimuksen tarkoituksena on selvittää yhden organisaation media-alan opettajien ja opiskelijoiden näkemyksiä siitä, mitä sisältöjä eri oppimisympäristöissä kannattaisi toteuttaa ja mitkä ryhmät olisivat halukkaimpia ja kykeneväisimpiä opiskelamaan itseohjautuvilla opetusmetodeilla, sekä milloin ja miten etä- ja itsenäistä opetusta tulisi toteuttaa. Tässä luvussa käsitellään johtopäätökset näihin tutkimuskysymyksiin.

- 1) Ovatko opettajat ja opiskelijat halukkaita etä- ja itsenäiseen opetukseen ja milloin etäopetusta pitäisi ottaa osaksi opetusta?

Tämän tutkimuksen perusteella voidaan todeta, että media-alan opettajat ja opiskelijat ovat valmiita ja kiinnostuneita etä- ja verkko-opetuksen mahdollisuuksista. Laitisen (2021, s. 61) ammatilliselle oppilaitokselle tekemän tutkimuksen mukaan yksi verkko-opetuksen haasteista on opettajien kielteinen asenne verkko-opetusta kohtaan sekä opetettavien aiheiden sopimattomuus verkko-opetukseen. Tämän tutkimuksen mukaan kaikki opettajat olivat halukkaita toteuttamaan etäopetusta ja 81 % oli halukkaita toteuttamaan etäopetuksen lisäksi myös itsenäistä verkko-opetusta. Laitisen tutkimuksen aineisto kerättiin keväällä 2020, pandemian alkaessa. On selvää, että pandemian aikana saadut kokemukset etäopetuksesta ovat muuttaneet opettajien näkemyksiä ja asenteita etä- ja verkko-opetuksesta positiivisempaan suuntaan. Sen lisäksi, että etäopetusta ollaan valmiita toteuttamaan, koetaan siitä olevan hyötyä opiskelijoille ja opetusorganisaatiolle.

Etä- ja itsenäistä opiskelua voidaan käyttää heti koulutuksen alusta lähtien vaihtoehtona nopeille ja kehittyneemmille opiskelijoille, eriyttämään heidän opetustaan sekä aikuisryhmille. Koska kyky itseohjautuvuutta vaativaan etäopetukseen kasvaa iän myötä, etäopetukselle suositeltavat ryhmät olisivat kolmannen ja neljännen vuoden opiskelijat ja aikuisopiskelijat. Ensimmäisen vuoden ryhmille kannattaa alkaa harjoitella etäopetusta, kun koulutuksen alkuun liittyvät kuormittavat tekijät laantuvat. Etäopetus tulisi aloittaa siihen parhaiten soveltuvista sisällöistä.

- 2) Miten etä- ja itsenäistä opetusta tulisi toteuttaa? Mitä oppimisympäristöjä ja viestintäkanavia voidaan suositella käytettäväksi opiskelun tukena?

Media-alan opettajat ja opiskelijat pitävät lähi- ja etäopetuksen yhdistämistä pelkkää lähiopetusta kiinnostavampana opetusmenetelmänä. Opettajien ja opiskelijoiden mielestä yleisesti paras opetusmuoto on lähiopetus, joka sisältää etä- tai itsenäistä oppimista yhdestä kolmeen päivään viikossa ja huonoin pelkkä itsenäinen verkko-opiskelu. Tutkimuksen tulos on linjassa muiden aiheesta tehtyjen tutkimusten kanssa. Baxterin ja Haineyn (2022) toteuttamasta tutkimuksesta selviää, että opiskelijoiden mielestä ensisijainen oppimistapa on perinteinen opetus kasvotusten (F2F), seuraavaksi sulautettu opetus, sitten reaaliaikainen etäopetus ja viimeisenä itsenäinen verkko-oppiminen. Thalheimerin (2017, s. 25) toteuttaman yhteenvetotutkimuksen tulokset osoittivat myös, että kun verkko-oppimista ja luokkahuoneopetusta käytettiin yhdessä, oppimistulokset olivat parempia kuin, jos hyödynnettiin pelkästään verkko- tai luokkahuoneoppimista.

Opiskelijoiden ja opettajien mielestä sopivin toteutus etäpäiville olisi puolet päivästä etäopetusta ja toinen puoli itsenäistä opiskelua. Koko päivän kestäviä webinaareja pidettiin ei-toivottavina. Ensimmäisen vuoden opiskelijoiden kanssa päivät kannattaa aloittaa ja lopettaa etätapaamiseen. Etäpäivään liittyvien itsenäisten harjoitusten aikana opettaja pitäisi olla tavoitettavissa mahdollisten kysymysten tai ongelmien takia.

Etäopetusohjelmista Teams koettiin hieman Moodlea ja Zoomia toimivammaksi. Opettajat kokivat Zoomin toimivammaksi kuin oppilaat. Opiskelijat halusivat ohjausta ja palautetta ensisijaisesti Wilma-viesteillä tai Teams-tapaamisella. Opettajilla ensisijainen vaihtoehto oli Teams-tapaamiset.

- 3) Mitkä ryhmät olisivat halukkaimpia ja kykeneväisimpiä opiskelemaan itseohjautuvilla opetusmetodeilla? Onko vuosiluokkien ja aikuisopiskelijoiden tai osaamisalojen välillä eroja?

Tutkimuksessa esiin tulleiden opiskelijoiden omien mielipiteiden perusteella kiinnostus itseohjautuviin oppimismenetelmiin ja usko omaan etäopiskelukykyihin oli korkein 16–18-vuotiailla ja laski iän myötä, ollen heikoimmillaan aikuisopiskelijoilla. Tulos on kuitenkin ristiriitainen itseohjautuvuuden kehityksen kanssa. Opiskelijoiden kyvykkyys

itseohjautuvuuteen kasvaa iän myötä ja saavuttaa täyden kypsyäasteen noin 20 vuoden iässä (Saarinen, 2020, s. 23–25). Nuoret, ovat herkempiä luottamaan vähäiseen tietomääräänsä, koska heidän tietonsa ja taitonsa ovat vielä puutteellisia. Heillä ei ole vielä tietoa siitä, mitä he eivät osaa. Pidempään opiskelleet suhtautuvat kykyihinsä realistisemmin ja varovaisemmin. Vanhempien opiskelijoiden luottamus etäopiskelun toimivuuteen on varovaisempaa. Kyselyn tuloksia pitääkin suhteuttaa opiskelijoiden ikävaiheen tuntemuksen mukaan, jolloin etäopetukselle suositeltavat ryhmät olisivat 3. ja 4. vuoden opiskelijat ja aikuisopiskelijat.

Media-alan osaamisalojen välillä on eroja etä- ja verkko-opintojen sopivuudesta alan opintoihin. Kaikilla osaamisaloilla oltiin kiinnostuneita yhdistämään lähiopetukseen etätapaamisia ja itsenäistä opiskelua. Osaamisaloista eniten halukkuutta kaikkiin etäopetuksen muotoihin osoitti julkaisutuotannon osaamisala. Mikä tuntuu hyvin sopivalta, koska monet julkaisutuotannon tehtävät ovat suunnittelua vaativia; ajasta ja paikasta riippumattomia, itsenäisesti toteutettavia tehtäviä sekä asiakastöitä. Vähiten halukkuutta osoittivat av-tuotannon osaamisalan opiskelijat. Av-tuotannon työt ovat sidottuja aikaan ja paikkaan, työ on muun muassa tapahtumien rakentamista ja taltiointia. Valokuvaajat ja julkaisutuotannon opiskelijat olivat halukkaimpia tekemään itsenäisiä tehtäviä etänä. Painotuotannon toiveet jakautuivat lähi- ja etäopetukseen. Heillä on sekä paikkaan sidottua työskentelyä painokoneilla että itsenäisesti toteutettavia tehtäviä.

- 4) Mitä sisältöjä ja toimintoja pitää säilyttää lähiopetuksessa, mitkä voitaisiin opiskella etäopetuksena ja mitkä aiheet voidaan opiskella itsenäisesti?

Tämän tapaustutkimuksen perusteella lähiopetusta kannattaa käyttää ensisijaisesti alkeis- ja perustaitojen opettamiseen. Opettajat olivat yksimielisiä siitä, että opiskelijat tarvitsevat syventäviä opintoja enemmän opettajan tukea ja ohjausta alkeis- ja perustaitojen opetuksessa. Parhaiten lähiopetukseen sopivat alkeet. Opiskelijat, joilla on vasta vähän tietoa opetettavasta aiheesta, eivät välttämättä pysty saavuttamaan oppimistavoitteita ilman opettajan aktiivista ohjaamista (Saarinen 2020, s. 32). Lähi- ja etätapaamisten yhdistelmiä voidaan hyödyntää perustietojen hankinnan jälkeen syventävien ja sovellustaitojen kehittämiseen.

Yhteenvedon opetettavista sisällöistä ja toiminnoista voidaan tutkimuksen pohjalta sanoa että, aikaan ja paikkaan sidotut opetussisällöt, ryhmätöihin liittyvät sisällöt sekä alkeis- ja perusopinnot halutaan toteuttaa lähiopetuksessa. Teknisten laitteiden käyttäminen, kuten kameroiden ja painokoneiden sekä Adobe ohjelmien perusteet haluttiin selkeästi lähiopetukseen. Muut teoria-aiheet, taiteenhistoria, Word ja Excel sekä projektinhallinta voidaan toteuttaa myös etätoteutuksella. Itsenäisesti tehtävässä suunnittelu- ja toteutusharjoituksissa opiskelijat ja opettajat olisivat valmiita hyödyntämään etä- ja itsenäistä opetusta. Harjoitustöiden esittely haluttiin lähiopetukseen, mutta varsinkin opettajat kokivat taiteilija- ja yritysesitysten toimivan myös webinaareissa. Tutkimuksen tulokset ovat esimerkiksi Wun ja Frabrizin ym. tutkimusten kanssa samassa linjassa. Reaaliaikaiseen opetukseen tulisikin harkita sisältöjä ja toimintoja, jotka maksimoivat sosiaalisen vuorovaikutuksen: käsitteiden ja teorioiden soveltaminen, ryhmätöiden tekeminen ja vierailijoiden kutsuminen. Verkko-opetukseen soveltuu parhaiten itseopiskeluun sopivat materiaalit, kuten videoleikkeet ja luentomonisteen. (Wu, 2022, s. 265–284). Itsenäinen verkko-opetus sopii vaativampien kognitiivista toimintaa edellyttävien asioiden opettamiseen, jotka luovat merkityksellistä ja ajatuksia herättävää oppimista. Reaaliaikainen opetus soveltuu parhaiten käytännöntaitojen opetukseen (Fabrizz, Mendzheritskaya ja Stehle, 2021, s. 2).

Ohjauksessa opiskelijat ja opettajat olisivat valmiita hyödyntämään jonkin verran etä- ja itsenäistä opetusta. Perustehtävien ohjeistus voitaisiin toteuttaa etänä, mutta näyttöjen vaatimusten läpikäyminen sekä henkilökohtaisen palautteen antaminen koettiin tärkeäksi toteuttaa kasvokkain. Fabrizz, Mendzheritskaya ja Stehle (2021, s. 3) nostavatkin esille, kuinka tärkeää palautteen antaminen on opiskelijoiden tyytyväisyyteen, oppimiseen ja oppimisen kokemiseen nähden. Myös etäopetuksen aikana opiskelijat arvostavat mahdollisuutta saada opettajalta suoraa palautetta kasvokkain.

6 Pohdinta

Tämän tutkimuksen tuloksia tullaan käyttämään lähtökohtana media-alan etä- ja itsenäisen opetuksen suunnittelulle. Tutkimuksen pohjalta voidaan tehdä päätöksiä, mille opiskelijaryhmille etä- ja itsenäistä opiskelua kannattaa suunnata ja mille sisällöille ja oppimistoiminnoille sitä ei ainakaan kannata käyttää. Tutkimus on siis saavuttanut sille asetetut tavoitteet.

Tämä tutkimus ei ota kantaa, saadaanko tulevaisuudessa toteutetulla etä- ja verkko-opiskelulla parempia oppimistuloksia lähiopetukseen verrattuna. Alkuinto etä- ja verkko-opiskeluun alkaa vähitellen hiipua ja etäopetusilmiötä aletaan käsitellä totuudenmukaisesti. Saarinen toteaa tutkimuksessaan, että itseohjautuvuutta edellyttävät digitaaliset menetelmät ovat yhteydessä heikompiin oppimistuloksiin ja opettajalähtöiset menetelmät puolestaan korkeampiin oppimistuloksiin (Saarinen, 2020, s. 1). Etäopiskelu ei tule korvaamaan perinteistä opetusta kokonaan. Silti on tutkimisen arvoista, milloin se luo paremmat edellytykset opiskelulle ja kohottaa oppimissaavutuksia. Entä, voiko etäopetuksesta olla hyödyn sijaan jopa haittaa opiskelijoille?

Tämä tutkimus ei myöskään ota kantaa siihen, aiheuttaako etäopiskelun kasvottomuus opiskelijoille sosiaalisia ongelmia. Media-alan opettajien keskuudessa on pandemian jälkeen noussut huoli opiskelijoiden sosiaalisesta ahdistuneisuudesta. Osa opiskelijoista haluaa olla koulusta pois ahdistuksen vuoksi ja osa tekee mieluummin tehtävät hiljaisella käytävällä luokkahuoneen sijaan. Opiskelijoiden ahdistuneisuus moninkertaistui pandemian jälkeen, vaikkakaan se ei ole ilmiönä uusi. Nørgård huomauttaa, ettei pandemia-aikana annetun hätäetäopetuksen aikaisia, opetuksen ja oppimisen aiheuttamia haittavaikutuksia tunneta vielä täysin. (Nørgård, 2021, s. 1720). Jatkossa pitäisikin tehdä tutkimusta siitä, millaisia vaikutuksia etä- ja verkko-opetuksella on nuorten sosiaalisuuden kehitykseen.

Lähteet

Addimando, L. (2022). Distance Learning in Pandemic Age: Lessons from a (No Longer) Emergency. *International journal of environmental research and public health*, 19(23), 16302. <https://doi.org/10.3390/ijerph192316302>

Ambrose, S. A. B., Ambrose, S. A., Bridges, M. W., DiPietro, M., Lovett, M. C., Mayer, R. E., & Norman, M. K. (2010). *How Learning Works: Seven Research-Based Principles for Smart Teaching*. Hoboken Jossey-Bass.

Araka, E., Maina, E., Gitonga, R., & Oboko, R. (2020). Research trends in measurement and intervention tools for self-regulated learning for e-learning environments—systematic review (2008–2018). *Research and practice in technology enhanced learning*, 15(1), 1-21. <https://doi.org/10.1186/s41039-020-00129-5>

Baxter, G. & Hainey, T. (2022). Remote learning in the context of COVID-19: Reviewing the effectiveness of synchronous online delivery. *Journal of Research in Innovative Teaching & Learning*. <https://doi.org/10.1108/JRIT-12-2021-0086>

Botha, J., & Coetzee, M. (2016). The Influence of Biographical Factors on Adult Learner Self-Directedness in an Open Distance Learning Environment. *International review of research in open and distance learning*, 17(4), 242–263. <https://doi.org/10.19173/irrodl.v17i4.2345>

Dal Bello-Haas, V., Proctor, P., & Scudds, R. (2013). Comparison of Knowledge and Knowledge Application Confidence in Physical Therapist Students Completing a Traditional Versus Blended Learning Professional Issues Course. *Journal of physical therapy education*, 27(1), 10–19. <https://doi.org/10.1097/00001416-201310000-00004>

Davis, N. L., Gough, M., & Taylor, L. L. (2019). Online teaching: Advantages, obstacles and tools for getting it right. *Journal of teaching in travel & tourism*, 19(3), 256–263. <https://doi.org/10.1080/15313220.2019.1612313>

Fabriz, S., Mendzheritskaya, J. & Stehle, S. (2021). Impact of Synchronous and Asynchronous Settings of Online Teaching and Learning in Higher Education on Students' Learning

Experience During COVID-19. *Frontiers in psychology*, 12, 733554. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.733554>

Holopainen, M., & Pulkkinen, P. (2002). *Tilastolliset menetelmät*. WSOY.

Hrastinski, S. (2008). The potential of synchronous communication to enhance participation in online discussions: A case study of two e-learning courses. *Information & management*, 45(7), 499–506. <https://doi.org/10.1016/j.im.2008.07.005>

Hrastinski, S. (2019). What Do We Mean by Blended Learning? *TechTrends*, 63(5), 564–569. <https://doi.org/10.1007/s11528-019-00375-5>

Joutsenvirta, Taina, Arja Kukkonen, Jarmo Levonen, Raimo Parikka, Janne Matikainen, Janna Pietikäinen, Eila Lindfors, et al., eds. 2009. *Sulautuva Opetus: Uusi Tapa Opiskella Ja Opettaa*. Palmenia-Sarja. Helsinki: Palmenia.

Jovanovic, A., Jankovic, A., Jovanovic, S. M., Peric, V., Vitosevic, B., & Pavlovic, M. (2015). When going hybrid is not enough: Statistical analysis of effectiveness of blended courses piloted within tempus BLATT project. *International Journal of Education and Development using Information and Communication Technology*, 11(2), 138-152. <https://www.proquest.com/scholarly-journals/when-going-hybrid-is-not-enough-statistical/docview/1714103922/se-2>

Räsänen, P. ja Sarpila, O. (2015). INTERNET-LOMAKE VAI EI? Verkkokyselylomake postikyselyä täydentävä tiedonkeruun menetelmänä. Teoksessa: Laaksonen, S., Matikainen, J., & Tikka, M. (2015). *Otteita verkosta: Verkon ja sosiaalisen median tutkimusmenetelmät*. Vastapaino.

Laitinen, M. (2021). *Verkko-opetuksen haasteet ammatillisen koulutuksen opetushenkilökunnan kokemina [pro gradu -tutkielma, Jyväskylän yliopisto]*. JYX-julkaisuarkisto. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:jyu-202107024157>

Lapinmäki, I., Moilanen, P., Pihkola, M., Piilinen, I., Remes, K. (2006). (9.5.2023) *Behavioristinen, kognitiivinen, humanistinen ja konstruktivinen oppimiskäsitys*. <http://users.jyu.fi/~pjmoilan/pofo2010/material/Oppimisk%EA4sitykset.pdf>

- Mayer, R. E. & Moreno, R. (2003). Nine Ways to Reduce Cognitive Load in Multimedia Learning. *Educational psychologist*, 38(1), 43–52.
https://doi.org/10.1207/S15326985EP3801_6
- Mayer, R. (2017). Using multimedia for e-learning. *Journal of computer assisted learning*, 33(5), 403–423. <https://doi.org/10.1111/jcal.12197>
- Mayer, R. E. (2019). Thirty years of research on online learning. *Applied cognitive psychology*, 33(2), 152–159. <https://doi.org/10.1002/acp.3482>
- McIntosh, R. D., Fowler, E. A., Lyu, T., & Della Sala, S. (2019). Wise Up: Clarifying the Role of Metacognition in the Dunning-Kruger Effect. *Journal of experimental psychology. General*, 148(11), 1882–1897. <https://doi.org/10.1037/xge0000579>
- Nørgård, R. T. (2021). Theorising hybrid lifelong learning. *British journal of educational technology*, 52(4), 1709–1723. <https://doi.org/10.1111/bjet.13121>
- Orpana, L. (2021). LAULUN VERKKO-OPETUS Haasteet, hyödyt ja mahdollisuudet [opinnäytetyö, Oulun ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202103022814>
- Poon, K. (2017). Hot and Cool Executive Functions in Adolescence: Development and Contributions to Important Developmental Outcomes. *Frontiers in psychology*, 8, 2311. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.02311>
- Rivera, J. H. (2016). Science-based laboratory comprehension: An examination of effective practices within traditional, online and blended learning environments. *Open learning*, 31(3), 209-218. <https://doi.org/10.1080/02680513.2016.1208080>
- Saarinen, A. (2020). Equality in cognitive learning outcomes: The roles of educational practices. [väitöskirja, Helsingin yliopisto]. Helsingin yliopisto. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-51-6713-2> <http://hdl.handle.net/10138/320436>
- Segal, G., Balik, C., Hovav, B., Mayer, A., Rozani, V., Damary, I., . . . Khaikin, R. (2013). Online nephrology course replacing a face to face course in nursing schools' bachelor's

program: A prospective, controlled trial, in four Israeli nursing schools. *Nurse education today*, 33(12), 1587–1591. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2012.12.009>

Simonson, M., Schlosser, C., & Orellana, A. (2011). Distance education research: A review of the literature. *Journal of computing in higher education*, 23(2–3), 124-142. <https://doi.org/10.1007/s12528-011-9045-8>

Simonson, M. (2019). RESEARCH IN DISTANCE EDUCATION: A summary. *Quarterly Review of Distance Education*, 20(3), 31–52. <https://www.proquest.com/scholarly-journals/research-distance-education-summary/docview/2375710095/se-2>

Tate, T., & Warschauer, M. (2022). Equity in online learning. *Educational psychologist*, 57(3), 192–206. <https://doi.org/10.1080/00461520.2022.2062597>

Thalheimer, W. (2017). Does elearning work? What the scientific research says!. Work-Learning Research, Inc. <http://www.work-learning.com/catalog.html>.

Theelen, H. & Breukelen, D. H. J. (2022). The didactic and pedagogical design of e-learning in higher education: A systematic literature review. *Journal of computer assisted learning*, 38(5), 1286-1303. <https://doi.org/10.1111/jcal.12705>

Uus, Õ., Mettis, K. and Väljataga, T. (2022) Cognitive Skills in Adolescents' Self-Directed Learning Efficacy. *Creative Education*, 13, 583–598. doi: 10.4236/ce.2022.132035.

Valverde-Berrocoso, J., Garrido-Arroyo, M. d. C., Burgos-Videla, C., & Morales-Cevallos, M. B. (2020). Trends in Educational Research about e-Learning: A Systematic Literature Review (2009–2018). *Sustainability (Basel, Switzerland)*, 12(12), 5153. <https://doi.org/10.3390/su12125153>

Wu, L. & You, J. S. (2022). Synchronous or Asynchronous Course: Business Students' Perspectives on an Optimized Modality of Online Teaching and Learning. *Journal of marketing education*, 44(2), 265–284. <https://doi.org/10.1177/02734753221093740>

Liitteet

A Opetussisältöjen ja toimintojen jakaminen osa-alueisiin

OPETUS

- 1 question_23_row_1 Adobe ohjelmien alkeet
- 2 question_23_row_2 Adobe ohjelmien syventävät opinnot
- 3 question_23_row_3 Word ja Excel ohjelmat
- 4 question_23_row_4 Laitteiden käyttäminen (painokoneet, kamerat, valopöydät, ...)
- 5 question_23_row_5 Taiteenhistoria, kuvakerronta ja kuva-analyysi
- 6 question_23_row_9 Projektinhallinta (tuotantoaikataulu, luvat ja sopimukset)
- 7 question_23_row_10 Asiakaspalvelu ja markkinointi

TOTEUTUS

- 8 question_23_row_7 Suunnittelu (esim. logosuunnittelu, kuvakäsikirjoitus)
- 9 question_23_row_8 Toteutus (esim. editointi, taittaminen, miksaus)
- 10 question_24_row_4 Harjoitustehtävien ja asiakastöiden suunnittelu ja toteutus
- 11 question_24_row_8 Työpajat (esim. tehtävien tekeminen ja ongelmien ratkaisemiseen)

ESITTELY

- 12 question_24_row_5 Harjoitusten ja asiakastöiden esittely ja palaute opettajalta
- 13 question_24_row_10 Taiteilija tai yritysesitykset
- 14 question_24_row_14 Esitelmä

OHJAUS

- 15 question_24_row_2 Näyttöjen ohjeistus ja vaatimusten läpikäyminen
- 16 question_24_row_3 Harjoitustehtävien ohjeistus
- 17 question_24_row_6 Vertaisarviointi (opiskelukaverin harjoitustehtävien tarkistus)
- 18 question_24_row_7 Ohjaus ja henkilökohtainen palaute

ITSENÄISET TEHTÄVÄT

- 19 question_24_row_11 Esseiden tai raporttien kirjoittaminen
- 20 question_24_row_13 Opintopäiväkirja
- 21 question_24_row_15 Ammatillinen portfolio

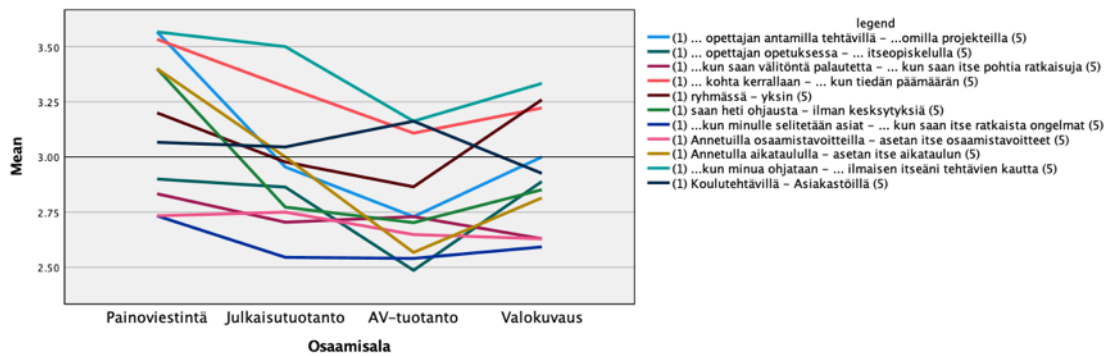
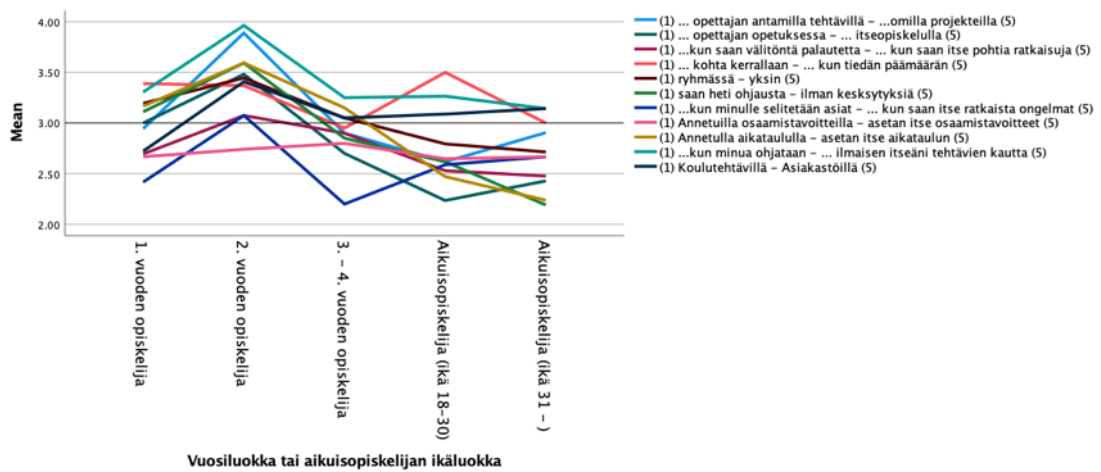
RYHMÄSSÄ TOIMIMINEN

- 22 question_23_row_6 Ideoiminen ryhmässä (esim. käsikirjoitus, esitutkimus, synopsis)
- 23 question_24_row_1 Tutustuminen oman ryhmän opiskelijoihin
- 24 question_24_row_9 Ryhmätöiden tekeminen
- 25 question_24_row_12 Ryhmäkeskustelu

B Väittämät itseohjautuvuuden tuntemus keskiarvomuuttujaan

Itseohjautuvuuden tuntemuksen arvo on laskettu kysymyksen ”Opin parhaiten...” perusteella. Kysymyksessä on 11 Likert-asteikollista väittämää opettajalähtöisestä ja itseohjautuvasta oppimisesta. Näistä on laskettu ”itseohjautuvuuden tuntemus” keskiarvomuuttuja. Arvojakauma on 1 ja 5 välillä, jossa 3 on keskiluku.

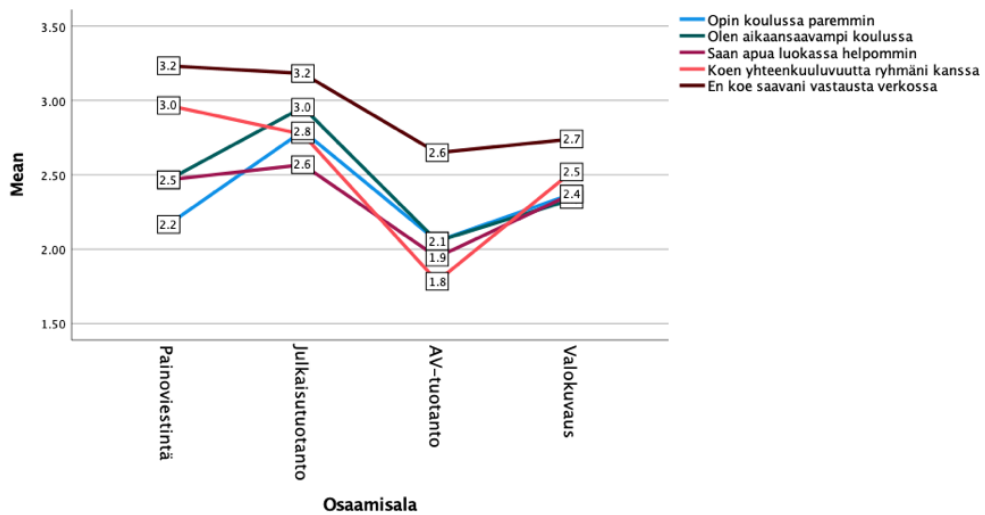
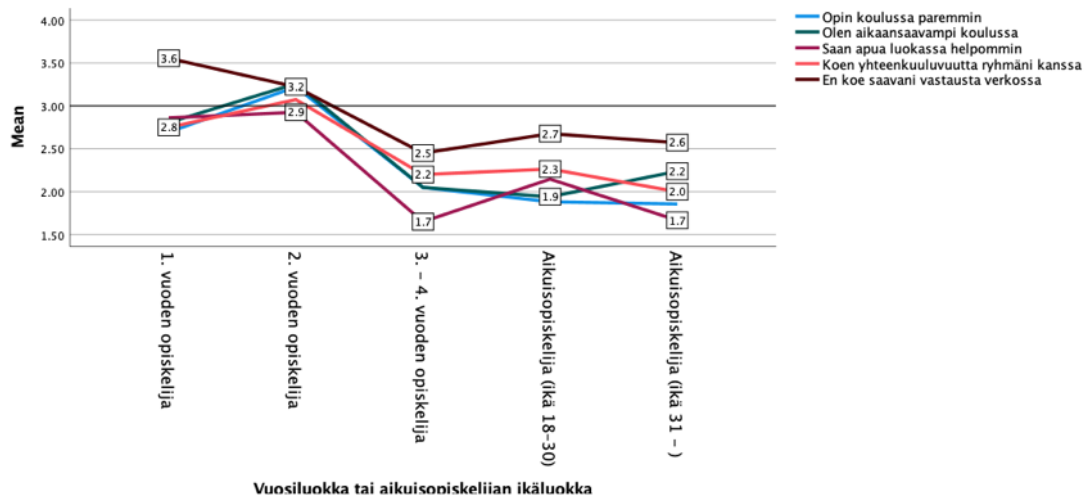
Alla väittämät vuosi- ja ikäryhmittäin sekä osaamisaloittain

C Väittämät etä- ja itsenäisen opiskelun kokemus keskiarvomuuttuun

Opiskelijoiden kokemusta etä- ja itsenäisestä opiskelusta kartoitettiin kysymyksellä ”Miten koet etä- ja itsenäisen opiskelun?”. Kysymyksessä on 5 Likert-asteikollista väittämää, joista on johdettu keskiarvomuuttujan ”Etä- ja itsenäisen opiskelun kokemus”. Arvojakauma on 1 ja 5 välillä, jossa 3 on keskiluku.

Alla väittämät vuosi- ja ikäryhmittäin sekä osaamisaloittain

D Kysymyslomakkeen kysymykset

MEDIA-ALAN VERKKO-OPETUS kysely verkko-opetuksen toimivuudesta

 Pakolliset kysymykset merkitty tähdellä (*)

Tulevaisuudessa etä- ja verkko-opetusta tullaan hyödyntämään myös media-alalla. Tällä tutkimuksella on tarkoitus selvittää mitkä opiskelijaryhmät ja mitkä opetussisällöt hyötyisivät eniten etä- ja itsenäisestä opiskelusta. Tutkimuksessa halutaan kuulla kaikkien media-alalla opiskelevien opiskelijoiden ja opettajien mielipide.

Kyselyssä ei tiedustella henkilökohtaisia asioita eikä vastaajien henkilöllisyys tule esille tutkimuksen tuloksissa.

Tutkimus toteutetaan osana media-alan kouluttaja Janna Siilin Koulutusteknologian pro gradu - tutkimusta Jyväskylän yliopistossa. Pro gradu julkaistaan sen valmistuttua Jyväskylän yliopiston verkkosivuilla. Lisäksi tutkimuksen tuloksia hyödynnetään Gradian etä- ja verkko-opetuksen kehittämiseen.

Kiitos, tutkimukseen osallistumisesta!

Lisätietoja: Janna Siili, janna.siili@gradia.fi

TAUSTATIEDOT

Olen *

Media-alan opiskelija Media-alan opettaja

Osaamisalani on *

Painoviestintä Julkaisutuotanto AV-tuotanto Valokuvaus

(Taustakysymykset opettajille)

Opetan enimmäkseen... *

- Nuoria
 Aikuisia

Opettajana minua kuvaa eniten... *

	1	2	3	4	5	
Tiedon siirtäjä	☒	☐	☐	☐	☐	Kannustaja / Valmentaja
Järjestelmällinen	☒	☐	☐	☐	☐	Spontaani
Vaativa	☒	☐	☐	☐	☐	Luottavainen
Luennoitsija	☒	☐	☐	☐	☐	Projektiöhjaaja
Perinteinen	☒	☐	☐	☐	☐	Ongelmalähtöinen

Alkeis- ja perusasioita opettaessa keskeistä on... *

	1	2	3	4	5	
...että opiskelija saa tarvittaessa nopeasti tukea	☒	☐	☐	☐	☐	...että opiskelija saa itse etsiä ratkaisuja
...että opettaja määrittää opetussisällön	☒	☐	☐	☐	☐	...että opiskelijat voivat ottaa osaa sisällön määrittelyyn
...että opettaja tarkkailee opintojen etenemistä	☒	☐	☐	☐	☐	... että opiskelija itse ottaa vastuun opinnoista
...että tehtävät ovat mahdollisimman monipuolisia vaikka eivät olisi työelämälähtöisiä	☒	☐	☐	☐	☐	...että toteuttaa asiakastöitä
...että olen luokassa ohjaamassa	☒	☐	☐	☐	☐	...että opiskelija työskentee itsenäisesti

Syventäviä aiheita opettaessa keskeistä on... *

	1	2	3	4	5	
...että opiskelija saa tarvittaessa nopeasti tukea	☒	☐	☐	☐	☐	...että opiskelija saa itse etsiä ratkaisuja
...että opettaja määrittää opetussisällön	☒	☐	☐	☐	☐	...että opiskelijat voivat ottaa osaa sisällön määrittelyyn
...että opettaja tarkkailee opintojen etenemistä	☒	☐	☐	☐	☐	... että opiskelija itse ottaa vastuun opinnoista
...että tehtävät ovat mahdollisimman monipuolisia vaikka eivät olisi työelämälähtöisiä	☒	☐	☐	☐	☐	...että toteuttaa asiakastoita
...että olen luokassa ohjaamassa	☒	☐	☐	☐	☐	...että opiskelija työskentee itsenäisesti

(Taustakysymykset opiskelijoille)

Valitse vuosiluokka tai jos olet aikuisopiskelija valitse ikäluokka *

- 1. vuoden opiskelija
- 2. vuoden opiskelija
- 3. - 4. vuoden opiskelija
- Aikuisopiskelija (ikä 18-30)
- Aikuisopiskelija (ikä 31 -)

Mikä on koulutustaustasi (voit valita useita) *

- a. Peruskoulu
- b. Lukio
- c. Ammattitutkinnot
- d. Opistoasteen tutkinnot
- e. Alempi korkeakoulututkinto
- f. Ylempi korkeakoulututkinto

Opin parhaiten... *

	1	2	3	4	5	
...opettajan antamilla tehtävillä	☐	☐	☒	☐	☐	...omilla projekteilla
...opettajan opetuksessa	☐	☐	☒	☐	☐	...itseopiskelulla
...kun saan välitöntä palautetta	☐	☐	☒	☐	☐	...kun saa itse pohtia ratkaisuja
...kun edetään kohta kerrallaan	☐	☐	☒	☐	☐	...kun tiedän ensin mitä minun pitää tehtävällä saavuttaa
...ryhmässä, kun näen mitä muut tekevät ja voin kysyä neuvoa.	☐	☐	☒	☐	☐	...yksin, kun en näe mitä muut tekevät ja voin keskittyä omaan työhöni
...kun opettaja on luokassa ja voin kysyä heti neuvoa	☐	☐	☒	☐	☐	...kun saan opiskella omalla tahdilla ilman keskeytyksiä
...kun minulle selitetään asiat	☐	☐	☒	☐	☐	...kun saan itse ratkaista ongelmat
...kun minulle kerrotaan mitä minun pitää osata	☐	☐	☒	☐	☐	...kun saan itse asettaa itselleni oppimistavoitteet
...kun minulle annetaan aikataulu	☐	☐	☒	☐	☐	...kun saan ajoittaa opintoni itse
...kun minua ohjataan	☐	☐	☒	☐	☐	...kun pystyn ilmaisemaan itseäni tehtävien kautta
...kun teen koulutehtäviä	☐	☐	☒	☐	☐	...kun teen asiakastöitä

KYSYMYKSIÄ ETÄ- JA ITSENÄISESTÄ OPISKELUISTA

Kummalla opetustavalla oppii mielestäsi paremmin

Lähiopetus: koulussa tapahtuva opetus

Etäopetus: etäyhteyden kautta tapahtuva opetus, opiskelijat voivat olla kotona

Itsenäinen opiskelu: itsenäistä opiskelua kotona verkkotehtävien ja videoiden avulla

	1	2	3	4	5	
Lähiopetus	☐	☐	☒	☐	☐	Etäopetus
Lähiopetus	☐	☐	☒	☐	☐	Itsenäinen opiskelu
Lähiopetus	☐	☐	☒	☐	☐	Monimuoto-opetus (lähi-, etä- ja itsenäisen opiskelun yhdistelmä)

Etäopetus tai itsenäiset verkkokurssit ovat mielestäni tarpeellisia... *

Etäopetus: etäyhteyden kautta tapahtuva opetus, opiskelijat voivat olla kotona

Itsenäinen opiskelu: itsenäistä opiskelua kotona verkkotehtävien ja videoiden avulla

- vain jos uusi pandemia sitä vaatii
- jos oppilaitos haluaa niitä toteuttaa
- koska niistä on etua opiskelijoille
- koska niistä on etua opettajille

Mikä on mielipiteesi seuraavista oppimisympäristöohjelmista? *

	1	2	3	4	5	Ei kokemusta	
TEAMS toimii todella hyvin	☐	☐	☒	☐	☐	☐	TEAMS toimii todella huonosti
MOODLE toimii todella hyvin	☐	☐	☒	☐	☐	☐	MOODLE toimii todella huonosti
ZOOM toimii todella hyvin	☐	☐	☒	☐	☐	☐	ZOOM toimii todella huonosti

Minusta paras paikka opiskella olisi ... (valitse 1-3 parasta vaihtoehtoa) *

(1 - paras, 2 - toiseksi paras, 3 - kolmanneksi paras ...)

Lähiopetus: koulussa tapahtuva opetus

Etäopetus: etäyhteyden kautta tapahtuva opetus, opiskelijat voivat olla kotona

Itsenäinen opiskelu: itsenäistä opiskelua kotona verkkotehtävien ja videoiden avulla

Pelkässä lähiopetuksessa	1
Lähiopetuksessa, jossa 3 päivää/jakso etäopetusta tai itsenäistä opiskelua	Valitse
Lähiopetuksessa, jossa 1 päivä/viikko etäopetusta tai itsenäistä opiskelua	Valitse
Lähiopetuksessa, jossa 2-3 päivää/viikko etäopetusta tai itsenäistä opiskelua	Valitse
Joka toinen viikko Lähiopetuksessa ja joka toinen itsenäistä opiskelua	Valitse
Itsenäistä opiskelua, jossa 1-6 päivää/kk lähiopetusta	Valitse
Pelkästään itsenäistä opiskelua	Valitse

Minusta heikoin paikka opiskella olisi ... (valitse 1-3 heikointa vaihtoehtoa) *

(1 - heikoin, 2 - toiseksi heikoin, 3 - kolmanneksi heikoin ...)

Lähiopetus: koulussa tapahtuva opetus

Etäopetus: etäyhteyden kautta tapahtuva opetus, opiskelijat voivat olla kotona

Itsenäinen opiskelu: itsenäistä opiskelua kotona verkkotehtävien ja videoiden avulla

Pelkässä lähiopetuksessa	1
Lähiopetuksessa, jossa 3 päivää/jakso etäopetusta tai itsenäistä opiskelua	Valitse
Lähiopetuksessa, jossa 1 päivä/viikko etäopetusta tai itsenäistä opiskelua	Valitse
Lähiopetuksessa, jossa 2-3 päivää/viikko etäopetusta tai itsenäistä opiskelua	Valitse
Joka toinen viikko Lähiopetuksessa ja joka toinen itsenäistä opiskelua	Valitse
Itsenäistä opiskelua, jossa 1-6 päivää/kk lähiopetusta	Valitse
Pelkästään itsenäistä opiskelua	Valitse

Minusta paras tapa toteuttaa opetusta etäyhteyden kautta on... (asetta paremmuus järjestykseen) *

(1 - paras, 2 - toiseksi paras, 3 - kolmanneksi paras ...)

Lähiopetus: koulussa tapahtuva opetus

Etäopetus: etäyhteyden kautta tapahtuva opetus, opiskelijat voivat olla kotona

Itsenäinen opiskelu: itsenäistä opiskelua kotona verkkotehtävien ja videoiden avulla

Koko koulupäivän kestävä etäopetus	1
Puolet päivästä etäopetusta ja puolet lähiopetusta koululla	Valitse
Puolet päivästä etäopetusta ja puolet itsenäistä opiskelua	Valitse
Opiskelupäivä alkaa ja päättyy yhteisellä etätapaamisella ja välissä itsenäistä opiskelua	Valitse

Milloin etä- ja itsenäistä verkko-opetusta pitäisi ottaa mukaan opetukseen? *

- Heti koulutuksen alusta alkaen
- Jokaisen jakson lopussa
- Ensimmäisenä keväänä
- Toisena opintovuonna
- Kolmantena opintovuonna
- Yksilöllisesti, opiskelijan omien taipumusten mukaan
- Muu, mikä?

Mielestäni koko päivän opetuspäivät etäyhteyden kautta toimii hyvin? *

	1	2	3	4	5	
Erittäin hyvin	☐	☒	☐	☐	☐	Todella huonosti

(Kysymys opiskelijoille)

Miten koet etä- ja itsenäisen opiskelun? *

Lähiopetus: koulussa tapahtuva opetus

Etäopetus: etäyhteyden kautta tapahtuva opetus, opiskelijat voivat olla kotona

Itsenäinen opiskelu: itsenäistä opiskelua kotona verkkotehtävien ja videoiden avulla

	1	2	3	4	5	
Opin koulussa paremmin	☐	☐	☒	☐	☐	Opin kotona paremmin
Olen aikaansaavampi koulussa	☐	☐	☒	☐	☐	Olen kotona aikaansaavampi
Saan apua luokassa helpommin	☐	☐	☒	☐	☐	Saan viesteistä riittävästi apua
Koen yhteenkuuluvuutta ryhmäni kanssa	☐	☐	☒	☐	☐	Koen yksinäisyyttä ja erillisyyttä ryhmästä
En koe saavani vastausta verkossa	☐	☐	☒	☐	☐	Minun on helpompi viestiä opettajalle ja ryhmälle verkossa

MITKÄ OPETUSSISÄLLÖT HYÖTYISIVÄT ENITEN ETÄ- JA ITSENÄISESTÄ OPISKELUSTA?

Mitä sisältöjä kannattaisi opettaa verkossa (aseta paremmuus järjestykseen) *

(1 - paras, 2 - toiseksi paras, 3 - kolmanneksi paras)

Alkeita	1	▼
Perusteita	2	▼
Syventävät opinnot	3	▼

Missä oppimisympäristössä pitäisi opiskella seuraavia opetussisältöjä?

Lähiopetus: koulussa tapahtuva opetus

Etäopetus: etäyhteyden kautta tapahtuva opetus, opiskelijat voivat olla kotona

Itsenäinen opiskelu: itsenäistä opiskelua kotona verkkotehtävien ja videoiden avulla

	Opistelu ympäristö		
	Lähiopetus	Etäopetus	Itsenäinen opiskelu
Adobe ohjelmien alkeet	☒	☐	☐
Adobe ohjelmien syventävät opinnot	☒	☐	☐
Word ja Excel ohjelmat	☒	☐	☐
Laitteiden käyttäminen (painokoneet, kamerat, valopöydät, ...)	☒	☐	☐
Taiteenhistoria, kuvakerronta ja kuva-analyysi	☒	☐	☐
Ideoiminen ryhmässä (esim. käsikirjoitus, esitutkimus, synopsis)	☒	☐	☐
Suunnittelu (esim. logosuunnittelu, kuvakäsikirjoitus)	☒	☐	☐
Toteutus (esim. editointi, taittaminen, miksaus)	☒	☐	☐
Projektinhallinta (tuotantoaikataulu, luvat ja sopimukset)	☒	☐	☐
Asiakaspalvelu ja markkinointi	☒	☐	☐

**Paras tapa saada ohjausta ja palautetta itsenäisen opiskelun aikana on...
(aseta paremmuusjärjestykseen) ***

(1 - paras, 2 - toiseksi paras, 3 - kolmanneksi paras, ...)

Sähköpostilla	2
Wilma viesteillä	4
Teams tapaaminen	1
TEAMS/MOODLE-tilan keskustelupalstalla	3

Yleisesti palautetta ja arviointia saa opettajilta etäopetuksen aikana *

	1	2	3	4	5	
Sain riittävästi palautetta	☒	☐	☐	☐	☐	Olisin halunnut enemmän palautetta
Sain palautetta nopeasti	☒	☐	☐	☐	☐	Palautetta joutui usein odottamaan
Sain riittävästi henkilökohtaista ohjausta	☒	☐	☐	☐	☐	Olisin kaivannut enemmän henkilökohtaista ohjausta

(Loppukysymys opiskelijoille)

LOPUKSI

Vapaa palaute ja kehittämissuhteita.

(Loppukysymykset opettajille)

LOPUKSI

Voisitko kuvitella toteuttavasi etä- tai verkko-opetusta tulevaisuudessa? *

- Kyllä, sekä etä- että itsenäistä verkko-opetusta
- Kyllä, vain etäopetusta
- Kyllä, vain verkko-opetusta
- En kumpaakaan

Mitä ja minkälaista?

Miksi et?

Vapaa palaute ja kehittämissuhteita.